ב״ה. עש״ק פ׳ שמיני כ״א אדר ב׳ ה׳תשס״ה | גיליון 503 | באה״ק: 12 ש״ח. בחו״ל: 4 דולר

בית משיח

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לכבוד גיליון ה-500, "בית משיח" מכריז על מבצע מנויים שאי-אפשר לסרב לו:

חותמים ומקבלים

מנוי שנתי על שבועון "בית משיח" בסך 516₪

2 תלושים בסך 400₪ (200x2) לרכישת עופות ובשר ב"עוף אנ"ש"

2 תלושים בסך 116₪ (58x2) לרכישת שני ספרים חדשים בהוצאת "בית משיח".

התקשר עכשיו והצטרף למשפחת המנויים של "בית משיח"

לפרטים: 03-9607290 או אצל מנדי: 0523-940070

* המבצע מותנה ברכישת מנוי שנתי למנויים חדשים. כמות משתתפי המבצע מוגבלת. "בית משיח" רשאי להפסיק המבצע בכל עת. כפוף לתקנון המבצע.

תוכן עניינים

כתבות

16 | **אַי, מיכאל! אַי-אַי-אַי-י-י, מיכאל!**
מעטים זוכרים את האברך שישב בעצמו באהלי תורה ועבודה פנימית.

20 | **מחולל מהפכת החינוך על טהרת הקודש**
חלק שני בכתבה על חסיד שהתבטל לחלוטין לרצונותיו של הרבי ופעל בתקיפות ליישומן

28 | **בלעדי: עסקני חב"ד מעורבים בחנינה**
פרק מתוך הספר "הפרטיזן" שיוצא לאור בימים אלו, בעריכת שניאור זלמן ברגר

34 | **"טעימה" מליובאוויטש**
פרק שני בסדרה, על נסיעתו של ר' חייקל ללובאוויטש ופרוץ המלחמה

38 | **העולם צועד לקראת משיח**
פרק שלישי במדור החדש ללימוד ענייני גאולה ומשיח, המבוסס על הספר "התקופה והגאולה"

40 | **מאחורי הקלעים של ספרי "השבת בקבלה ובחסידות"**
ראיון עם מחבר ועורך הספרים הרב יוסף קרסיק, שליח הרבי ורב אזורי עמק חפר בת חפר

44 | **קהילה חב"דית במעוז ה'מתנגדים'**
פרק עשירי ובו יסופר על הקהילה החב"דית בשווינציאן שהוקמה ביוזמתו ובעידודו של אדמו"ר הזקן

50 | **אילו המן היה מגיע לגוש קטיף...**
המן היה בטוח שברמת הלחץ הנפשי בו היו שרויים באותה תקופה, יתעסקו היהודים בביטול הגזירה

52 | **"מוכרחים מסירות נפש כדי לעצור את ההינתקות"**
פרופ' הלל ויים בראיון מיוחד לבית משיח

56 | **מרבים בשמחה – למה?**
בתוך דירה קטנה מועטת חדרים ומרובת נפשות – שרתה שמחה אמיתית; ומה היום בדור השפע?!

מדורים קבועים

5 | **דבר מלכות**
8 | **לוח שבועי**
9 | **דבר המערכת**
10 | **הפרשה החסידית**
11 | **מאוצר המלך**
12 | **התוועדות חסידותית**
58 | **יומנו של תמים ב-770**
62 | **שלימות הארץ**
65 | **מהנעשה והנשמע**
73 | **חדש: במחנה צבאות ה'**
80 | **חסידים . . איין משפחה**

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה
בית משיח

משרד ראשי
744 Eastern Parkway
Brooklyn, NY 11213-3409
טלפון: 778-8000 (718)
מזכיר: שלוחה 240
מנהל: שלוחה 244
עורך: שלוחה 222
מנויים: שלוחה 242
מודעות: שלוחה 241
חסידים . . איין משפחה: שלוחה 204
פקס: 778-0800 (718)
דואר אלקטרוני: EditorH@BeisMoshiach.org

ארץ הקודש
ת.ד. 201 כפר חב"ד 72915
טלפון: 290-9607 (03)
מזכירות: שלוחה 0
מנויים: שלוחה 2
מודעות: שלוחה 3
עריכה וחדשות: שלוחה 4
פקס: 289-9607 (03)
דואר אלקטרוני: bm770@netvision.net.il
מחלקת מנויים: b_mm@netvision.net.il
מחלקת מודעות: bm_add@netvision.net.il

מוציא לאור
מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה
מנחם מענדל הכהן הנדל
שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית
ברוך מרקר

צלם מערכת
ישראל ברדוגו

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות

כל הזכויות שמורות
©
Copyright 2005 by Beis Moshiach Inc

Kupas Rabbeinu
Lubavitch

קופת רבינו
תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

(718) 756-3337 • P.O.B. 288 Brooklyn, New York 11225 • **(718) 467-2500**

ב"ה. ט"ז אדר ב', ה'תשס"ה

מעות חטים

לכל אנ"ש והתמימים שיחיו, שלום רב וברכה מרובה!

כאשר נותנים עבור הענינים שכ"ק אדמו"ר [מוהרש"ב] היה אוסף עבורם ובאותו זמן שהי' אוסף, שאז הוא עת רצון וסגולה לכך, הרי זה מביא תוספת ברכה והצלחה. ויכולים לבוא אל כ"ק אדמו"ר נ"ע. ולדרוש ממנו ש"ימשיך את כל ההבטחות בפועל"

(משיחת כ"ק אדמו"ר מה"מ, פורים תשי"ג).

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח נוהג בהתוועדויות של פורים – שלושים יום לפני חג הפסח – להזכיר ע"ד השתתפותם של כל אחד ואחת בצדקת **"מעות חטים"**.

כידוע – הרבי נשיא דורנו מושיט עזרה כספית לכו"כ משפחות של אנ"ש שי' בקשר לחג הפסח, לעזור להם לחוג את החג מתוך שמחה וטוב לבב.

"קופת רבינו" במשך שנות הווסדה – ממשיכה בדרך זו, ועוזרת לאלה המשפחות של אנ"ש הזקוקות לעזרה זו, ועד"ז לכמה שלוחים שי' וכו'.

בהתאם לזה, פונים אנו בזה לאנ"ש והתמימים שיחיו, בבקשתינו לתרום ביד רחבה וברוח נדיבה לקרן מעות חטים שעל יד "קופת רבינו", לאפשר להנהלת הקופה לשמח אותן המשפחות, שמחכות בכליון עינים להתמיכה שהן מקבלות מקופת רבינו, ועי"ז גם הן יחוגו את החג מתוך מנוחה, שמחה וטוב לבב.

ועל מצוה גדולה זו נאמר: וכל המרבה הרי זה משובח.

מחובתינו להודיע אשר לדאבוננו – משפחות כאלה מרובות הן יותר מהמשוער, וכל כמה שתתרחב הקופה – תתרחב ותתרבה העזרה והתמיכה.

ובאם בנוגע לכל מצוה ומצוה הוזהרנו שצריכה להיות בזריזות, מובן ופשוט שבנוגע למעות חטים – הזריזות היא מאד חשובה ונחוצה, בכדי שתגיע העזרה בעוד מועד.

ובזכות הצדקה שמקרבת את הגאולה – נזכה לגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות מלך המשיח – הוא כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו תיכף ומי"ד ממ"ש, "ונאכל שם – בבית המקדש השלישי – מן הפסחים ומן הזבחים . . ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו".

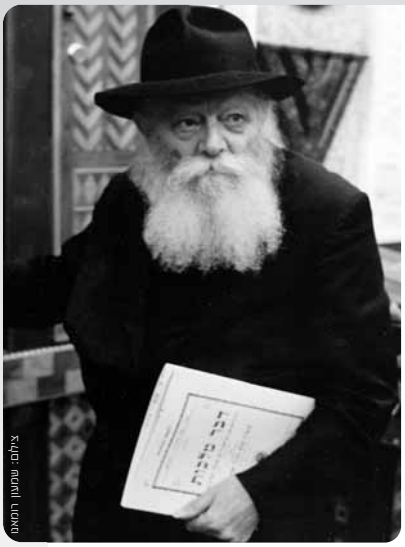
בברכת חג הפסח כשר ושמח

ועד קופת רבינו

נ.ב. כמובן, כל אחד ואחת יכולים להוסיף ולשלוח גם עבור "מגבית יו"ד שבט" "מגבית פורים", ועבור שאר המגביות וכו', עפ"י הכתובת הרשומה למעלה.

הכתובת באה"ק: קרן קופת אדמו"ר ת.ד. 1247 קרית מלאכי.

לע"נ הרב רחמים ב"ר יואב אנטיאן ע"ה

מדוע נתכרכמו פניו של משה?

תמיהתו של משה לא היתה מפני החומר המיוחד דטומאת מת, כי אם, מפני ש"מציאות כזו" אינה קיימת במדרגתו (מה-שאין-כן טומאת מצורע – "והנה ידו מצורעת גו'"), ולכן, בראותו מציאות כזו – אינו מבין ותמה "במה תהא טהרתו" • משיחת ש"פ פרשת צו, פרשת פרה, תשמ"ו – בלתי מוגה

א. אודות כללות הענין דפרשת פרה – איתא במדרש: "על כל דבר ודבר שהי' אומר הקב"ה למשה, אומר לו טומאתו וטהרתו, כיון שהגיע לפרשת אמור אל הכהנים, א"ל משה, רבש"ע, אם נטמא זה במה תהא טהרתו (טהרה מטומאת מת), לא השיבו, באותה שעה נתכרכמו פניו של משה, כיון שהגיע לפרשת פרה אדומה, אמר לו הקב"ה, באותה שעה שאמרתי לך אמור אל הכהנים ואמרת לי אם נטמא במה תהא טהרתו, לא השבתיך, זו טהרתו, ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת".

והנה, בדברי המדרש – כמה פרטים הדורשים ביאור, ומהם:

א) ישנם עניני טומאה, אשר, בכמה פרטים עיקריים, חמורים הם יותר מטומאת מת, כמו: טומאת זב וטומאת מצורע, שכן, "טמא מת" – אסור ליכנס רק ל"מחנה שכינה" ("מקדש"), ומותר ליכנס ל"מחנה לוי" ("הר הבית"), ואילו "זב" – אסור ליכנס גם ל"מחנה לוי" ("חוץ לשתי מחנות שהוא חוץ להר הבית"), ועל אחת כמה וכמה "מצורע" – שאסור ליכנס אפילו ל"מחנה ישראל" ("חוץ לג' מחנות שהוא חוץ לירושלים"). ונוסף לזה, ישנו חילוק גם באופן הטהרה במים – שטמא מת טובל ב"מקוה", ואילו "זב" – ב"מים חיים" דוקא. ואם-כן, מדוע תמה משה "במה תהא טהרתו" בנוגע לטומאת מת דוקא, ולא בנוגע לשאר טומאות?

ב) "על כל דבר ודבר שהי' אומר הקב"ה למשה, אומר לו טומאתו וטהרתו", ואילו בנוגע לטומאת מת – לא רק שלא הספיק לומר לו "טהרתו" עד שתמה ושאל "במה תהא טהרתו", הרי גם לאחרי שתמה ושאל "במה תהא טהרתו" – "לא השיבו", עד "שהגיע לפרשת פרה אדומה"?

ג) "נתכרכמו פניו של משה רבינו" (ולא "הצטער" וכיו"ב) – ענין בלתי-רגיל, המורה על היפך המעלה, שכן, תמורת הענין ד"חכמת אדם תאיר פניו" (כפי שהי' בכל שאר עניני התורה שפירש משה לישראל), ובפרט ש"פני משה כפני חמה" – "נתכרכמו פניו"!

ויש להוסיף בזה – על-פי פנימיות העניינים:

"כרכום" – צבעו כעין מראה אדום, המורה על טבעו של עשו – "אדמוני", "האדום האדום הזה על כן קרא שמו אדום", היפך בתכלית, מן הקצה אל הקצה, לגבי ענינו של משה רבינו, שלימות הקדושה. ואם-כן, העובדה ד"נתכרכמו פניו של משה" – ענין של אדמומית אצל משה רבינו, ולא עוד, אלא ב"פניו (הפנימיות) של משה" – מורה על ענין של ירידה כו'.

ואינו מובן: מהי השייכות דהעדר הידיעה "במה תהא טהרתו" – שכתוצאה מזה "נתכרכמו פניו של משה"?

ד) לשם מה צריכה התורה לספר דבר שלכאורה אינו בשבחו של משה – עצם הענין שבמשך זמן לא ידע "במה תהא טהרתו", מכיון ש"לא השיבו" הקב"ה (למרות גודל רצונו ותשוקתו לדעת את הדבר), ועד כדי כך, שכתוצאה מזה "נתכרכמו פניו של משה"?

ולאחרי כל הביאורים שנאמרו בענין זה

— עדיין דרוש ביאור והסבר.

ב. כללות מצות פרה אדומה אינה אלא לאחרי שישנו ענין המיתה בעולם — כתוצאה מחטא עץ הדעת דאדם הראשון, ש"נקנסה מיתה על ידך":

מכיון שישנה מציאות של מיתה — ישנו המושג דטומאת מת [אפילו אצל כהנים — "לנפש לא יטמא בעמיו כי אם לשארו גו"], ולכן יש צורך בענין הטהרה, על-ידי פרה אדומה; מה שאין-כן לולי ענין המיתה — לא שייך כללות הענין דפרה אדומה, היינו, לא רק החלק שנועד "ליטול ממנו . . כל הצריכין להטהר", אלא גם החלק ש"נתון למשמרת מגזרת הכתוב".

והנה, בנוגע לענין המיתה — ישנם כאלו שמצד עצמם לא שייך אצלם ענין של מיתה, כי אם, "בעטיו של נחש" ("ד' מתו בעטיו של נחש").

ויתירה מזה אצל משה רבינו — שהי' למעלה ומושלל מכללות הענין ד"עטיו של נחש", שהרי מדרגתו של משה היא מדרגת החכמה, שענינה — "והחכמה תחי'"!

ועל-פי-זה מובנת תמיהתו של משה כששמע אודות המושג דטומאת מת — "במה תהא טהרתו":

תמיהתו של משה לא היתה מפני החומר המיוחד דטומאת מת (כאמור, שישנם עוד עניני טומאות שבכמה ענינים עיקריים חמורים הם מטומאת מת), כי אם, מפני ש"מציאות כזו" אינה קיימת במדרגתו (מה-שאין-כן טומאת מצורע — "והנה ידו מצורעת גו'"), ולכן, בראותו מציאות כזו — אינו מבין ותמה "במה תהא טהרתו".

ג. על-פי-זה יש לבאר גם מה ש"לא השיבו", עד ש"הגיע לפרשת פרה אדומה": כל עניני התורה נתגלו ונמשכו לישראל על-ידי משה. ולכן, כדי שהענין דפרה אדומה יוכל להתגלות בתורה, על-ידי משה — בהכרח שתהי' לו איזו שייכות לדבר.

ויש להביא דוגמא לדבר — מהסיפור הידוע אודות אדמו"ר האמצעי, אתפשטותא דמשה בדורו:

"באחת מנסיעותיו של הוד כ"ק אדמו"ר האמצעי . . נתקבץ קהל רב לקבל פני קדשו, והי' מקבלם ביחידות כנהוג . . באמצע היום, בשעה שמאות אנשים עמדו צפופים וחכו להתקבל ליחידות, בפתע פתאום צוה כ"ק אדמו"ר לסגור הדלת, ופסק מלקבל את האורחים . . כעבור שעה ושתים נכנסו איזה מהחסידים הגדולים אל הבית, ושמעו מאחורי דלת הוד כ"ק אדמו"ר איך שאומר מזמורי תהלים בשפיכת הנפש, בבכי רב, מעומק נקודת קדושת לבבו . . אחר-כך התפלל מנחה בסדר הנהוג בעשרת ימי תשובה . . אחר תפלת המנחה יצא . . ודיבר מאמר ארוך על פסוק חומת בת ציון הורידי כנחל דמעה . . וביום שלאחריו התחיל סדר קבלת האורחים כבתחלה".

כאשר פוגשים יהודי שנמצא במעמד ומצב המעורר שאלה "במה תהא טהרתו" – צריך הדבר לגעת ("אָנרירן") בפנימיותו, עד כדי כך, שמרגיש שענין זה "קרהו", ולהוסיף, שעצם העובדה שפגש וראה יהודי שנמצא במצב כזה, מהוה הוראה שענין זה שייך אליו כו', וכתוצאה מזה, עושה את כל התלוי בו להביאו לידי מצב של טהרה, עד לשלימות הטהרה – שיוכל להכנס למקדש

כעבור איזה ימים, שאל א' מזקני ונכבדי החסידים אצל כ"ק אדמו"ר לסיבת הדבר, מאורע הנ"ל. "כרגע נתעצב הוד כ"ק אדמו"ר במאד, ואחר-כך השיב לו לאמר: כאשר אנ"ש נכנסים ליחידות ומגלים נגעי פנימי' הלבבות, איש איש באשר הוא, הנה כל דבר שמספר המספר, צריכים למצוא בעצמו בדקות ודקות דדקות, ואי-אפשר להשיב להשואל דבר תיקון וסדר אמיתי עד אשר לא יתקנו תחלה בעצמו, ורק אז יכולים לתת עצה וסדור לתיקון. וביום ההוא — אמר הוד כ"ק אדמו"ר — נכנס אלי איש אחד, אשר נבהלתי לשמוע את דבריו, ולא מצאתי בעצמי ח"ו וח"ו אפילו שמץ דשמץ מענין כזה גם בדקות דדקות, ונפל ברעיוני פן ח"ו וח"ו הוא העלם הרע הנמצא בעומק דעומק . . ומחשבה זו הרעידה את עומק נקודת נפשי לשוב אל ה' מקרב ולב עמוק".

וכמו כן בנוגע למשה רבינו בדורו — שכדי שיומשך ויתגלה על ידו ה"תיקון" לענין דטומאת מת, בהכרח שתהי' לו שייכות כל-שהיא לדבר, על-כל-פנים בדקות דדקות כו'.

ומכיון שבעולמו של משה לא היתה קיימת "מציאות כזו" — הרי מצדו לא הי' יכול להיות "תיקון" לדבר, ולא עוד, אלא שתמה על אפשרות של "תיקון" לדבר — "במה תהא טהרתו"!

ומטעם זה "לא השיבו" — שכן, מצד דרגתו של משה רבינו (חכמה), "תורה", לא שייך תיקון (טהרה) על ענין זה.

ורק "כיון שהגיע לפרשת פרה אדומה" — אזי נמשך ונתגלה ענין חדש, המשכה חדשה, "זאת חוקת התורה", מבחי' שלמעלה מהחכמה דתורה (ובחי' זו נמשכה ונתגלתה גם בדרגתו של משה — "לך אני מגלה טעם פרה"), אשר, מצד בחי' זו נמשך התיקון והטהרה דטומאת מת, "ולקחו לטמא מעפר שריפת החטאת".

ד. וענין זה בא לאחרי ש"נתכרכמו פניו של משה". ובהקדים:

ישנם כמה ענינים שנתחדשו ונתגלו בתורה לאחרי הקדמת "אתערותא דלתתא", וכמו: פרשת פסח שני — לאחרי הקדמת האתעדל"ת על-ידי הטענה "למה נגרע לבלתי הקריב קרבן ה' במועדו"; פרשת נחלות — לאחרי הקדמת האתעדל"ת על-ידי הטענה "למה יגרע שם אבינו גו'", אשר, פעולת אתעדל"ת זו הביאה לגילוי ענין חדש בתורה.

ועל-דרך-זה בנידון-דידן, שכדי שתתגלה פרשת פרה אדומה — הי' צורך בענין של אתעדל"ת, על-ידי-זה ש"נתכרכמו פניו של משה".

והענין בזה:

כאשר ראה משה שישנו יהודי שנטמא בטומאת מת, ובמילא, אינו יכול להכנס למקדש, "מחנה שכינה" (אף שיכול להכנס למחנה ישראל, ואפילו למחנה לוי') — הרי מצב זה נגע ("האָט אָנגעריטרט") למשה, ולא רק בחיצוניותו, אלא גם בפנימיותו ("פניו של משה"), עד כדי כך, ש"נתכרכמו פניו של משה".

ובפשטות:

משה רבינו הי' "רועה ישראל", ובלשון הכתוב: "שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו", היינו, שמציאותו של משה, "אנכי",

היא "בקרבו" דכלל ישראל, עד לבחי' "רגלי", היינו, הדרגא הכי תחתונה ("רגל") דעם ישראל.

ולכן, העובדה שישנו יהודי שנטמא בטומאת מת — נגעה בפנימיותו של משה, עד ש"נתכרכמו פניו", היינו, שענין זה גרם למצב של ירידה (כביכול) אצל משה, היפך הענין ד"מאור פנים" שמצד בחי' החכמה ("החכמה תחי'"), "חכמת אדם תאיר פניו".

וענין זה נעשה בבחינת "אתערותא דלתתא" לגילוי חדש בתורה — "פרשת פרה אדומה", כנ"ל.

ה. ויש להוסיף, שבענין זה רואים עד כמה גדולה מדת "אהבת ישראל" אצל משה רבינו — שבשמעו שישנו יהודי שנטמא בטומאת מת, הרי אף-על-פי שמצב כזה אינו שייך כלל אליו, שכן, זוהי מציאות שאינה קיימת כלל בעולמו, מכל-מקום, נגע הדבר בפנימיותו, עד כדי כך, ש"נתכרכמו פניו"!

והגע עצמך:

שאלתו של משה "במה תהא טהרתו", עד ש"נתכרכמו פניו" — היתה בלמדו פרשת "אמור אל הכהנים בני אהרן", כלומר, שמדובר אודות יהודי שנמצא בדרגא נעלית, "כהן", וכל החסרון שבו אינו אלא שמכיון שנטמא בטומאת מת ("לשארו הקרוב אליו") — אינו יכול להכנס למקדש.

— כל תרי"ב מצוות שבתורה [אשר, על-ידי כל מצוה נעשה "צוותא וחיבור" עם הקב"ה], יכול לקיים גם במצבו ההוה, כולל — מצות תלמוד תורה, עד ללימוד כל התורה כולה, כפסק-דין אדמו"ר הזקן בהלכות תלמוד תורה, שכאו"א מישראל חייב ללמוד את כל התורה כולה — כל זה שייך גם במצבו ההוה; כל החסרון אינו אלא בכך שאינו יכול להכנס למקדש, וענין זה גופא — מפני שכן הוא ציווי הקב"ה!

ואף-על-פי-כן, גם מצב זה נגע בפנימיותו של משה, עד כדי כך, שכתוצאה מזה — "נתכרכמו פניו של משה", וכל זה — אף-על-פי שמדובר אודות ענין שאינו שייך כלל בעולמו של משה!

ויש להוסיף ולהעיר, שמצינו דוגמתו בנוגע לימי הפורים — אצל מרדכי היהודי:

בנוגע למרדכי — "מרדכי שקול בדורו כמשה בדורו", ובלשון הגמרא: "מרדכי מן התורה מנין, דכתיב מר דרור, ומתרגמינן מירא דכיא" — כתיב: "ויגד לו מרדכי את כל אשר קרהו", וידוע הדיוק בזה — שהגזירה שנגזרה על בני-ישראל, עם היות שלא היתה שייכת אליו באופן אישי, מכל-מקום, נגע לו הדבר עד כדי כך שהרגיש כאילו שדבר זה קרה לו, "קרהו".

וכל זה — נוסף על הקשר דימי הפורים עם משה רבינו מצד כללות הענין ד"קיימו מה שקבלו כבר" — במתן-תורה, על-ידי משה רבינו.

ו. ונחזור לעניננו — עד כמה גדלה מדת אהבת ישראל דמשה רבינו, שמצבו של יהודי שאינו יכול להכנס למקדש, נגע בפנימיותו עד ש"נתכרכמו פניו".

וענין זה מהוה הוראה ולימוד בעבודת כל אחד ואחד מישראל — ככל ענייניו של משה, שנקרא "משה רבינו", על-שם הלימוד לכל בני-ישראל עד סוף כל הדורות — ומטעם זה מספרת התורה כל זה, כדי שיהודי ילמד הוראה בעבודתו לקונו:

כאשר פוגשים יהודי שנמצא במעמד ומצב המעורר שאלה "במה תהא טהרתו" — צריך הדבר לגעת ("אָנרירן") בפנימיותו, עד כדי כך, שמרגיש שענין זה "קרהו", ולהוסיף, שעצם העובדה שפגש וראה יהודי שנמצא במצב כזה, מהוה הוראה שענין זה שייך אליו כו', וכתוצאה מזה, עושה את כל התלוי בו להביאו לידי מצב של טהרה, עד לשלימות הטהרה — שיוכל להכנס למקדש.

ולא עוד, אלא שבענין זה אין צורך בהמשכה חדשה כו' — מכיון שכבר נפעלה ה"פתיחה" על-ידי משה, כאמור, שהענין ד"נתכרכמו פניו של משה", הי' בבחינת אתעדל"ת להמשכה חדשה כו', ועי"ז נפעל הדבר עד סוף כל הדורות, ובמיוחד — בזמן שבו קורין פרשה זו בתורה.

ויהי רצון שכל אחד ואחד יקח את ההוראה האמורה — הן בנוגע לפעולה על הזולת, והן בנוגע לעצמו, נוסף לכך ש"גדול המעשה יותר מן העושה",

והעיקר, שעל-ידי מעשינו ועבודתינו בכל הענינים האמורים נזכה בקרוב ממש לטהרה דפרה אדומה — על-ידי משיח צדקנו, ובלשון ההפטורה: "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם גו'",

ועד לסיום וחותם ההפטרה: "אני הוי' דברתי ועשיתי", היינו, שמהדיבור בכל זה זוכים למעשה בפועל,

גאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, בעגלא דידן ממש.

שרות הסעות

Van Service

◇ שדה תעופה
◇ חתונות
◇ הובלות קטנות

15 passenger van for all your travel needs:
airports ,pick ups, weddings, etc.
long distance trips, and light moving

טלפון: Tel. (718) 778-8661
פלאפון: Cell. (917) 699-3937
שרות הסעות בארץ ישראל 0508-810-300

דקה הליכה מ-770 • מלון מפואר • בפורמט קטן • סטייל גבוה • דירות סטודיו מפוארות

◆ מטבח מצויד במיטב השכלולים המודרנים: מקרר, מיקרוגל טוסטר, מיחם
◆ ארוחת בוקר, מקרר עם שתיה כל היום.
◆ טלפון חופשי
◆ אינטרנט מהיר חופשי
◆ וידאו

קינגסטון הוטל

917-691-5212
718-473-5937

◆החלפת מצעים ומגבות
◆שרותים ואמבטיה מפוארים
◆סבונים ושמפו בשפע
◆שרות מלא!

לוח שבועי

שבוע פרשת שמיני (פרה) – תזריע

	זריחה		סוף זמן קריאת שמע		חצות היום והלילה		שקיעה	
	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק
יום שישי, כ"א אדר ב'	5:29	5:38	8:36	8:49	11:44	11:59	6:00	6:20
שבת קודש, כ"ב אדר ב'	5:27	5:37	8:36	8:48	11:44	11:59	6:01	6:21
יום ראשון, כ"ג אדר ב'	5:26	5:35	8:35	8:47	11:44	11:59	6:01	6:22
יום שני, כ"ד אדר ב'	5:25	5:33	8:34	8:46	11:43	11:58	6:02	6:23
יום שלישי, כ"ה אדר ב'	5:24	5:32	8:33	8:45	11:43	11:58	6:03	6:24
יום רביעי, כ"ו אדר ב'	5:22	5:30	8:33	8:44	11:43	11:58	6:03	6:26
יום חמישי, כ"ז אדר ב'	5:21	5:29	8:32	8:43	11:43	11:58	6:04	6:27

זמני השבת		
	כניסה	יציאה
ירושלים	5:18	6:35
תל אביב	5:39	6:37
חיפה	5:30	6:37
ניו יורק	6:02	7:03
פריז	7:03	8:10
לונדון	6:15	7:25
מוסקווה	6:48	8:05

הזמנים מתייחסים למרכז הארץ. באזורי ההרים והעמקים עשויים להיות שינויים עד מספר דקות

מולד חודש ניסן
יום שבת קודש
בשעה 6:24 ו 6 חלקים

מורה שיעור ללימוד הרמב"ם היומי

יום	ג' פרקים ליום	פרק אחד ליום	ספר המצוות
שישי כ"א אדר ב'	הל' בכורות פרק ה-ז.	הל' עבודת יום הכיפורים פרק ב.	מ"ע עח.
שבת כ"ב אדר ב'	פרק ח. הל' שגגות.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ג.	מל"ת קט. מ"ע סט.
ראשון כ"ג אדר ב'	פרק ג-ה.	פרק ד.	מ"ע ע.
שני כ"ד אדר ב'	פרק ו-ח.	פרק ה.	מ"ע ע.
שלישי כ"ה אדר ב'	פרק ט-יא.	הל' מעילה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע עא.
רביעי כ"ו אדר ב'	פרק יב-יד.	פרק ב.	מ"ע עב.
חמישי כ"ז אדר ב'	פרק טו. הל' מחוסרי כפרה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ג.	מ"ע סח. עה. עו.
שישי כ"ח אדר ב'	פרק ג-ה.	פרק ד.	מ"ע עד. עז.

למרות הכל – חייבים לפעול

מרדכי היהודי ידע את הסיבה לגזירה, אך עשה הכל כדי לבטלה, כך מורה לנו הרבי מלך המשיח לפעול בנוגע לגזירות הנוכחיות בארץ הקודש, ובעיקר בהבאת הגאולה האמיתית והשלימה

ג' השבוע, ממשיכות הכותרות העיקריות לעסוק במצב בארץ הקודש. שוב ושוב אנו נוכחים בנפלאות דרכיה של הפוליטיקה, הלא היא אמנות השקר, אשר דרכה ניתן לומר על חושך שהוא אור, על נאמנות שהיא מרידה, על דאגה עם ישראל שהיא הסתה, וכהנה רבות.

כל פעם נדמה שכבר אמרנו את כל מה שצריך וניתן להיאמר, שהגענו כבר לשיאו של טירוף המערכות ושלא ניתן להוסיף יותר. אולם המציאות, כך מסתבר, חזקה מכל דמיון, כמאמר העולם, כך שדברים שלא יכולנו אפילו לדמיין, ולו בדמיונות השחורים ביותר – מתרחשים לנגד עינינו.

מי תיאר לעצמו את השינויים המתרחשים באופן הצבעתם של חברי הכנסת? התרגלנו לציניות, לזלזול בחיי אדם, לתאוות השלטון, הכסף והכבוד המעוורים את עיניהם של אלו האמורים לדאוג לביטחון העם ולשלומו, עד כדי כך שאין שום עקרון עליו הם מוכנים להילחם, מלבד ה"עקרון" המקודש של שמירה על הכסא. אולם עדיין פיעמה התקווה כי יש נושאים שהם בנפשנו, עליהם בכל זאת לא יוותרו, אולם שוב ושוב מתבדית תקווה זו.

לא מיותר להזכיר גם את התנהגותם של חלק מהח"כים והמפלגות ה"חרדיות", אשר נוהגים בשיטת "חטוף ואכול" מבלי שיתנו לעצמם ולאחרים דין וחשבון, על סיכון חייהם של כל היהודים אשר בארץ הקודש (וגם מחוצה לה, כידוע). גם כאן נעשים כל מיני תרגילים, כדי לטהר או לפחות להתיר את השרץ, דא עקא, שטומאתו היא מדין התורה, בדיוק כפי שכאן התנהגותם היא היפך התורה.

אך יש מי שצפה הכל מראש, הלא הוא כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. הוא מזהיר ומתריע מכל הסכנות, ובאותה בהירות מנתח את התנהגות של הפוליטיקאים, כולל אלו שבשם "דתיים" יכונו. מאז מלחמת ששת הימים מתריע הרבי מפני מה שמתרחש כעת, כמו גם את התנהגותם של האחראים לכך.

מכל זה ניתן אולי ליפול ליאוש ודכאון ח"ו, שהרי הכל נצפה מראש, הכל היה ידוע, ומה ניתן לעשות? אולם על כך באה ההוראה ממגילת אסתר, בפרט כפי שמבאר אותה הרבי מה"מ.

כאשר היו מעם ישראל ש"נהנו מסעודתו של אותו רשע" – תוך שהם מגלים כי הם מעדיפים את ההתנהגות בדרכי הטבע, הדיפלומטיה והפוליטיקה, על פני הדביקות המוחלטת בקב"ה, והנהגה שלמעלה מן הטבע – היה זה מרדכי היהודי שהתריע מפני כך. הוא ידע כי הנהגה שכזו תביא לתוצאות הרות אסון, ואכן אלו הגיעו בדמותו של המן וגזירותיו.

כאשר נתממשו אזהרותיו, היה צריך מרדכי לכאורה לומר "אמרתי לכם", ולצפות שכעת הכל יכירו בצדקתו. אלא שמרדכי לא הסתפק בכך, הוא לא השלים עם קיומה של הגזירה. למרות, ואולי דווקא בגלל שהוא ידע את הסיבות אליה, הוא נקט בכל פעולה אפשרית – גשמית וטבעית, בדמות השליחות של אסתר המלכה, ורוחנית, כגון כינוס ילדי תשב"ר צום, שק ואפר וזעקה. הוא נקט בכל הפעולות של מחאה, כמו גם תכניות לסיכול הגזירה.

וזה מה שמורה לנו הרבי מה"מ. לא לחשוב שכבר נגזרה גזירה, ואין להשיבה. לא לעשות חשבונות של דרכי הטבע ופוליטיקה. עלינו לנקוט בכל פעולה אפשרית, כלפי שמיא וכלפי ארעא, למחות ולנסות לבטל את הגזירה. אין דבר שהוא קשה מידי או לא מתאים, אם זה בעניינים רוחניים, של תורה תפילה וצדקה, מתוך זעקה, ואם זה בעניינים גשמיים, כדי לעצור את הסכנה.

אין גם להתפעל מכך ש"פרשו ממנו מקצת סנהדרין", אלו שחושבים כי תפקידם של "גדולי הדור", הוא לעסוק בלימוד תורה בלבד, מבלי להתחשב במה שמסביב. הדרך אותה מורה לנו מרדכי שבדור הרבי מה"מ, היא לדעת כי הכל נקבע מלמעלה, אך לנו יש את התפקיד לפעול כאן למטה, בכל הדרכים שהזכרו.

במיוחד אמורים הדברים בכל הקשור לגאולה השלימה. בעצם, הכל נקבע והכל ידוע מראש, מהו אם כן תפקידנו? מלמד אותנו הרבי מה"מ, כי החובה היא לעשות הכל ולא להשלים עם כך שהיא טרם הגיעה, אלא לדעת כי יש לנו תפקיד ושליחות, ועלינו לבצע אותה – להכין את העולם כולו לקבל את פניו של מלך המשיח.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

כ"ק אדמו"ר הזקן

במדרש רבה פרשת שמיני (פי"ג) מסופר, שלעתיד לבוא, הלויתן ישחוט את שור הבר בסנפיריו. ואף שכיום שחיטה כזו היא פגומה לגמרי, שהרי הסנפיר הוא פגום ויש הפסק, בכל זאת, לעתיד לבוא צריך להיות דוקא באופן זה. כי ענינה של שחיטה זו, הוא מה שהצדיקים המכונים 'שור הבר', יתעלו למעלה מעלה, על ידי הצדיקים המכונים 'לויתן'. ולכן צריך להיות הפסק בינתיים, שהרי אי אפשר להיות כל העלי' בבת אחת. ולכן לעתיד לבוא יתיר הקב"ה פגימה זו.

(על פי 'לקוטי תורה' פרשתנו יח, א ואילך)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח (ט, כד)

בשלהבת הנר ניתן להבחין בשני חלקים: האש הכהה, 'השחורה' היא הנאחזת בפתילה והיא המכלה ושורפת את השמן. והאש 'הלבנה', שתפקידה הוא להפיץ אור אך היא תמצא תמיד על גבי האש השחורה.

וכך הי' גם באש הקרבנות. על ידי האש השורפת שמביא מן ההדיוט, נמשך האש עליון שיורד מלמעלה למטה לאכול הקרבן.

(על פי 'תורת חיים שמות' שמז, ב)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

כל אשר לו סנפיר וקשקשת (יא, ט)

הקשקשת היא לבוש הדג, ואילו הסנפיר משמש את הדג בשביל לשוט. לכן הקשקשת הוא בחי' לבושי המצות (וכמ"ש: "וילבש צדקה כשריון", והשריון עשוי קשקשים), ואילו הסנפיר הוא בחי' אהבה ויראה שבנשמה. והנה איתא בתניא (פ"ד) שהלבושים גבוהים מהנשמה עצמה, ולכן, כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר (אך לא כל שיש לו סנפיר יש לו קשקשת).

(על פי 'אור התורה' כרך ג ע' תתז)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

כל הולך על גחון (יא, מב)

ארז"ל בקידושין: "למה נקראו הראשונים סופרים שהיו סופרים כל האותיות שבתורה והיו אומרים וא"ו דגחון חצי התורה באותיות". והענין הוא, כי הנה בתורה יש ב' בחינות – חסד וגבורה. והוא"ו הוא חצי התורה, היינו שהוא מחבר את שני החצאים חסד וגבורה. ולכן הוא וא"ו רבתי, שכן על מנת לחבר ב' הפכים כמו חסד וגבורה, הוא דוקא על ידי הארה מבחי' שלמעלה משניהם.

(על פי 'ספר המאמרים תרכ"ו' ע' עב)

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

להבדיל בין הטמא ובין הטהור (יא, מז)

התורה נקראת תורה מלשון הוראה, שמורה ומבדילה לטמא ולטהר ולאסור ולהתיר, וכמ"ש "ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור". והיינו שדבר זה יוכל להיות לו תקון והעלאה שיעלה למעלה, ואינו אסור וקשור בקליפות, וכמאכל היתר וכבהמה טהורה שכשרה לקרבן להיות ריח ניחוח. וזה אסור וקשור בידי החיצונים ולא יוכל לעלות בקדושה האלקית. והוראה זו היא מבחי' הראי' דעין השכל שרואה את האמת, כמו שאדם רואה לאור השמש או לאור הנר.

(על פי 'המשך תער"ב' ע' א'שעח)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

ויהי ביום השמיני (ט, א)

ביום זה הי' גילוי השכינה, שהאירה בהתגלות למטה. והיתרון שהי' ביום זה הוא שהי' הגילוי לכל ישראל וכמ"ש "וירא כבוד ה' אל כל ישראל". שהרי אחרי זה, היה הגילוי בעיקר בבית המקדש, ואילו בכללות העולם לא הי' אותו הגילוי שהי' בבית המקדש. אבל בזה היום (שמיני למילואים) הי' הגילוי לכללות ישראל.

(על פי 'ספר המאמרים תש"ב' ע' 174)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שבת פרשת שמיני . . היא קשורה במיוחד עם משיח צדקנו – ה"כינור של ימות המשיח" הוא של "שמונה נימין" . . עד שזה מביא מיד את הענין של תשיעי ושל עשירי יהי' קדש – השלימות של עשרה בגאולה האמיתית והשלימה (עלי עשור), "כינור של עשרה נימין" (שלמעלה מכינור של שמונה נימין).

(תרגום חופשי מתוך "ספר השיחות - ה'תנש"א' ע' 488)

פתגם השבוע בענייני גאולה

מהשמחה והשירה על הנסים הגלויים שקורים עכשיו, נבוא תיכף ומיד ממש-ל"נודה לך שיר חדש על גאולתנו", בגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהיו הנסים והנפלאות הגדולים ביותר, "אראנו נפלאות" (נפלאות – אפילו בערך לנסים ביציאת מצרים),

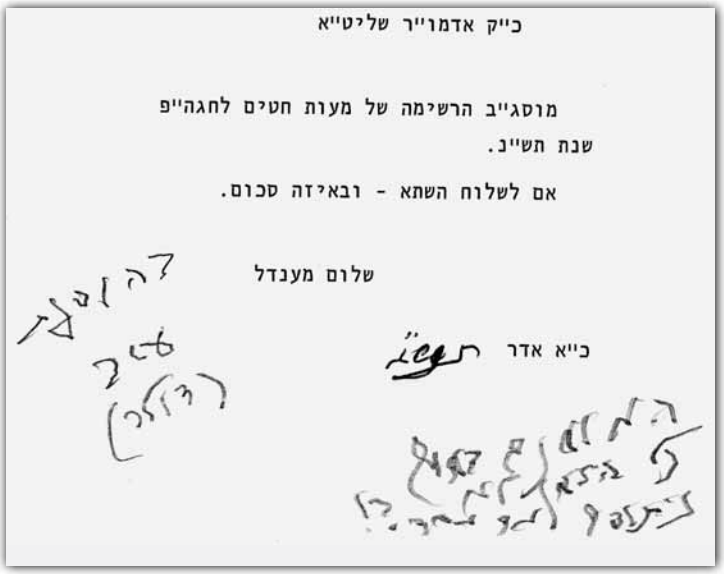
וכל בני-ישראל, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו" בכל מקום שהם – בין מהמדינה ההיא, ובין מאלו שלעת-עתה התיישבו במדינות אחרות – נלך, "וארו עם ענני שמיא" (ע"ד שטסים במטוס, אבל עוד יותר מהר) – לארצנו הקדושה, בירושלים עיר הקודש, להר הקודש, לבית המקדש השלישי.

משיחת אור ליום ד' מ' שמיני, כ"ו ניסן ה'תנש"א

חלוקת מעות חיטים

במשך כל השנים עורר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א בהתוועדויות שלפני חג הפסח על הנחיצות לתת לאלו הצריכים מעות חיטים לחג הפסח. הרבי אישית מטעם המזכירות שולח מידי שנה לפני חג הפסח המחאות למשפחות רבות. כל שנה הי' מכין המזכיר הרב שלום מענדל סימפסון את רשימת המקבלים ומכניסה לרבי לאישור, הרבי היה מאשר ומוסיף ומבקש להוסיף עוד משפחות לרשימה, וקובע את סכום ההמחאה שישלח. בתור דוגמא מובא בזה אחת ההוראות של הרבי להרב סימפסון לקראת חג הפסח תנש"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מוסג"ב הרשימה של מעות חטים לחגה"פ
שנת תש"נ.

אם לשלוח השתא - ובאיזה סכום.

שלום מענדל

כ"א אדר

הרבי הורה להוסיף על הסכום דשנת תש"נ:

בהוספת עשר (דולר)

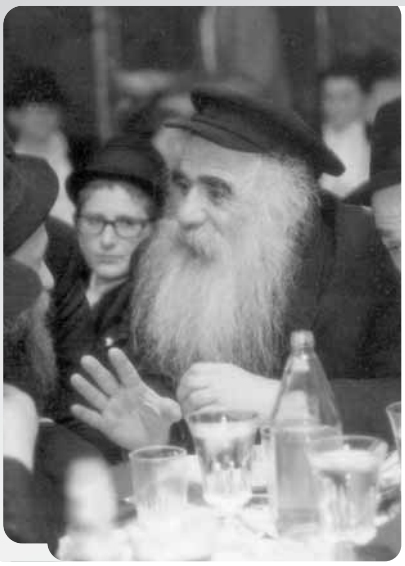
ובהמשך כתב:

האומנם במשך כל הזמן לא ניתוסף אף אחד?!

~ מגוון סלטים ביתי עשיר ~ בשרים על האש ~
~ שווארמה ~ דגים ~ בר עשיר ~
בשרית מזרחית גלאט כשר למהדרין
בשרים שחיטת ליובאוויטש
כל המוצרים בד"ץ - ירק גוש קטיף
השלהבת 16 אור יהודה
03-6344193

האוזן אור - יהודה
מסעדה
אולם ארועים מרשים - עד 120 איש צמוד למקום
~ שבע ברכות ~ בריתות ~
~ ימי הולדת ~ ועוד ~

בשלהי אדר מתכוננים לי"א בניסן

מאת הרב לוי-יצחק גינזבורג
משפיע בישיבת תות"ל המרכזית – כפר חב"ד, ובישיבה-קטנה תורת אמת, ירושלים

הרבי בשיחותיו מבהיר, כי השמחה צריכה להיות במיוחד אחרי פורים קטן ושושן פורים קטן. ובפרט שעתה כבר נמצאים אחרי פורים גדול ושושן פורים גדול, גדול למעלה מגדול. ומוסיף והולך ואור ושמחה מיום ליום באופן של "מעלין בקודש" • התוועדות חסידית על העבודה של סיום חודש אדר כהכנה לי"א בניסן, 'יום מלכנו'

מהותה של הפרה האדומה

עומדים אנו בתוך שלושים יום, ימי ההכנה לחודש הגאולה, חודש ניסן, הכולל בתוכו את חג הפסח, ועוד קודם לכן יום הבהיר, יום מלכנו משיחנו, י"א ניסן.

מהותו של יום זה, כפי המפורש בסיומה של שיחת שבת פרשת תצווה (**האחרונה לעת עתה**, שאותה הגיה הרבי מלך המשיח בערב שבת פרשת ויקהל) תשנ"ב – **שי"א ניסן עניינו ותוכנו הוא**, לא פחות ולא יותר מאשר – **"משיחת ראש בני ישראל למלך המשיח"!**

וכלשונו הקדוש: "וכן תהי' לנו – שבאחד עשר באדר (שישים יום לפני אחד עשר בניסן) יושלם כבר הענין דאחד עשר בניסן, "ביום עשתי עשר נשיא לבני אשר" (= אשר עניינו שמן, כמו שכתוב) "מאשר **שמנה** לחמו" "וטובל **בשמן** רגלו" ... "מצאתי דוד עבדי **בשמן קדשי משחתיו**", שזהו עיקר ושלימות הענין ד"כי תשא את ראש בני ישראל", ע"י המשיחה של "ראש בני ישראל" (משה רבינו, גואל ראשון הוא גואל אחרון) למלך המשיח, שיבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, תיכף ומיד ממש".

כחלק מהכנה זו, כדי ללמד אותנו כיצד מתכוננים לימי הגאולה ולימי "משיחת ראש בני ישראל כמלך המשיח", קוראים בשבת זו בתורה לא רק את פרשת שמיני, המספרת כיצד נסתיימו כבר כל ההכנות והגיעו אל התכלית – השראת השכינה במשכן, אלא גם את פרשת "פרה" – כחלק מארבע הפרשיות שקוראים בתורה בקשר וכהכנה (לפורים ו)לחודש הגאולה ניסן ולחג הפסח, ימי צאתך מארץ מצרים.

פרשת פרה מספרת לנו אודות ציווי ה' כיצד לטהר את הטומאה החמורה ביותר, טומאת מת, שהיא "אבי אבות הטומאה".

כיצד עושים זאת – על ידי פרה אדומה:

לוקחים **פרה** [נקבת הפר — "שור נגח", שבא מגבורות שמהם נשתלשלו ה'קליפות' (כמבואר בחסידות), והפרה ש'מקבלת' ממנו היא נמוכה עוד יותר]. ולא זו בלבד אלא היא גם **אדומה** [להזכיר "אם יהיו חטאיכם **כשני**"], שורפים אותה עד שנעשית לאפר [מכלים את כל ה"התפשטות" שלה, עד שמגיעים אל ה"עצם", ה"נקודה" שלה], מערבים אותה עם "מים חיים", וכך מצליחים להגיע לטהרה מוחלטת גם מטומאת מת — "אבי אבות הטומאה".

כיצד ניתן לעשות זאת? כיצד ניתן לטהר גם את הנקודה היותר נמוכה של חושך, את החושך שבחושך, את "אבי אבות הטומאה"?

מבואר על כך בחסידות, שעל ידי שריפת הפרה, שריפת וכילוי ה"התפשטות" שלה, מגיעים אל ה"עצם", אל ה"נקודה" שלה, מגלים את שורש ה'קליפה' הנמצא עמוק עמוק בתוך הקדושה העליונה ביותר. על-ידי כך מגלים את המציאות האמיתית של ה'קליפה' והטומאה עצמה — שאין כאן ולא היה כאן מעולם אלא אך ורק קדושה ואלוקות, ועל-ידי כך מבטלים מלכתחילה, מכל וכל, את כל מציאות הטומאה וה'קליפה'.

כפי שיהיה לעיני כל בשר בגאולה האמיתית והשלימה, כאשר יקויים הייעוד "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ", שכן אז יתגלה בשלימות שאין כלל **(ומעולם לא הייתה)** שום מציאות של טומאה ו'קליפה', וכל מה שראינו והרגשנו לא היה אלא העלם והסתר על האמת, בכדי לגלות את העומק העליון ביותר (עד לעומק שלמעלה מכל גדר של "עליון" ו"תחתון") — "התגלות העצמות".

לשם כך לא די בגילוי אור, שיאיר אור הקדושה והאמת ויבטל את הטומאה והקליפה. כאשר רוצים לבטל את מציאות ה'קליפה' והטומאה **מלכתחילה ובעצם מציאותם** — לא ניתן לעשות זאת על-ידי גילוי אור (נעלה ככל שיהיה, ואפילו אין-סופי ובלי-גבול בתכלית). שהרי אם החושך רק יתבטל וייעלם על-ידי האור, פירושו של דבר שהחושך עצמו לא נתתקן ולא הפך לקדושה. ואם כן, באופן עקרוני ייתכן שבמקום כלשהו יוכל שוב להיות העלם והסתר.

וגם אם נחפש ונמצא 'נקודות אור' בתוך החושך, הרי אדרבה — מכאן ראיה שהחושך עצמו לא הפך לאור, אלא שמצאנו גם בתוך **החושך** נקודות של **אור**, ואם כן, כנ"ל, ישנה אפשרות ששוב 'תגבר' החושך שבחושך ויביא גלות — כפי שאכן היה לאחר כל אחת מהגאולות הקודמות, שבאו רק על-ידי גילוי אור.

כשאמרו לבר קפרא: "אם כן, נח נפשיה?!", הגיב: אתם אמרתם, אני לא אמרתי זאת! ובודאי אין הכוונה רק לכך שאני רק לא "אמרתי" אבל זוהי המציאות ח"ו (וכי לא היה לבר-קפרא מה לחשוב באותו רגע נורא, אלא רק מי כן אמר ומי לא אמר?...), אלא הוא הכריז "אנא לא קאמרינא": אינני אומר זאת ולא אומר זאת לעולם! אצלי – "רבי" חי וקיים ובשום אופן אין מקום לומר "נח נפשיה"!

החידוש של הגאולה האמיתית והשלימה הוא בכך שהיא "אמיתית" ו"שלימה", היא נצחית ומוחלטת, באופן שלא יהיה עוד **לעולם** שום מציאות של גלות. זאת משום שאין היא מביאה רק גילוי אור שיבטל את הטומאה והקליפה, אלא היא מגלה את המציאות האמיתית של ה'קליפה' והטומאה. היא מגלה את מציאותו האמיתית ("עצם") של ההעלם והחושך עצמו, עד שגם הוא עצמו **(מצד-עצמו)** מתחיל להאיר, כמו שכתוב: "ולילה כיום יאיר" — לא רק שגם בלילה יהיה אור, אלא שגם הלילה מצד-עצמו יאיר. ובלשון המאמר באתי לגני תש"י (פרק א') "שהחושך עצמו יאיר"!

זהו תוכנה של פרשת פרה, שבאה כהכנה והקדמה לקרבן פסח וגאולת מצרים, שהיא התחלת וראשית הגאולות בכלל, ובמיוחד של הגאולה האמיתית והשלימה, כנאמר: "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות": לא להסתפק בהבאת אור גדול למקום החושך, ואפילו לא במציאת נקודות אור כלשהן בעומק החושך. אלא יש לחפש ולמצוא את מציאותו האמיתית של החושך עצמו, של החושך שבחושך. אז גם החושך עצמו יאיר, ואז יתגלה שמעולם לא הייתה כלל שום מציאות שאינה אמת ואינה אלוקות. החושך לא היה אלא שלב בהתגלות העצם שהוא למעלה מכל גדר וציור כלשהו — "התגלות העצמות".

לשם כך צריך להיכנס (על-ידי ה"פרה אדומה") אל תוך-תוכו של החושך שבחושך, ל"אבי אבות הטומאה", ולמצוא ולגלות בו את שורשו האמיתי ומציאותו האמיתית של מקום המיתה והטומאה עצמו. לגלות, שבעצם, גם בחושך שבחושך עצמו יש אך ורק קדושה ואלוקות, ובאמת לאמיתו הוא לבדו ואין זולתו כלל וכלל.

לזכך!

זהו בדיוק ענינו של ז"ך אדר — לגלות את עניינו הפנימי, החיובי, של הצמצום עצמו, שלא זו בלבד שהוא בשביל הגילוי שאחריו ("צמצום בשביל הגילוי"), אלא שבפנימיותו הוא לא פחות אמת וטוב ואור, ואדרבה הוא ה"עצם" של האור שלמעלה מגילוי ("שהחושך עצמו יאיר").

ובהערה 110 בשיחת שבת פרשת ויקהל-פקודי תש"נ כותב הרבי: "להעיר מהעילוי דיום **כ"ז** — אותיות "זך", כולל גם זיכוך ובירור וצירוף, כמו שכתוב בנוגע לזמן הגאולה "יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים", אשר שלימות הבירור והזיכוך הוא על ידי זה שמגלים כוונת הצמצום וההעלם דשם אלקים גופא. ויומתק יותר, שיום כ"ז (זך) בא לאחרי יום כ"ו, בגימטריא הוי'. היינו שסדר העבודה הוא שתחילה נעשה גילוי שם הוי' (צמצום בשביל הגילוי), ולאחרי זה מגלים כוונת הצמצום וההעלם דשם אלקים גופא".

כלומר, הרבי מדגיש כאן, שהענין הנ"ל בגאולה האמיתית והשלימה (שהצמצום בפנימיותו הוא אור וגילוי), **זהו ענינו של כ"ז אדר**!

וכדברי הרבי מלך המשיח, במאמר ד"ה בראשית ('לקוטי שיחות' חלק כ', עמוד 262 ואילך), שנאמר מיד לאחר המאורע שאירע בשמיני-עצרת ה'תשל"ח:

"תכלית הכוונה של ההעלם והסתר הוא בכדי שיהי' ובקשתם **משם**, אז אידן זאָלן זוכען און געפינען דעם אויבערשטן [=שישראל יחפשו וימצאו את הקב"ה] בכל עניני העולם, בההעלמות וההסתרים, [וכמשל האב המסתיר את עצמו מבנו הקטן,

בכדי להראות את חכמת הבן, שמבין שההסתר וההעלם אינו אלא בכדי שיבקשנו וימצאנו], והבטיחה תורה שכאשר ובקשת משם אז בודאי "ומצאת".

אינני אומר זאת לעולם!

הגמרא (כתובות קד, א) מספרת, שכשראו תלמידי רבינו הקדוש את רבי כשהוא "חולה" לעיני בשר, וישנם המדברים אפילו ש"נח נפשיה דרבי" ח"ו — לא היססו לומר את המילים החריפות ביותר: "כל מאן דאמר נח נפשיה דרבי [כל מי שיאמר מת רבי] יידקר בחרב!", שכן הם ידעו שכאשר מדובר על "רבי" אמיתי, הרי אין שום מציאות של מיתה ח"ו וח"ו!

וגם כאשר שלחו רבנן את בר-קפרא לחדרו של רבי, כדי שיראה מה קורה שם, ושם היה נדמה שכבר "אחרי הכל" ח"ו — לא אמר בר-קפרא אלא "**נשבה** ארון הקודש". לא נגנז, לא נסתלק, לא נפטר, אלא "נשבה": הוא מציאות קיימת (ללא ההעלם דגניזה ח"ו) בעולם-הזה הגשמי, אלא שלעיני-בשר הוא כאילו "שבוי".

וכשאמרו לו: "אם כן, נח נפשיה?!", הגיב בר קפרא: "אתון קאמריתון, אנא לא קאמרינא" [= אתם אמרתם, אני לא אמרתי זאת]! ובודאי אין הכוונה רק לכך שאני רק לא "אמרתי" אבל זוהי המציאות ח"ו (וכי לא היה לבר-קפרא מה לחשוב באותו רגע נורא, אלא רק מי כן אמר ומי לא אמר?...), אלא הוא הכריז "**אנא לא קאמרינא**": אינני אומר זאת ולא אומר זאת לעולם! אצלי — "רבי" חי וקיים ובשום אופן אין מקום לומר "נח נפשיה"!

ובזכות אותה מסירות "קיצונית" של תלמידיו, שלא היו מוכנים לשמוע אף מילה של היפך החיים — היה רבינו הקדוש בא לביתו בכל ערב שבת ב"בגדי חמודות" (ולא בתכריכים), עושה קידוש ומוציא את הרבים ידי חובתם!

אלא שלמרות כל זה, הרי גם אצל רבינו הקדוש עדיין "לא נשלם הבירור", ומאז עברו עוד קרוב לאלפיים שנות גלות, בהם פעלו ב"עבודת הבירורים" על-מנת להביא את הגאולה האמיתית והשלימה.

ולכן, אף כי "רבי" מצד-עצמו היה למעלה מכל ענין של פטירה ומיתה ח"ו, אך **בעולם** — הענין עדיין לא חדר לגמרי. האור הנפלא של "רבינו הקדוש" לא היה אלא מצד הקדושה והאור, ולא חדר אל תוך-תוכו של החושך, שגם החושך מצד-עצמו יאיר ויתגלה. ולכן, במציאות הגשמית היו גם אצל "רבינו הקדוש" כמה וכמה עניינים של פטירה והסתלקות.

כאן גם ה"העלם העצמי" בא לידי גילוי – תחילה על-ידי החסידים והתלמידים שלא מוכנים לשמוע כלל וכלל (במכל-שכן וקל-וחומר בן-בנו של קל-וחומר מתלמידי רבינו הקדוש) על המושגים "פטירה" ו"הסתלקות" ח"ו וח"ו, ולו יהיה זה באופן הנעלה ביותר. ומזה נמשך הגילוי גם בעולם-הזה הגשמי, לעיני בשר שלנו, שהרבי חי וקיים כפשוטו

ככל שמתקרבים יותר לגאולה האמיתית והשלימה, ככל שמשלימים ומסיימים את "עבודת הבירורים", כך חודר ענין זה יותר ויותר בתוך העולם, עד שעל כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע, שהודיע והכריז כי לא נשאר אלא "לצחצח את הכפתורים" — נאמרו מילים (בקשר ל"הוא בחיים") שלא נאמרו על אף צדיק לפני כן!

אבל מכיוון שגם אז עדיין נשאר משהו ו"הכפתורים עדיין לא צוחצחו בשלימות", הרי סוף כל סוף נשארה איזושהי נקודה של "חושך שבחושך" אליה לא חדר ולא הגיע אור הקדושה האמיתית והנצחית, ומצד נקודה זו הרי למרות הכל היה ענין של פטירה והסתלקות, עד שהשתמשו בלשון "נ"ע", "נבג"מ" "זי"ע" וכיו"ב

[וזאת, גם כאשר הרבי מלך המשיח שליט"א אומר כמה וכמה פעמים: "איזה 'גנזי מרומים'" ("וואָס פאַר אַ גנזי מרומים"), "הרבי **שליט"א**" וכדומה — אבל בנוגע לפועל ובפרט בכתיבה ובפרסום נכתבו לרוב כל התוארים הללו (ואגב, במאות ואלפי שיחות ואגרות-קודש לא 'מהדר' הרבי להוסיף תארים אלו בכל עת שמזכיר את שמו של הרבי הריי"צ... וד"ל), וישנו עדיין הבדל בין "חיים חיותו בעלמא דין" לבין מה שלאחר כך].

ואילו בדורנו זה, "דור השביעי", ספירת המלכות, שעניינה — השייכות לתחתון עצמו ממש, ל"חושך שבחושך", לגלות בו שגם הוא 'נלקח' מן ה"עצם" שלמעלה מכל גדר אור וציור וגילוי — בו כבר "נשלם הבירור" ו"הכפתורים כבר צוחצחו לגמרי" (עד כדי ביטוי (בשיחת ב' ניסן ה'תשמ"ח) שצחצוח נוסף עלול אפילו לקלקל!) — כאן נמצא "רבי" כמו שהוא בעצמותו בכל התוקף, בלי שום שינוי כלל וכלל, גם למטה בעולם-הזה הגשמי והחומרי.

כאן יודעים שכל הענין של כ"ז אדר וג' תמוז לא היה אלא ירידה כדי לפעול ולגלות את מציאותו האמיתית של החושך וההעלם, ש'נלקח' מן ה"העלם העצמי", ולכן הריהו בעצם למעלה מכל גדר גילוי וגדר העלם.

כאן גם ה"העלם העצמי" בא לידי גילוי — תחילה על-ידי החסידים והתלמידים שלא מוכנים לשמוע כלל וכלל (במכל-שכן וקל-וחומר בן-בנו של קל-וחומר מתלמידי רבינו הקדוש) על המושגים "פטירה" ו"הסתלקות" ח"ו וח"ו, ולו יהיה זה באופן הנעלה ביותר. ומזה נמשך הגילוי גם בעולם-הזה הגשמי, לעיני בשר שלנו, שהרבי חי וקיים כפשוטו ממש — כפי שנראה גם בעינינו הגשמיות תיכף ומיד ממש, בגאולה האמיתית והשלימה.

וכפי שהיו חסידים אומרים שב"פרה אדומה" נאמר הלשון "תמימה", ואומרים המפרשים שהכוונה היא שתהא "תמימה באדמימות", עד כדי-כך שאם יש בה אפילו "שתי שערות שחורות" היא כבר נפסלת. אמנם, אם יש בה רק שערה אחת שחורה, אינה נפסלת בכך. ואילו בענייני אמונה — אפילו סטיה קלה מן ה"נקודה", אפילו רק ב"שערה אחת" בלבד, היא מסוכנת מאד, ו"שדי תיכלא בכולא", היא עלולה לפסול ולהפסיד את הכל. כאן רוצים מלמעלה את הנשמה בטהרתה, בתמימות מוחלטת בלי אף סטיה מן ה"נקודה", גם לא של "שערה אחת שחורה" (ויחד עם זה ודווקא בגלל זה, כמובן ופשוט בתכלית, דורש מאתנו הרבי שליט"א מלך המשיח בכל התוקף להיות באהבת ישראל ובאחדות ישראל אמיתית גם עם מי שלעת עתה עדיין לא הצליח לגלות בנפשו אותה אמונה טהורה).

●

הדרך וה"כלי" לגלות זאת בעולם, הוא על-ידי הכרזה בלתי-מתפשרת שגם כאשר רואים "חושך שבחושך", הרי לאמיתו של דבר אין כאן שום מציאות של "חושך", אלא כל מציאות החושך היא אך ורק גילוי ה"העלם העצמי".

ולכן, דווקא בחודש אדר, ודווקא בקשר עם ז"ך אדר, צריך להגביר עוד יותר את השמחה והריקודים גם כפשוטם של דברים. וכפי שנצטוינו בחודש אדר תשנ"ב, החודש האחרון (לעת-עתה, עד לרגע כתיבת הדברים) בו שמענו שיחות-קודש, כאשר הרבי מלך המשיח שליט"א לא פסק מלעורר ולהזכיר שוב ושוב בכל הזדמנות (כמעט בכל יום!), שבחודש זה צריכה להיות שמחה שלמעלה מכל מדידה והגבלה. חודש זה "בריא מזליה". שגם בעולם-הזה הגשמי, בו נמצאים תחת שליטת ה"מזלות", גם שם פועל חודש אדר שיהיה "**בריא** מזליה". חודש זה (בשנה מעוברת) יש בו שישים יום המבטלים לגמרי את כל הענינים הבלתי-רצויים ("ביטול בשישים") וכו'.

וכפי שמדגיש הרבי שליט"א (בשבת פרשת תרומה תשנ"ב) שהענין של "מרבין בשמחה" בחודש אדר, נאמר דווקא במסכת **תענית** (ולא במסכת מגילה), ודווקא בקשר ל"ממעטין בשמחה" של חודש אב ("**כשם** שמשנכנס אב ממעטין בשמחה, **כך** משנכנס אדר מרבין בשמחה") — ללמדנו שהשמחה דחודש אדר בכוחה לפעול ולבטל את כל הענינים הבלתי-רצויים שיתבטלו לגמרי, ובאופן ד"מלכתחילה לא אשים עליך".

וההוראה למעשה (שם סי"ג בתרגום חופשי): **"צריך מיד לשאוב כוחות מהפתיחה וכניסה ("משנכנס אדר") להרבות בכל עניני שמחה. ע"י שכל אחד וכל אחת מקבל החלטות טובות ומביא אותם מיד לפועל – להשתדל בכל האופנים להוסיף ולהרבות בענינים המשמחים ... באופן דהולך ומוסיף ואור ושמח בכל יום ויום משני חדשי אדר, בכל יום להוסיף עוד יותר בעניני שמחה (כידוע שבשמחה צריך בכל יום להיות חידוש – "פנים חדשות").**

...ועוד וגם זה עיקר – שע"י מרבים בשמחה בתורה ומצוות יבוא הדבר גם במרבים בשמחה בפשטות, גם, ועל ידי, עניינים גשמיים, כפי הוראת השולחן ערוך. וגם בזה, שיהיה הן בנוגע לשמח את עצמו והן את האחרים, החל מבני ביתו, הבעל יוסף בלשמח את אשתו, וההורים יוסיפו בלשמח את ילדיהם בענינים המשמחים (לפי הטבע שלהם) כפי שנפסק בשולחן ערוך.

..והן – להוסיף בלשמח יהודים אחרים סביבו (כמדובר לעיל, שע"ז הוא נעשה 'בן עולם הבא ובן עולם הזה').

וכמבואר בסיום שיחת ש"פ תשא שהשמחה צריכה להיות במיוחד אחרי פורים קטן ושושן פורים קטן. ובפרט שעתה כבר נמצאים אחרי פורים גדול ושושן פורים גדול, גדול למעלה מגדול. ומוסיף והולך ואור ושמחה מיום ליום באופן של "מעלין בקודש".

"וזה נותן את הכוח", אומר הרבי שליט"א בשיחה הנ"ל (סעיף ח'), "שבחודש אדר – כאשר סיימו את עשיית המשכן (ואחרי כן – הקמת המשכן בז' ימי המילואים – בסיום חודש אדר, כ"ג אדר עד ר"ח ניסן) – יהיה "**בריא** מזליה" של יהודי, שגם כפי שהוא קשור לדרגא של "מזל" (תחתונים), הרי הוא באופן של "בריא".

— רמז בולט מאוד למאורע שאירע בז"ך אדר ראשון של אותה שנה!

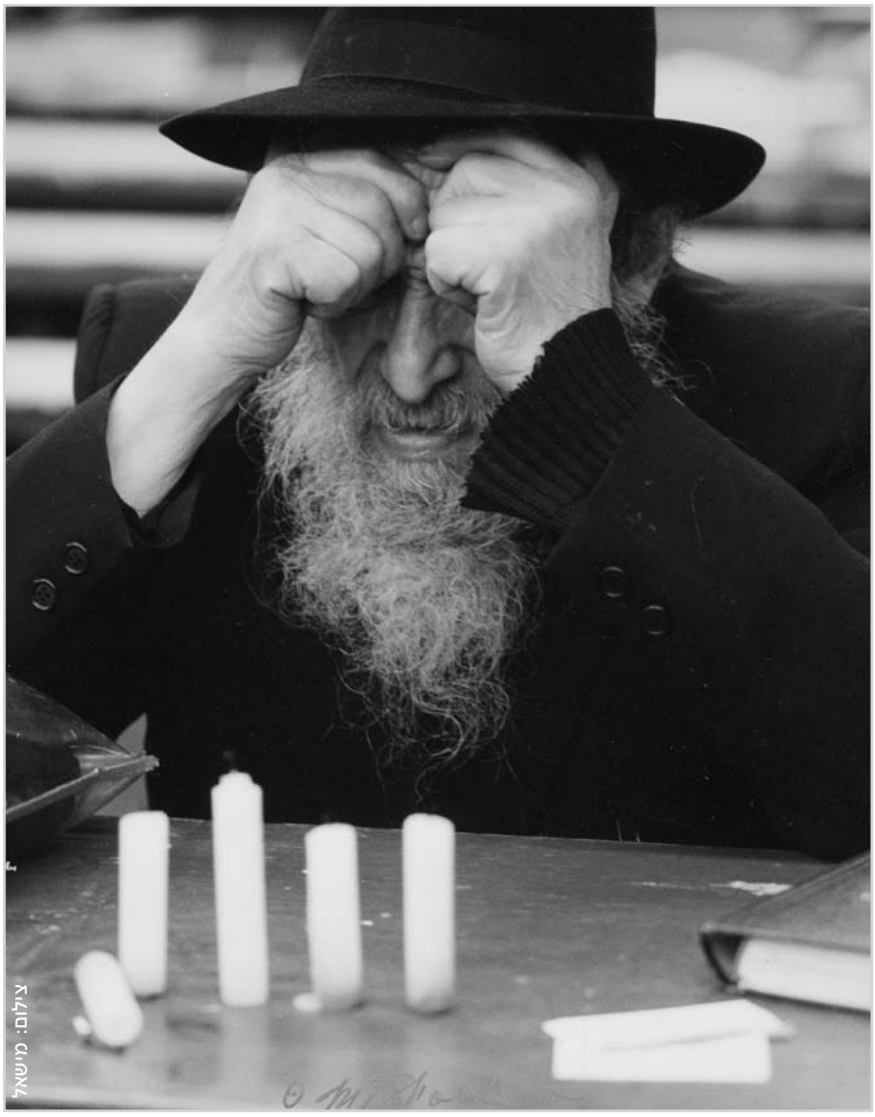
ורמז זה חוזר על-עצמו (ובאופן בולט הרבה יותר) בשיחת ש"פ תצווה הנ"ל סעיף ו', כשמדובר על המצב בשבוע האחרון של חודש אדר, אחרי כל מה שעמלו וטרחו ישראל בעשיית המשכן ועדיין לא שרתה בו השכינה, "והיו ישראל אומרים, הרי עשינו המשכן, מתי תבוא השכינה ותשרה בתוך מעשה ידינו", ואז "שלח להם הקב"ה ע"י משה: מה אתם יראים כבר באתי לגני אחותי כלה, לגני לגנוני למקום שהי' עיקרי בתחילה, וכי עיקר שכינה אינה בתחתונים הייתה?!" ובהערה 81 שם: "ובשיר השירים רבה שם: אמר ר' מנחם חתני' . . דיש לומר, שרומז על שלימות הענין דהשראת השכינה למטה ע"י "גואל (ראשון הוא גואל) אחרון" ש"מנחם שמו"!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

אַי, מיכאל!

אַי-אַי-אַי-י-י, מיכאל!

צילום: מישאל

אלו המילים הפורצות מלב נכאב, בעת שהגיעה הידיעה כי מיכאל עזב אותנו לאנחות... בדווקא הנני כותב "מיכאל", אפילו לא "ר' מיכאל" – ראשית, כי בקרב חסידי חב"ד, אותה מילה בודדה – "מיכאל" – טעונה מלוא עומסה קרני-זוהר חסידי ואוצרות רוח, ונדמה כי כל תואר נוסף רק ימעיט מניחוחה, מהצליל של השם "מיכאל".

שנית, כבר מזמן "התחסן" מיכאל מיודענו ממגיפת תוארי-הלוואי הנפוחים והמנפחים וערמות השבח, שנעשו לסחורה הזולה ביותר ביריד הכתב והדפוס. אפילו בשנות זקנותו, כששמע כיצד "אחד מאנ"ש" פונה אליו בתואר "ר' מיכאל", היה מעוה פניו בצורה שהביעה חוסר שביעות רצון מוחלט.

אך הזמן עושה את שלו וממשיך ערפל שכחה גם על שמו הבוהק של מיכאל (הנותר חקוק אי שם על אבן קרירה) – ולכן ברצוני להסיט את המסך, שאפף והסתיר את תוכו ומהותו של מיכאל בחייו כאן באמריקה; אף שגם החלק הנגלה בעבודתו – התמסרותו רבת השנים עבור המוסד החינוך היחיד (וכיום גם הגדול ביותר) על טהרת הקודש "אהלי תורה" – מסוגל, בהתאם לאופנת הפרסום העכשווית, להתפרס על דפים אינספור.

מיכאל השקיע ב"זהיר טפי" שלו – אהלי תורה – לא רק את ימיו ולילותיו, ואת כל המימד הפיזי-גשמי של סדר חייו האישי, מנפש ועד בשר –

כי אם יתירה מזו: על מזבח מוסד זה הקריב את עצמו בבחינת קרבן עולה — כליל לה', כלומר: גם את המהות וה"ציור" הפנימי שלו, שהושרש בו "שם", בעולם החב"די הישן בארץ המיצר, אשר היוה מרחביה לנפשם ההומיה של חסידים בעלי צורה. שעת החירום דרשה ממנו "כאן", התגייסות עסקנית למען החזקת החינוך הכשר, ואילו את "מיכאל הישן והטוב", אותה דמות חסידית חב"דית מקורית — כבר לא הכירו באמריקה. לא מינה ולא מקצתה! חרף הפסגות להן הגיע כעוסק בצרכי ציבור על משמר היהדות הנאמנה.

וכי מי ראה אותו שופך את לבו בדמעות שליש בקריאת שמע שעל המטה? ומי ראה כיצד התבונן בחסידות לפני התפילה בעינים עצומות ובמצח חרוש קמטים? ומי ראה או שמע את מיכאל מתפלל באריכות במשך שעות? ועוד איזו תפילה! בכזו מתיקות לבבית, בכזה תענוג סוחף, עד כי לבו של השומע היה נצבט בתשוקה וגעגועים.

ולא רק לבם של השומעים היה יוצא בדברו — אין לי ספק כי גם נפשו של מיכאל עצמו, הייתה יוצאת בגעגועים לאותם ימים ולילות, שהיה לו זמן לעסוק עם עצמו ועבור עצמו.

הבה נגלה "סוד קטן": תפילתו של מיכאל לקחה את השומעים לא רק בשל השתפכות געגועי נשמתו, כי אם גם בזכות קול הטנור היפהפה וחוש הנגינה בו התברך. ה"סוד" כאן הוא בעובדה, שמיכאל שימש בילדותו כמשורר במקהלתו של חזן מפורסם; כן, בגלל החוש המוזיקלי בו ניחן וקולו הנפלא. אך מיד כשנכנס לישיבת "תומכי תמימים", זנח במהירות את חלום ההבטחה המוזיקלית, המהוה קן לישות, גאוה והיפך דרכי החסידות...

זכיתי לראות ולהתבשם מתפילתו של מיכאל, ומעוד הרבה "ענייני מיכאל" שאינם קשורים בעבודת התפילה. ברצוני לרשום כאן רק משהו קטן מ"לאחר התפילה" של מיכאל. ותחילה אצטרך להקדים ולספר, שהדבר קשור בעובדה כי גם בשנות העבודה והתפילה, לא היה מיכאל עסוק רק עם עצמו. דהיינו:

בעיצומן של שנות המלחמה והחורבן הנוראות, החל הציבור החב"די שנמלט לסמרקנד להשתקם מעט; לאחר חודשים ארוכים של רעב, מגיפות ושאר צרות שהפילו חללים רבים מבלי הבדל בין נער לזקן. באותם ימים,

וכי מי ראה אותו שופך את לבו בדמעות שליש בקריאת שמע שעל המטה? ומי ראה כיצד התבונן בחסידות לפני התפילה בעינים עצומות ובמצח חרוש קמטים? ומי ראה או שמע את מיכאל מתפלל באריכות במשך שעות?

התדבר מיכאל עם כמה מהבעלי צורה בקרב אנ"ש, ובאו למסקנה כי: הגיע הזמן ל... יסד ישיבת תומכי תמימים בסמרקנד (במחתרת, אלא מה).

אני הקטן, התחלתי אז איכשהו — ורק בחסדי השם — להיחלץ בקושי ממחלת הטיפוס, אליה נלוותה מחלת-רעב נוספת בה הפסיקו המעיים לתפקד. נותרתי איפוא נפוח מרעב — ובלי חתיכת בשר על העצמות. [הייתי אז כבר "בן יחיד", משום שאיבדתי את אבי ואת שתי אחיותי]. מיכאל ביחד עם עוד אברך הגיעו לביקתתנו העלובה, כדי לספח אותי לישיבה שהם עתידים להקים (ראשי העוסקים בכך, מלבד מיכאל וסייעתו, היו ר' מענדל פוטרפס ור' אבא פליסקין, ע"ה).

כתגובה, הצביעה אמי ע"ה על הפינה החשוכה, בה שכבתי על משהו שהיה ספק מטה ספק גיבוב כמה קרשים על גבי לבנים. שכבתי בחוסר אונים, כי לא היה לי כח אפילו לעמוד על הרגלים.

מיכאל לא התרגש ממה שראו עיניו. הוא הרגיע את אמי, שהצטרפותי לישיבה היא הסגולה הטובה ביותר שאבריא, ובאופן המהיר ביותר... אמי ענתה "אמן" באמונה ובתקוה, וכך הפכתי לתלמיד בישיבה המתוכננת "תומכי תמימים".

מפאת מצבי, התנהלו לימודי בתקופה הראשונה ב"קיביטקע" בה גרנו — אותה בקתה עלובה הטיפוסית לאיזור ההוא. לביתי הגיע בקביעות, היתום הרעב והרצוץ זעליג כצמן, שהיה מאוחר יותר לאחד מחשובי התלמידים בלמדנותו ובחסידותו. ישבנו על הכאילו-מיטה ולמדנו מתוך גמרא אחת קרועה.

כאשר הייתי מסוגל כבר לזוז, הודיע לי מיכאל יום אחד בעינים בורקות, כי הגיע מהישיבה בקוטאיס, גרוזיה — תלמיד **אמתי** של תומכי תמימים, תמים ממש! בחור חסידי מאוד בשם שלום לברטוב (יאריך ה' ימיו ושנותיו בטוב ובנעימים), ותהא זו זכות גדולה עבורי ללמוד עם תמים!

הסדר מכאן ואילך היה, שבשבת בבוקר למד אתי התי שלום בדירתו של מיכאל. אנו, תלמידי הישיבה, כבר לא רעבנו, היה לנו לחם די צרכנו, ועסקני הישיבה אף דאגו לנו למאכלים נוספים ללפת בהם את הפת; וכשהיינו מגיעים למיכאל ללמוד, כבר היינו לאחר סעודת שבת. וחילופיהן במיכאל: באותם ימים הרעב היה עדיין אורח קבוע בביתו; ואילו בשעה המאוחרת של אחר צהרים בה היינו מגיעים ללמוד, היה עדיין עומד כשפניו לקיר, בעיצומה של עבודת התפילה.

אינני זוכר כיצד נהג חברי באותם הזדמנויות, אני בכל אופן מיעטתי מאוד להסתכל בתוך הספר, רוב הזמן היו עיני ואוזני מרותקות לתפילתו של מיכאל...

לאחר התפילה, ערכה זוגתו של מיכאל, מרת אסתר תבדל לחיים טובים וארוכים, את השולחן ל"סעודת" שבת — פינכא עם סלק חי מגורד עם בצל. זו היתה המנה הראשונה, השניה, השלישית וגם הקינוח. מי יודע כמה זמן לא בא לפיהם מעדן שכזה, או אוכל בכלל. מיכאל עשה קידוש על לחם, והיה מוכן לאכול את הסעודה. אלא שכאן התרחש דבר מה:

אסתר הבחינה בקליפת בצל שהייתה מונחת על הסלק — והסירה אותה. מיכאל הבחין בכך, ומיד הגביה את גבותיו והחל לגרד את מצחו. הבנתי מיד כי הפריעה לו השאלה של "בורר" בשבת. מיותר לציין אשר, כבן-תורה ובקי בהלכה, הוא ידע היטב כי מדובר בחשש קלוש ביותר — אך מיכאל שנצרף בכור התפילה הרהר רגע, כמו נלחם עם עצמו, ובסוף — החליט:

לאחר שהשתהה מעט במבטו על קערת הסלק, אמר חרישית לאסתר (בקושי הצלחתי לשמוע): "נו, מילא, היום תאכלי את זה לבד...".

אינני זוכר אם אסתר אכלה או לא. מיכאל בוודאי לא נגע באוכל. אילו היה חושב שבאמת יש כאן שאלה, הוא לא היה מורה לה לאכול. אך פנימיות נפשו של מיכאל, שזה עתה סיימה להשתפך בתפילה ארוכה, ניהלה מאבק בדחף להכניס את המאכל לפה מגודל הרעב; מבחינתו של מיכאל גם זה נחשב כנראה ל"תאות האכילה"... ובמקרה כזה לא היה מוכן להכנע לדרישות הגוף.

האפיזודה הקטנה הזו היא אחת מני רבות רבות באותם ימים, בה התגלו — למרות השתדלותו התמידית להסתיר את עצמו — חסידותו ויראת השמים המופלאות שלו, התקשרותו באילנא דחיי ומדותיו המזוככות.

עבור אנשים החיים בשפע האמריקאי, קשה להבין את הקושי האדיר להתגבר על יסורי הרעב — יצילנו השם מכך בכל מקום ובכל זמן. ורק דוגמה קטנטנה מהרעב בסמרקנד:

אחד מה"ציורים" החסידיים הנעלים באותה תקופה, נהג דרך קבע להשתפך בדמעות בעת מסיבות החסידים, ולטעון שהוא ורק הוא מעכב את הגאולה. מדוע דווקא הוא? שמעתי ממנו פעם את ה"וידוי":

באחד מימי הרעב נכנס לבית חבירו, וראה על השולחן חתיכת לחם. לא היה איש בבית, ובקרבו החלה להתנהל מלחמה איומה, תוך שהוא רץ מהשולחן לדלת ובחזרה, עד שחטף חתיכה מהלחם ובלע אותה... כל זאת בשעה, שבוודאי גם בבית החבר סובלים מרעב. מכיוון שכך, סיים, נמצא כי כל היראת-שמים והחסידות שלי שוים "שמעק טאַבעק" [=קמצוץ טבק]...

כאמור, נתתי כאן רק הצצה חטופה ומזערית למהותו החסידית המקורית של מיכאל טייטלבוים, אשר כאן נתן את כל כוחותיו כדי לכסות את הגרעון התמידי של המוסד שהקים.

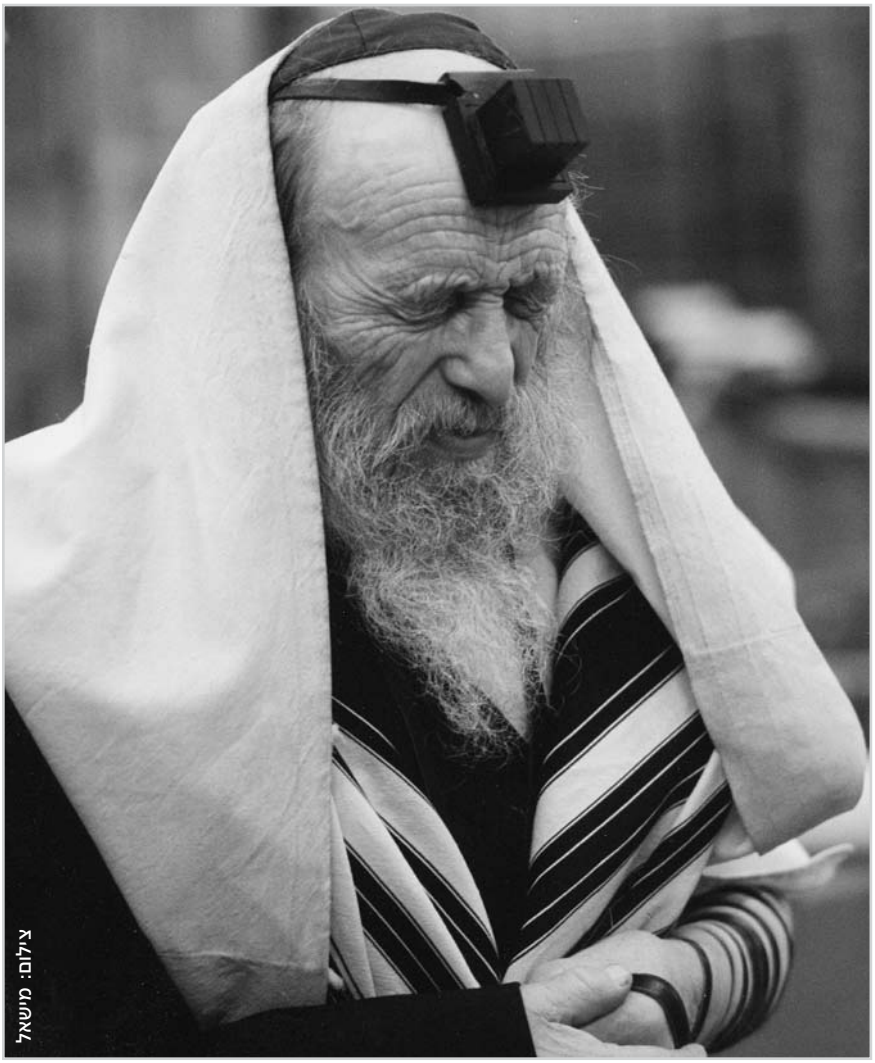
— לך ספר כאן למישהו שמיכאל היה "פעם" עבור תלמידי תומכי תמימים, הדוגמה המפוארת ביותר לדמות חסידית של עובד אלקים! לך ספר כאן, אשר כל ה"פיינשמעקר" החסידיים — אותם "אניני דעת" הנוהגים לדרג ולהביע דעות על כל חסיד באשר הוא — אף הם היו יכולים להתבטא כמעט אודות כל גדולי החסידים בסמרקנד, אשר "לכולהו אית להו פירכא" — אבל לא על מיכאל! כלומר: על כל משפיע חסידי, אשר היה "בא בימים" כמשמעו — בחיים מלאים של תורה ועבודה פנימית, בכל זאת היה אפשר למצוא בו איזו "פירכא" או "סירכא", חסרון כלשהו — אך לא על מיכאל!

לך תכיר למישהו את מיכאל, אשר כאן היה בגדר "משלם משכורות" ואבא טוב הדואג לתפריט בחדר האוכל — ואילו שם שימש לתלמידים כ"אמא" ברוחניות, המחבש לעצבותם ולנגעי לבבם.

האדם הרואה לעינים עשוי לחשוב, כי המעבר מ"שם" ל"כאן", חולל שינוי מסויים, אפילו ירידה, בפנימיותו של מיכאל. אך האמת — הפוכה לחלוטין: עם הגיעו לאמריקה ולרבי נשיא דורנו, נתן מיכאל "זינוק" אדיר לפסגות הגבוהות ביותר. בכדי ליישם ולהשלים את כוונתו של הרבי — לחנך ילדים יהודיים על טהרת הקודש — הוא "ארז" חלק גדול מעולמו הרוחני ו"איכסן אותו בתא המטען"; גם כך הוא יסע איתו איכשהו... כל זאת משום שהוא, מיכאל, צריך באופן המהיר והמושלם ביותר למלאות את כוונת הרבי, שהוא רצון מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא.

• • •

וכלל לא מופרך, כי גם בעת ש"השליכו" את מיכאל לגן-עדן, הוא קימט את מצחו והתייגע במחשבה — האם בכך הוא ממלא את כוונתו של הרבי...

צילום: שושאל

וכלל לא מופרך, כי גם בעת ש"השליכו" את מיכאל לגן-עדן, הוא קימט את מצחו והתייגע במחשבה – האם בכך הוא ממלא את כוונתו של הרבי...

ועד הקהל
דשכונת קראון הייטס

ועד הכשרות
שע"י ועד הקהל

Crown Heights
Jewish Community Council

ברכות מאליפות

בשמחה ובטוב לבב מביעים אנו את ברכותנו הלבביות בשם כל תושבי שכונתנו
לידידנו הנעלה והיקר חבר ומזכיר ועד הקהל וה-Jewish Community Council
העוסק בצרכי ציבור באמונה מתוך מסירה ונתינה לטובת הקהילה
ולנחת רוח הבעל-הבית דשכונתנו כ"ק אדמו"ר מה"מ

הרה"ת ר' **לייביש** שי' **נאש**

וזוגתו הנכבדה העומדת לימינו בכל פעולותיו מרת **שולמית** תחי'

לרגל שמחת קשרי השידוכין של בתם המהוללה והמשכלת **שרה** תחי'

עב"ג הבחור המצויין והנעלה הת' **אפרים** שי' **אלוש**

מזל טוב! מזל טוב!

יתן השי"ת שתהיה החתונה בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בנין עדי עד
מלא וגדוש ברכות בגשמיות וברוחניות וירוו מהם ומכל יוצ"ח שיחיו
חסידישע נחת מתוך מנוחת הנפש, ומשמחת אדר זה נזכה לשמוח
בשמחת הגאולה האמתית והשלימה בהתגלות מלכנו משיחנו והוא יגאלנו
יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

הרב משה הלוי רובאשקין, יו"ר
הרב שמואל פלאטקין

ד"ר צבי הלוי לאנג
הרב חנינא משולם הכהן שפערלין

מחולל מהפכת החינוך על טהרת הקודש

חלק שני בכתבה על הרה"ח ר' מיכאל טייטלבוים – על פעולותיו להפצת החינוך הכשר במחנות הפליטים באירופה, ייסוד מוסדות החינוך הראשונים על טהרת הקודש בארצות הברית, ופעולותיו במסגרת מלחמתו של הרבי נגד עזיבת השכונות היהודיות • חסיד שהתבטל לחלוטין לרצונותיו של הרבי ופעל בתקיפות ליישומן

מכתב מהרבי...

בשלהי קיץ תש"ו, לאחר מסע ארוך בן שלושה שבועות, יצא הרה"ח ר' מיכאל טייטלבוים מעמק הבכא הרוסי, והגיע למחנה הפליטים וואַלדשטאָט שבגרמניה. שלטונות המחנה הקציבו עבור חסידי חב"ד שני בלוקים, וכל משפחה קיבלה חדר עם מיטות.

ביום רביעי ט"ו אלול ערך הרה"ח ר' ניסן נמנוב אסיפה של כל העסקנים החב"דיים, ובהסכם כולם מינה ועד מיוחד לניהול הקהילה החב"דית הזמנית במחנה. ר' מיכאל, שהוכח כעסקן מסור, מונה לחבר בוועד המיוחד. באותה הזדמנות הוקמה הישיבה החב"דית במחנה, כאשר ר' מיכאל נבחר למלמד באחת הכיתות הגבוהות.

ידידו הטוב ר' ישראל לוין מספר בזכרונותיו כי כאשר מונה למלמד בכיתה הנמוכה מכיתתו של ר' מיכאל, אמר ר' מיכאל לתלמידיו שהוא ור' ישראל עובדים ביחד, וכאשר הוא צריך ללכת לסידורים (באותה תקופה היו צריכים לסדר מזמן לזמן את הניירות שבאמצעותם קבלו מוצרי מזון ובגדים, ושאר צרכי הבית הבסיסיים), ישגיח ר' ישראל גם על תלמידי כיתתו, וכך גם במקרה שר' ישראל יצא לסידורים.

שני הידידים שוכנו בבלוק הסמוך לישיבה, ולעיתים קרובות היו מגיעים זה לחדרו של זה ומתוועדים בדיבוק חברים, כאשר עיקר הדיבור נסוב על הצורך להתקשר לרבי. הנושא 'בער' בעצמותיהם, ומאחר שממחנה הפליטים לא הייתה אפשרות ליצור

פסח תשמ"ג. ר' מיכאל מקבל כוס של ברכה מהרבי

קשר ישיר עם הרבי, התחילו להרעיש ולתבוע שחייבים למצוא איזשהי דרך להתקשר עם הרבי.

לילה אחד הגיע ר׳ מיכאל לחדרו של ר׳ ישראל וסיפר לו שמישהו קיבל — בדרך לא דרך — מכתב ברכה מהרבי. היה זה מכתב ברכה בעניין פרטי, גשמי, אבל עצם העובדה שאחד מיושבי המחנה קיבל מכתב מהרבי רוממה את רוחם של השניים, שהחלו להתוועד ולומר ׳לחיים׳. חדרו של ר׳ ישראל היה סמוך לזאל הישיבה, והקיר הדק העביר את קולות ההתוועדות הלילית לאזניו של ר׳ ניסן נעמנוב שישב אותה עת בזאל. הוא נקש על חדרו של ר׳ ישראל, ושאל לשמחה מה זו עושה?... כאשר סיפרו לו על המכתב שהתקבל מהרבי, התלהב גם הוא ונסחף להתוועדות החסידית.

צריכים לעשות משהו באופן פרטיזני

בתקופה הראשונה לשהותם במחנה הפליטים התמקדו עסקני אנ״ש בבניית הקהילה החב״דית. בחדר ובישיבה למדו בעיקר בני המשפחות החב״דיות. שאר 7000 הפליטים היהודיים שהיו במחנה שלחו את ילדיהם למסגרות החינוכיות שנוהלו על ידי ארגונים יהודיים שונים.

לפני חג השבועות תש״ז נודע לר׳ מיכאל שכמה מראשי אנ״ש במחנה הפליטים פאָקינג קיבלו מכתב מהרמ״ש (הרבי מה״מ, שביקר אז בפריז כדי להביא את אמו הרבנית חנה לארצות הברית), בו קובל הרבי על אנ״ש שיושבים בחיבוק ידיים מאפס מעשה ולא מתעסקים עם יהודים שלא מאנ״ש, וחינוך ילדיהם.

שוב הגיע ר׳ מיכאל עם הידיעה על המכתב לידידו ר׳ ישראל, ויחד טיכסו עצה כיצד להגיע לכל יושבי המחנה. על הרעיון והביצוע המקוריים מספר ר׳ ישראל בזכרונותיו:

״התחלנו שנינו להתדבר שצריכים לעשות משהו באופן פרטיזני. מכיון שאז היה אחרי השואה, היה נהוג בזמן ההוא אצל כל הפליטים לעשות אזכרות, כל בני מחוז, על יהודי מחוזם.

״החלטנו מיכאל ואני על דעת עצמנו (כי אם נשאל שאלות יכול כל הענין להתבטל) כי בחג השבועות בבקר השכם, נלך לבלוקים, ממשפחה למשפחה, כי כל משפחה גרה בחדר אחד בתוך הבלוק, ונקרא לכולם לבוא לאזכרה בבלוק ״F״ בבית הכנסת של הליובאוויצ׳ערס. התחלנו ללכת מחדר לחדר בכל בלוק, והתעייפנו, כי היו אז שבעת אלפים פליטים יהודים. התעיפנו מאד, ולא הסתפקנו לבקר הרבה, כי בוואלדשטאט הבלוקים הם בת קומה אחת בתוך יער ארוך (וזהו מקור השם בגרמנית: וואלדשטאט).

״בעת הילוכנו פגשנו את ר׳ אברהם לעווקיווקער שיחי׳. בעת היותי בכוטאיס בגרוזיא למדתי אתו, עפ״י בקשת אביו. שאלתי אותו: התצטרף אתנו? והוא הסכים. מיכאל החליט ללכת לבד, ואני הלכתי עם ר׳ אברהם לבד, ובדרך ממילא הספקנו בכפלים. כשהלכנו קצת, אמר לי ר׳ אברהם לעווקיווקער שי׳: למה לנו ללכת מחדר לחדר, מה נספיק עם זה? הוא נגש להבלוק, ואמר כמו בקול פקודה: איפוא הבלאקאווע? ושאלו אותו: מה זה. ואמר: כולם צריכים לבוא בשעה חמש, להבלוק F של הליובאוויטשער, שם תהיה אזכרה גדולה.

״כמו כן אמר בקול יותר שקט: מוכרחים לבוא, זה יכול להיות נוגע לה-cards [=תלושי המזון]... הוא היה לבוש מעיל גשם ורוד, ובכללות היה נראה אז כמו אדם חשוב; חשבו שהוא איזה נציג מהדזשאינט, או משהו כזה. התחילו לרוץ אחרינו ולשאול: איפוא? מתי? וכל הפרטים. כך הלכנו במהירות מבלוק לבלוק, עד שגמרנו את כל המחנה.

״אחרי הצהרים לפני שעה חמש, התחיל להתאסף קהל גדול בביהכנ״ס של חב״ד. מיכאל ואני פחדנו לספר שאנחנו הודענו לקהל שיבואו הנה, חברי ההנהלה עוד עלולים להגיד לנו: היתכן שעשיתם לבד על דעת עצמכם דברים כאלו. אנו התחבאנו והסתכלנו בהחלון וחכינו לראות מה יהיה. הקהל זורם, בא ומתרבה, ושואלים: איפה האזכרה? הלא אמרו שהיום יהיה פה אזכרה.

״חברי ההנהלה הבינו שזו מעשה של מיכאל ואני. באו ושאלו לנשותינו אודותינו: איפה הם. יצאנו אליהם. והם התחילו לטעון: מה עשיתם? מיכאל אמר: עכשיו זה לא הזמן להתוכח, תראו איך שהקהל מתרבה, צריכים פעולות. הם שאלו מה לעשות, ומיכאל אמר להם: תבקשו מהרה״ג הרה״ח הרב אברהם אלי׳ פלוטקין והרה״ח ר׳ ישראל מנעווועל

הוא כיוון לדעתי

באחת השנים, ביום שמחת תורה, כשמכרו את הפסוקים לטובת מחנה ישראל ומרכז לעניני חינוך, ניגשו כמה מהגבירים לגבאי 770 וביקשו מהם שייגשו לרבי ויאמרו לו שהם מוכנים לתת כמה שהרבי יאמר (על פי דעת הרבי).

כשנאמרו הדברים לרבי, השיב: "מיינע השגות איז אַסאַך מערער וויפל זיי טראַכטן און איך גלויב ניט אַז זיי זיינען גרייט צו געבן לויט מיינע השגות" [= השגתי היא הרבה יותר מכפי שהם חושבים, ואינני מאמין שהם מוכנים לתת לפי ערך השגותי] ולכן טוב שלא יבקשו.

אולם אחרי הרצח המחריד שארע בכפר חב"ד בשנת תשט"ז, אמר הרבי באחת ההתוועדויות, שהסדר בנתינת מגבית יהיה שלאחר שכל אחד ירשום את הסכום שנתן יחד עם שמו, והוא עצמו יעבור בעת ההתוועדות על הפתקים, ואם יהיו כאלו שלא נתנו כפי שצריכים, יאמר להם כמה להוסיף.

היה אחד שהרבי אמר עליו "הוא כיוון לדעתי", היה זה הרה"ח ר' מיכאל טייטלבוים...

שיבואו וידברו לפניהם.

"הם הלכו וקראו להם, והבלוק של הבית כנסת היה מלא; באו מראשי המזרחי, והמפקד של חרות ואצ"ל מר פוגל. הרבנים התחילו לדבר לפני כל הקהל דרשות חוצבי אש להבות.

"אני עוד זוכר מהדרשה שאמר הרה"ג הרה"ח הרב ר' א"א פלוטקין. הוא אמר: כיון ששבועות שייך לדוד המלך, שזהו יום הזכרון שלו. והגמרא מספרת; ששלמה שאל לחכמים, אבא מונח בחוץ והכלבים רעבים, ומה לעשות (מכיון שזה היה בשבת), וענו לו שיקחו כיכר לחם או תינוק. והתחיל לקשר תינוק עם ענין של חינוך תינוקות. הוא היה ממש פה מפיק מרגליות. הקהל נתעורר ונתרגש מאד.

"ראש המזרחי התחיל לצעוק: הלא קראו אותנו הנה לאזכרה, ולמה מדברים על חינוך? ואז היה פירוד בין המזרחי ובין חירות, והמפקד של החירות (מר פוגל שי') התחיל לצעוק לעומתו, אל הרה"ג: אל תתפעלו, תמשיכו לדבר, מחר אני נותן לכם חמש מאות ילדים לחנך"...

בעקבות אותה 'אזכרה' נוספו נערים רבים למוסדות החינוך החב"דיים שפעלו אותה תקופה במחנות המעבר. גם מאוחר יותר, כאשר עברו למחנה פאקינג, המשיך ר' מיכאל בפעולותיו והביא נערים רבים לתלמוד תורה החב"די שפעל במקום. למרות שרוב המשפחות שהו במחנה חודשים בודדים, החינוך החב"די פעל עליהם רבות.

עסקנות בפאקינג

רוב אנ"ש שהו בפאקינג זמן קצר, אולם ר' מיכאל וידידו הטוב ר' ישראל נשארו עוד תקופה ארוכה במקום. היה קשה להשיג אשרות מעבר, והתמזל מזלם שגם אשר הצליחו סוף סוף להשיג אשרות, התקלקלו האשרות, והיו צריכים להשיג חדשות...

ר' מיכאל המשיך לעסוק בחינוך הנערים היהודיים במחנה, כאשר במקביל הוא עוסק בענייני הכלל. באותה תקופה היה אפשר להדפיס בפאקינג במחירים זולים במיוחד, והרבי מה"מ שעמד בראש הוצאת הספרים קה"ת, הדפיס ספרי חסידות רבים בפאקניג, בתחילה התעסק בזה הרב דוד ברוורמן, וכשנסע משם התחיל ר' מיכאל להתעסק בזה. בין השאר היה אחראי על משלוח הספרים לארצות הברית.

במקביל לעיסוקיו הרבים, עסק ר' מיכאל בתורת החסידות ועבודת התפילה. ספר התניא היה שגור על לשונו בעל-פה. הרה"ג הרב אהרן יעקב שווי, כיום חבר הבד"צ דקראון הייטס, שהיה בילדותו במחנה הפליטים פאקינג, סיפר כיצד השפיע עליו ר' מיכאל ללמוד תניא בעל-פה: "הוא הלך איתי לשדה שמחוץ למחנה ודיבר על לבי. בשלב מסויים, כדי לעורר בי 'קנאת סופרים' פנה אלי ר' מיכאל וביקש שאבחן אותו בתניא. עד היום אני זוכר את התפעלותי העצומה כאשר הגעתי לפרטים האחרונים של ספר התניא, ור' מיכאל המשיך לחזור בעל-פה מילה במילה, כאילו הוא אומר "אשרי"...

סיפר הרה"ח שמריהו רויטבלט, בשנת תש"ח נפטר בפאקינג החסיד ר' ישראל (לוין) נעוולער. אנ"ש ערכו לו לווייה וקברו אותו בבית הקברות היהודי של מינכן. מפאת המצב הכלכלי הדחוק לא הצליחו אנ"ש להשיג מימון למצבה, וכך נקבר ללא מצבה על קברו. לאחר זמן קיבל ר' מיכאל סכום כסף גדול לפי ערך, כתמיכה מאחד הארגונים היהודיים. למרות שסכום זה היה יכול להיות לו לעזר רב בפרנסת הבית, לא חשב ר' מיכאל פעמיים, ומיד שילם את הכסף לחברה קדישא שיציבו מצבה על קברו של ר' ישראל נעוולער.

בחורף תש"ח, לאחר עשר שנות נישואין, נולד לבני הזוג טייטלבוים בנם יחידם אליעזר שי' בשעה טובה ומוצלחת.

באותה תקופה הורה אדמו"ר הריי"צ לכל השואלים אותו, להשתדל לעלות לארץ הקודש. ר' מיכאל ניסה להשיג רשיון עליה, ובשלב מסויים, כאשר היה נראה שאט אט יקבלו את הרשיון המיוחל, שלח ר' מיכאל חלק ממטענו במכולה לארץ הקודש. לפועל התעכבו הרשיונות, ובכל התוהו ובוהו ששרר בתקופה הראשונה להקמת המדינה, נעלמו עקבותיו של המטען ששלחו לארץ...

לר' מיכאל, שהיה עסוק בחינוך ילדי ישראל, ושאר עסקנות חב"דית, לא היה פנאי לעשות לביתו, וכך נדחה שוב ושוב עניין האשרות. בינתיים הגיעה הידיעה על הסתלקותו של אדמו"ר הריי"צ, ושנה אחר-כך הידיעה על קבלת הנשיאות על ידי הרבי מלך המשיח.

ר' מיכאל התמסר ביתר שאת לפעולותיו של הרבי מלך המשיח, מתוך ביטול נפלא וציות מוחלט. הרה"ח ר' שמריהו רויטבלט מספר, שכאשר הגיעה לפאקינג שיחת הרבי מחודש אלול תשי"א, בה מבקש הרבי לפרסם בכל מקום אודות שלושים ימי הסגולה של חודש אלול — מיהר ר' מיכאל לשכפל את השיחה, ושלח את ר' שמערל ועוד כמה מילדי אנ"ש להפיץ את השיחה בכל בתי הכנסת במחנות הפליטים.

בשנת תשי"א שאל ר' מיכאל את הרבי האם לעלות לארץ הקודש או להגר לארצות הברית, ומענה הרבי היה שעליו להגיע לארצות הברית.

את האשרות לארצות הברית השיג ר' מיכאל לאחר זמן קצר יחסית, ובראשית שנת תשי"ב הגיע עם משפחתו לחופי ארצות הברית. הוא קבע את דירתו בשכונת ברונקס, ומיד החל בפעילות לחינוך הילדים. מאחר שרוב הילדים היהודיים באותה תקופה למדו בבתי הספר הציבוריים, פתח עבורם ר' מיכאל תלמוד תורה לשעות אחר הצהריים.

התקשרותו לרבי מלך המשיח לא ידעה גבולות, ולמרות שהתגורר במרחק שש שעות הליכה מקראון הייטס, אולם המרחק הרב לא עצר בעדו כאשר רצה להיות בחג הפסח אצל הרבי. מספרת זוגתו מרת אסתר תחי':

בבר מצווה של בנו אליעזר שי׳

ר׳ מיכאל ומחותנו ר׳ העשל צייטלין, עם בנו אליעזר הלובש את חולצת הרבי לפני החופה

״בחג הפסח לאחר התפילה הוא החליט ללכת ל-770. אמרתי לו: הרי אינך יודע אנגלית, וכיצד תמצא את הדרך? הוא אמר שיפנה לעוברים ושבים באידיש. כאשר שאלתי אותו: והרי הם אינם יודעים אידיש? ענה לו: נו, זה בעייה שלהם...״.

ר׳ מיכאל לא הי׳ מסוגל לגור רחוק מהרבי ולאחר כמה חודשים העתיק את מושבו לשכונת בראנזוויל, ולפרנסתו עבד כשמש באחת הבתי כנסת.

בשבת פרשת שמיני תשי״ב, המכונה ״שבת הגדול״ הייתה התוועדות באווירה מרוממת במיוחד, ורבים מאנ״ש אמרו ׳לחיים׳ במידה גדושה. לאחר ההתוועדות הלך הרבי לחדרו, ובטרם נכנס לחדר ביקש לקרוא לר׳ מיכאל. ר׳ מיכאל היה מבושם כדבעי, וכאשר הגיע לרבי, תפס הרבי בצווארון בגדו ובמשך שעה ארוכה המשיך את ההתוועדות, כך כשהוא אוחז בר׳ מיכאל...

ר׳ מיכאל מרים את הכפפה

בהתוועדות שמחת תורה תשט״ו הביע את רצונו שמוסדות החינוך החב״דיים יתנהלו על טהרת הקודש, ללא לימודי חול. בארצות הברית של אותם ימים, כאשר רבים מתלמידי מוסדות חב״ד הגיעו ממשפחות אמריקאיות טיפוסיות, בהן האמא רואה את בנה האחד רופא ואת השני עורך דין — היה נראה שרצונו של הרבי תלוש מהמציאות.

הרבי אכן התחשב במציאות, אבל רק באופן חלקי: ״אני מבקש שלפחות ילדים עד 9, עד 12 לא ילמדו לימודי חול. הייתי אומר גם עד לגילאים מאוחרים יותר, אבל ׳תפסת מרובה לא תפסת׳״ (על-פי שיחת שמחת-תורה תשט״ו).

בעקבות שיחה זו קם ר׳ מיכאל ובמסירות נפש ממש ייסד את מוסד החינוך הראשון על טהרת הקודש בשם ״אהלי תורה״. המוסד, שזכה לליווי צמוד של הרבי לאורך כל הדרך, גדל והתפתח למרות כל התחזיות השחורות, והיום נחשב למוסד החב״די הגדול ביותר בעולם.

על ימיו הראשונים של המוסד הייחודי, סיפר ר׳ מיכאל לפני שנים בראיון ל״בית משיח״:

״הנהלת ישיבת תומכי-תמימים, שהיתה אז מוסד החינוך החב״די היחיד בניו-יורק, לא לקחה משום-מה את הדברים ביתר רצינות. לא, חלילה, שלא התייחסו ברצינות לדברי הרבי, אך לפועל לא ניכרה שום תזוזה בשטח. אפילו האפשרות להקמת מחלקה שבה יתנהלו הלימודים על טהרת-הקודש — רעיון שאני עצמי העליתי בפני הרש״ג ע״ה, המנהל-פועל של הישיבה — לא נבחנה ברצינות מספקת. וכך החלטתי לקום ולעשות מעשה.

״לומר את האמת, לא היה לי מושג כיצד אצליח לממן אפילו את המלמד הראשון שיירתם למאמץ. אבל הקב״ה עזר. כמובן, קיבלתי את הסכמת הרבי, שלאורך כל דרכו של המוסד היה מעורה בנעשה והדריך וייעץ והורה מה וכיצד לעשות. בי״ט טבת תשט״ז, התחלנו עם שני תלמידים. בפסח היו כבר 40 ובתשרי שלאחריו למדו אצלנו 70 ילדים״.

אף אחד לא האמין שזה יצליח. אבל הוא, ר׳ מיכאל, דבק במטרה. ובכוחה של אותה דביקות ואמונה, הקים בעשר אצבעותיו את אימפריית החינוך האדירה, שבמשך 50 שנותיה לא נשמע בין כתליה אפילו צליל זר אחד של מקצוע חולין.

מי שבקיא, ולו במעט, בהיסטוריה היהודית של אמריקה באותן שנים, מבין שהדבר היה נראה בלתי מציאותי לחלוטין. רק אחד יכל לזה — ר׳ מיכאל טייטלבוים. האיש שבמשך כל חייו רחש עשיה ופעלתנות, מתוך מסירות והתבטלות מוחלטת לרבי.

כמו אבא טוב

בוגרי המחזורים הראשונים של המוסד מתארים את השנים ההן כשנים ש״הציבו אותם על רגלים חסידיות״ לכל אורך החיים. מלחמת הקיום שהיתה משותפת לכל הצוות, תרמה להתמסרות למען האתגר, והמלמדים לא חסכו כל מאמץ על מנת להעניק חינוך יהודי ללא פשרות, רווי בלחלוחית חסידית.

תמונה קבוצתית בשנים הראשונות

תמונה קבוצתית מראשית שנות הנו"נים

בשנים הראשונות, לפני שר' מיכאל רכש דירת קבע ל"חדר", נדדו התלמידים מבית-כנסת אחד למשנהו. ר' מיכאל היה מבקש מגבאי בית הכנסת רשות ללמוד בשעות היום, תוך שהוא מבטיח לנקות את בית הכנסת בכל ערב. הוא עצמו היה עובד בשעות הערב ומחזיר לבית הכנסת את מראהו המקורי...

באחד מבתי הכנסת למדו התלמידים באולם קומת הקרקע שמתחת לבית-הכנסת — אולם ששימש את המתפללים בשבת לאכילת סעודה שלישית. כמובן שלא היו חדרים נפרדים לכל כיתה, ובאותו אולם למדו כמה וכמה כיתות. 'כיתה', פירושה היה שולחן שהתלמידים התמקמו לאורך שני צדיו והמורה ישב בראשו. האוירה היתה חמימה ומיוחדת. בחצר בית-הכנסת התקינו מתקני משחקים עבור התלמידים ואיתם היו משתובבים בהפסקות.

רעייתו של ר' מיכאל, גב' אסתר תבלחט"א, התייחסה לכל התלמידים כאל בניה שלה. מידי יום היתה טורחת לבשל עבורם ארוחת צהרים חמה ומזינה, וממש 'נשמה' את המוסד.

בתקופות הקשות של הישיבה, כשהקופה היתה ריקה, לא נטל ר' מיכאל לעצמו משכורת והתאמץ לצרף פרוטה לפרוטה כדי שיוכל לשלם משכורות לכל העובדים. אך דא-עקא, שגם את משכורתה של אשתו הוא נמנע מלשלם והמחסור בבית היה נורא. בצר לה, פנתה גב' טייטלבוים אל הרבי מלך המשיח, והרבי הורה לר' מיכאל שלא לחסוך את משכורתה. בשלך — אמר לו הרבי — עשה כאות נפשך, אך בשלה אל תיגע.

הסיפור הבא יכול להמחיש את מסירותו הנפלאה לילדי המוסדות. כאשר יורד שלג כבד בניו-יורק, סוגרים כל המוסדות את שעריהם. אך לא יהודי כר' מיכאל יבטל יום אחד מלימוד התורה של ילדי ישראל. ר' יוסף יצחק ברוד, מבוגרי המוסד, מספר שכאשר יד שלג כבד, היה ר' מיכאל נוסע יחד עם רכב ההסעה של הישיבה, הנהג ישב ליד ההגה, ור' מיכאל נכנס לבתי הילדים ולקחם על כתפיו שלא יאלצו לבוסס בשלג. כך אסף את כל הילדים והביאם לישיבה.

גב' חיה דלייה יעל, אחת העובדות בגן הילדים של "אהלי תורה" ששוכן בבית הכנסת של ר' מיכאל, מספרת שבמשך שנים היה ר' מיכאל ממתין במסירות לילדים ליד הבניין, פותח עבורם את השער, ולא עוזב את המקום עד שאחרון הילדים נכנס לכיתתו.

בשנים הראשונות כאשר מצב הכספי היי בכי רע, ביקש ברכה מהרבי, אמר לו הרבי: "אייער טרחא, און מיין געלד" [=אתה תטרח, ואני אדאג (לכסף)]. לאחר זמן שידך הרבי בין ר' מיכאל והנגיד החסידי ר' דוד דייטש ע"ה, והרבי אמר להם ששניהם ישאו בעול המוסד. ואכן, ר' דוד דייטש התמסר מאוד, וככל שהגדיל את תרומתו — כך גדלו עסקיו. שותפות זה נמשכת כבר ב"ה עשרות שנים ור' דוד הכניס גם את כל משפחתו בשותפות זו לאורך ימים ושנים טובות.

ניסים גלויים

השם "אהלי תורה", או ליתר דיוק: "מוסד חינוך אהלי תורה", ניתן בהסכמת הרבי. הרבי היה זה שהורה על השם "מוסד חינוך" ולא ישיבה, ואף אמר כי המוסד ייכפף ישירות ל"מרכז לענייני חינוך" שבהנהלת הרב חודקוב ע"ה, ולא תחת הנהלת "תומכי-תמימים הכללי", בראשות הרש"ג ע"ה.

השם שנבחר ("מוסד חינוך") היה נס גלוי. כשהרשויות הממשלתיות, עברו מידי שנה על רשימת בתי-הספר והישיבות כדי לבחון אם הם עומדים בתקנים — המוסד "אהלי תורה" לא הופיע באף רשימה, כי הוא לא נקרא בית-ספר וגם לא ישיבה. שם חריג כמו "מוסד חינוך", לא עלה כלל בדעתם לחפש וכך ניצלו מדינא דמלכותא.

למרות שהמוסד מומן בצורה פרטית, ללא שום סיוע מהרשויות — החוק בארצות-הברית קובע כי ישנם מקצועות יסוד, כמו חשבון, אנגלית וכדומה, שחייבים להילמד בכל בית-ספר ללא יוצא מן-הכלל.

בראיון ל"בית משיח" סיפר ר' מיכאל: "בתחילת דרכו של המוסד, היו כמה הטרדות ממשלתיות. בכל פעם כשהגיעה ועדת ביקורת, הצלחתי לדחותם בכל מיני תירוצים, אבל פעם אחת, עמדתי בפני ביקור צפוי ולא היה לי מה לומר להם. כל תירוצי העבר לא יכלו להועיל ופשוט אבדתי עצות.

"נכנסתי לרבי, והרבי אמר לי שכשיגיעו — אצעק עליהם. יצאתי כולי מבולבל. שאני אצעק עליהם — הרי בו-ביום בית-הספר יסגר. ובכלל, מה יש לי לצעוק עליהם?

"הסוף היה שהם הגיעו, ולפני שהתחילו בשאלות השגרתיות, לא נתתי להם הזדמנות והרמתי את קולי בטון נרגן: אני ממש לא מבין אתכם. את הילדים שאתם רואים כאן, אספתי מהרחובות, כדי לתת להם איזשהי מסגרת. בלעדי, אינני רוצה לומר מה היה יוצא מהם. ואתם יש לכם עוד טענות על טיב החינוך ועל החומר הנלמד? כל שנה אתם שבים ומטרידים, כאילו מדובר במוסד ריווחי, שמנסה להשיג את מטרותיו בדרכים לא חוקיות. אין לכם טיפת רגש? אתם

מעדיפים שהם יחזרו לרחובות ויגדלו כפושעים?

״ — מיותר להוסיף שמאז נעלמו עקבותיהם ויותר לא ראינו אותם. עד היום אינני יודע מהיכן היה לי האומץ לדבר אליהם כך. כנראה, הרבי שם בפי את המילים הנכונות כדי לסתום את טענותיהם״.

במלחמה נגד בריחת היהודים

באותן שנים התגורר ר׳ מיכאל בברונזוויל, שם התגוררו רוב אנ״ש. מאוחר יותר, בשנת תש״כ, עבר לגור בשכונת איסט פלטבוש. מכיוון שבאותן שנים מצבה הכלכלי של הישיבה היה קשה ור׳ מיכאל לא הרשה לעצמו לקחת משכורת מהישיבה, עבד ר׳ מיכאל לפרנסתו כשמש בבית הכנסת בשכונת איסט פלטבוש.

כעבור כמה שנים, בעקבות השתלטות השחורים על האזור, החלה בריחה המונית של יהודים משכונת איסט פלטבוש. בתי כנסת גדולים התרוקנו במהירות ממתפלליהם, וקהילת רבות מכרו את בית הכנסת ושאר המוסדות. הרעה לא פסחה על בית הכנסת בו עבד ר׳ מיכאל, וגבאי בית הכנסת החליטו למוכרו. ר׳ מיכאל, ששמע את שיחותיו החריפות של הרבי מלך המשיח נגד עזיבת השכונות היהודיות בכלל, ונגד מכירת בתי הכנסת בפרט, נלחם בחירוף נפש נגד ההחלטה.

הדברים הגיעו לפתחו של בית המשפט, ובמשך תקופה ארוכה היה ר׳ מיכאל לאורח של קבע באולם בית המשפט, עד שהתבדחו ואמרו שמשרדו הועתק להיכל בית המשפט... בסופו של מאבק משפטי ארוך ומייגע פסק בית המשפט שלגבאי בית הכנסת אין רשות למכור את בית הכנסת, כל עוד יש מתפללים שמעוניינים להמשיך להתפלל במקום.

ר׳ מיכאל, שכמובן נשאר לגור במקום גם לאחר שרוב התושבים היהודים נטשו את האזור, המשיך לקיים את המניין בבית הכנסת בחירוף נפש, כדי שבית הכנסת לא ייפול לידיים זרות. כאשר עזבו היהודים האחרונים את האזור, דאג ר׳ מיכאל שחסידים משכונת קראון הייטס יגיעו בכל יום להתפלל בבית הכנסת, ועד היום מתקיים בבית הכנסת מניין קבוע שלוש פעמים ביום. בשנים מאוחרות יותר העביר ר׳ מיכאל את גני הילדים של ׳אהלי תורה׳ לבית

ר׳ מיכאל בחדרו שבבית הכנסת, בחודשים האחרונים לחייו

הכנסת באיסט פלטבוש, ובכך קנה אחיזה של ממש בבית הכנסת, באמצעות נוכחות יהודית קבועה ויציבה. ר׳ מיכאל לא הי׳ חס על כבודו ובעצמו הי׳ מנקה את בית הכנסת.

בנוסף לזה לקח ר׳ מיכאל על עצמו את עול החזקת המקוה שבשכונה, ובמשך הזמן אף עבר לגור בבניין המקווה.

בשבתות היה ר׳ מיכאל מתפלל כמובן בבית הכנסת באיסט פלטבוש, ולאחר תפילת שחרית היה ממהר ללכת רגלי, קרוב לשעה הליכה, להתוועדות של הרבי ב-770. גם בגיל מבוגר הקפיד להגיע להתוועדות בכל שבת. הוא היה מגיע לאחר תחילת ההתוועדות, ולמרות ההליכה הארוכה, התעקש להצטופף ולעמוד יחד עם הבחורים. הוא טען שאם יישב — הוא עלול להרדם... בשבתות החורף הקצרים לא הספיק להשאר עד לסיום ההתוועדות, שכן היה עליו לצאת לדרך ולהספיק לארגן את המניין לתפילת מנחה.

הרבי התייחס בחיבה יתירה לר׳ מיכאל, וכאשר פעם ראה אותו רץ לענייני עסקנותו, פנה אליו בחיוך ואמר: תשאיר גן-עדן לעוד מישהו...

כאשר רכשו את הבניין הגדול של ״אהלי תורה״ מבית הכנסת הקונסרבטיבי שפעל במקום — ביקשו מנהלי בית הכנסת לכלול בחוזה המכירה סעיף המחייב את מוסדות ״אהלי תורה״ להשכיר את אולם בית הכנסת לקהילה הקונסרבטיבית כל עוד יהיו חברי הקהילה בחיים. ר׳ מיכאל שאל על כך את הרב חדקוב, והלה אמר לו — והיה משמע שאינו אומר זאת על דעת עצמו — שאסור להתחייב לאפשר להם לנהל פעילות קונסרבטיבית שעומדת בניגוד לרוח ישראל סבא. ר׳ מיכאל הודיע מיד לר׳ צבי הירש חיטריק, שניהל מטעמו את המגעים מול הקהילה הקונסרבטיבית, שהוא מסרב לחתום על הסכם הכולל את הסעיף הזה.

ר׳ הירש חיטריק, לא ידע כיצד להסביר את פשר עקשנותו של ר׳ מיכאל לעורכי הדין שטיפלו בנושא, מה גם שהללו היו רפורמים שבוודאי לא יבינו את חשיבות העניין... בלית ברירה אמר להם בדיוק מה שר׳ מיכאל אומר, ולמרבה הפלא הם הבינו את הבעיה, והסכימו לשנות את נוסח הסעיף כך שלא יהווה סתירה לדרישות ההלכה.

הסכם המכירה של הבניין היה במחיר מציאה של ממש, גם במושגי אותן שנים, אבל ר׳ מיכאל היה מוכן לוותר על הבניין כולו, ובלבד שלא יחתום על הסכם כזה.

מסירות לקיום הוראות הרבי

כמו בחינוך על טהרת הקודש, כך בכל התחומים התמסר ר׳ מיכאל לרצונו הקדוש של הרבי מלך המשיח, ולחם למען קיום הוראותיו של הרבי. באותה תקופה לא הקפידו בחוגים החרדיים בארצות הברית על הפרדה בין גברים ונשים במהלך שמחות משפחתיות. המצב כאב מאוד לרבי, ובכמה הזדמנויות התבטא הרבי נגד התופעה

החמורה.

ר׳ מיכאל, כחסיד מסור ונאמן, פעל רבות להחדרת העניין בתוככי אנ״ש. כאשר שמע על חתונה שאמורה להתקיים ללא מחיצה, גייס את כל הלהט החסידי שלו על מנת לשכנע את בעלי השמחה להציב מחיצה בין הגברים לנשים. במקרים מסויימים נקט ר׳ מיכאל בדרכים מקוריות שלא הותירו לבעלי השמחה ברירה, ובעל כורחם הציבו מחיצה. כך, לאט לאט הצליח ר׳ מיכאל להחדיר לכולם את רצונו של הרבי, עד שהיום מופרך לחלוטין לערוך חתונה ללא מחיצה.

בנוסף לעיסוקיו הרבים, הי׳ ר׳ מיכאל מעורר את אנ״ש על נתינת מעמד לרבי, ובעצמו הי׳ אוסף מידי חודש בחדשו מאברכים רבים מעמד לרבי.

כאשר היה מדובר בקיום הוראה של הרבי, היה ר׳ מיכאל תקיף בדעתו, ופועל ללא שהיות בהתאם להוראות הרבי. מסופר כי לאחר שיחתו של הרבי כנגד הלוחות העגולות, טיפס ר׳ מיכאל על סולם גבוה, ותלש את אותה תבנית עגולה לעיני כל התלמידים.

בשנת תש״נ, כאשר דובר על הרחבת בניין ״אהלי תורה״, דנו בהנהלת הישיבה לאיזה קבלן יפנו. הועלו שמות של קבלנים מומחים עם וותק ונסיון בבניית מוסדות ציבור, ובין השאר הועלה גם שמו של קבלן חב״די שהיה אז בראשית דרכו. אחד הנוכחים אמר שלאחרונה יצא פתק מהרבי, בקשר למוסד אחר, ש״קדימה לקבלנים מאנ״ש״. כאשר ר׳ מיכאל שמע על הוראת הרבי, פסק מיד שהישיבה הסתיימה, והעבודה תנתן לקבלן החב״די.

מסירות זו לדברי הרבי לוותה אותו עד יומו האחרון. בשנים האחרונות, כאשר הרבי החל לעסוק בקאך בענייני גאולה ומשיח, הנחה ר׳ מיכאל את צוות הישיבה להגביר את העיסוק בענייני גאולה ומשיח בישיבה, והוא עצמו עודד כל פעילות שנערכה בישיבה בנושא. גם לאחר ג׳ תמוז, כאשר היו שהורידו פרופיל בענייני גאולה ומשיח, עמד ר׳ מיכאל בתוקף על כך שהעיסוק בענייני גאולה ומשיח רק יילך ויגבר. הוא ביקש מכל חברי הצוות לחזק את התלמידים באמונה הברורה שהרבי מלך המשיח ודרש שבכתלי הישיבה תתנוסס ברמה הכרזת הקודש ״יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד, וכך בחומרים הנדפסים עבור התלמידים תופיע הכרזת הקודש ״יחי אדוננו״.

הוא עצמו היה מתוועד מידי פעם עם התלמידים ומחזק אותם באמונה בכל דברי הרבי מלך המשיח. הוא ביקש שכל בחור יקדיש מידי לילה, לפני קריאת שמע שעל המיטה, רגע למחשבה ״מה עשיתי היום כדי להביא את משיח...״.

פעם בהיותו ב״יחידות״, אמר ר׳ מיכאל לרבי, שבהתאם לדברי רבינו הזקן במאמר הידוע ״והדרת פני זקן״ אודות לימוד בעל-פה, הוא חוזר בעל-פה את סדר קודשים. אמר לו הרבי: קדשים? טהרות! מאז החל לחזור על מסכתות סדר טהרות.

כאשר הגיע הרה״ח ר׳ בנימין מלאכובסקי לארצות הברית, התארח בביתו של ר׳ מיכאל במשך חצי שנה. הוא סיפר שבמשך כל זמן שהותו לא ראה את ר׳ מיכאל ישן על מיטה. בכל לילה היה יושב ליד השולחן ולומד עד שהיה נרדם על הספר למשך כמה שעות.

בשנים האחרונות סבל ר׳ מיכאל מאירוע מוחי, למרות זאת לא הפסיק לרגע מעבודתו בקודש, וכיתת את רגליו מבית לבית בכדי לאסוף את האמצעים הכספיים לבנות את הבניין החדש של הישיבה

בסיום השבעה התקיימה התוועדות רבתי באולמי הישיבה בהשתתפות רבני השכונה, מזכירי הרבי, הנהלת הישיבה, עסקני ליובאוויטש חברי ועד השכונה, אנ״ש ותלמידי המוסד.

בעת ההתוועדות הוכרז על בניית בנין חדש שיוקם אי״ה בצד הימני של הבנין הקיים, ויוקדש לזכרו של ר׳ מיכאל. הנהלת הישיבה מקווים שבוגרי הישיבה ירתמו למבצע ויתרמו בחפץ לב לפרוייקט הגדול.

ב״ה התרחבנו

לאחרונה קלטנו זוגות חב״דיים לחברה,

שקיבלו ברכה מהרבי דרך ה׳אגרות קודש׳.

אנו זקוקים לעוד

אז אם אתם רוצים להתפרנס בכבוד,
בשעות הפנאי ואתם זוגות שמחים ואופטימיים,
(הורדנו את גיל הקבלה ל-24).
אנו מתגמלים בצורה גבוהה מאד יותר מכל פורמט מוכר
(חובת ההוכחה עלינו)
אצלנו אין אבטלה.
השעות נוחות וגמישות לפי בחירתכם
העבודה מהבית.

לפרטים: הראל- 0546-522626

ספר התניא ככלי לריפוי נפשי עצמי - החיים כסדנא מפי ר׳ יאיר כלב.

ערכה אישית המכילה 12 דיסקים או קלטות במארז מהודר.
זוהי סדנא המלמדת כל אחד ואחת כיצד לדלות מספר תניא - קדישא את הכלים
לעזור לעצמנו בלשון עכשווית בת זמנינו.
בערכה מוגשים העניינים היסודיים, הנחוצים והמעשיים מדף השער ועד פרק ל״ד,
בקצרה אך בראיה כוללת!

מיועדת לכלל ישראל ובמיוחד למנידי-שיעור, שלוחים, מורים ותלמידים
להזמנות בתא-קולי - 03-9607908 0528-826022 ובחנויות המובחרות

לידיעת אנ"ש בארץ ובעולם, נמשכת ההרשמה ל:

סמינר פסח

נחוג את חג הפסח מתוך חוויה פנימית של לימוד והעמקה של ניגון ושמחה

דעת
לימודי יהדות באור החסידות (ע"ר)

שיתקיים אי"ה:
מיום ששי יג' ניסן, ערב שבת הגדול עד מוצאי שביעי של פסח
סה"כ 8 לילות (22-30/4/05)
במלון הסוויטות המפואר מרקיור בבת-ים
בפנסיון מלא ובתנאי נופש מלאים

סוויטה מפוארת לכל משפחה
אירוח ברמה גבוהה
בריכת שחיה נפרדת
ועוד

כשר למהדרין- גלאפ- לא שרויה
ע"פ ההנהגים והחומרות המקובלות בחב"ד/שחיטת ליובאוויטש
בהשגחתו של הרב ברוך בועז יורקוביץ שליט"א
רב ומד"א שיכון חב"ד לוד

- מס המקומות מוגבל -
קדימה למזדרזים בבחירת החדרים

המחיר
למבוגר - 3600 ₪
לילדים - (2-12) - 1800 ₪ (בחדר הסמוך לחדר הורים)
תינוקות - (0-2) - 160 ₪
המחיר כולל מצות יד מהודרות לכל החג.
ניתן בתשלומים

לפרטים והרשמה:
08-9353932
08-9476537
פסח כשר ושמח !

כיוון הבא מלך המשיח
מלכות דוד חיים נצחיים
אגודת נשי ובנות האמונה האמיתית והשלמה של ליובאוויטש
כפ"ת – 570 – בית חיינו
סניף תל אביב, תחנה מרכזית החדשה
טל: 03-9606599 פלאי: 050-8456870

בית מדרש לנשים ובנות מתחדש.

שיעורים בימי ראשון בשעה 18:00
בתחנה מרכזית תל-אביב קומה 6
לפרטים נא לפנות ל-

0508-456870 - הלנה
0528-310771 - שרית

מוצרי משיח

✓שלטים מוארים לבית ולרכב
✓מערכות הגברה לרכב לכריזה ומוזיקה
✓חנוכיות לרכב ובכלל

שמריה
052-3952770

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה

בית משיח

ניחום אבלים

בכאב ובצער משגרים אנו את תנחומינו הכנים לידידנו ורענו, טוב לשמים וטוב לבריות ממייסדי ועד סעודת שלמה, מקושר לכ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א

הרה"ח ר' **יהודה הכהן** שי' **בלעסאפסקי**

ולכל המשפחה הנכבדה שיחיו

על פטירת אביהם החשוב והנעלה

הרה"ח ר' **שניאור זלמן הכהן** ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד, ובמהרה בימינו ממש נזכה לקיום הייעוד "ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים", "והקיצו ורננו שוכני עפר" בגאולה האמיתית והשלימה על-ידי הרבי משיח צדקנו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

להשכרה

דירת שני חדרים חדשה ויפיפיה

בשכונת הרב בכפר חב"ד

0523-940070

עסקני חב"ד מעורבים בחנינה

בשערי הכלא. מימין לשמאל: ר' שלמה מיידנצ'יק, ר' שלום לייב אייזנבך, ר' שלום שטרקס ור' יעקב רייניץ

"קיבלתי מכתבים מהרבי בנידון בזמן הפרשה, ומכיוון שהיה ברור שעוקבים אחריי, הרבי כתב את המכתבים ברוסית ובאידיש והם נשלחו לכתובת אחרת, משם העבירו אלי את המכתבים" • ר' שלום שטרקס מספר על החנינה שהעניק לו שז"ר בזכות פועלם של ר' זושא וילימובסקי ור' שלמה מיידנצ'יק, הרבי אמר כי מעשה זה של שז"ר מכפר על כל עוונותיו! • פרק מתוך הספר "הפרטיזן" שיוצא לאור בימים אלו, בעריכת שניאור זלמן ברגר

קשר קרוב עם שז"ר

קשר חם וקרוב שמר מר שניאור-זלמן שז"ר ז"ל, בן למשפחה חב"דית ומראשי הסוכנות היהודית, עם חסידי חב"ד בתל אביב ובכפר חב"ד. הוא היה מבקר אצלם והם ביקרוהו פעמים רבות, כשגולת הכותרת היא ביחס המיוחד שמעניק הרבי לשז"ר. הקשר בא לידי ביטוי במכתבים רבים ובהעברת אינספור שליחויות וגם בכמה ביקורים, מפורסמים מאוד, של שז"ר אצל הרבי (כמתואר בהרחבה בספר "נשיא וחסיד"). קשרים אלו הניבו במשך השנים עזרה וסיוע רב למוסדות חב"ד בארה"ק.

מאוחר יותר נבחר שז"ר לכהונה הרמה של נשיא המדינה. מאז היחסים קיבלו מימד אחר.

בעיתון "פנים אל פנים" מסופר על ביקור פתע של שז"ר בכפר חב"ד ביום כ"ג באייר תשכ"ג, ארבעה ימים לפני שנבחר לנשיא המדינה. במהלך ביקור זה התפתח דו-שיח מעניין בין מר שז"ר לר' זושא:

"נו, עכשיו כבר לא יהיה קל להגיע אליך", אומר לו ר' זושא, שנהג לבקרו גם במשרדו בסוכנות וגם בדירתו הפרטית.

"למה?" תמה שז"ר.

"על יד הדלת יעמדו ז'נדראמים", מחייך ר' זושא.

"כלום יש שוטרים המסוגלים לעצור בעדך?" מעיר שז"ר כשכולו שופע חיוכים.

לא נעלם ממנו כי ר' זושא היה פרטיזן, ולא היה כוח בעולם שיכול היה לעצור אותו, כשהוא עסוק בהפצת החסידות".

החנינה

ביום בחירתו של שז"ר לתפקיד הרם, ערכו לו חברי הנהלת הסוכנות סעודת פרידה. השעה נקבעה לשעה 'שמונה בדיוק', אך גם לאחר חצי שעה, לא נראה שז"ר בסביבה, תופעה שלא הייתה מצויה אצלו. רק לאחר זמן ממושך הגיע שז"ר, כשאחד ממלוויו מתנצל כי עד עתה היה שז"ר בפגישה חשובה עם משלחת מכפר חב"ד. הסיבה הרשמית לפגישה הייתה לברכו לכבוד היבחרו, אולם עוד דברים חשובים הוכרעו בפגישה זו, שנודעו רק לימים, ואליהם גם התייחס הרבי בהמשך...

בין מברכיו הגיעו חבריו הוותיקים משכבר הימים, וביניהם ר' זושא וילימובסקי ור' שלמה מיידנצ'יק. במהלך הפגישה העלה אחד הנוכחים בקשת חנינה לאסיר המפורסם ר' שלום שטרקס, דודו של יוסל'ה שוחמכר. ר' שלום היה מאנ"ש חסידי חב"ד, והעסקנים החב"דיים הפעילו את השפעתם לשחרורו המוקדם. מתברר כי ר' שלום זכה בשתדלנות זו לא רק בשל היותו מאנ"ש, אלא גם בשל פעילות נמרצת שנעשתה מאחורי הקלעים למען יוסל'ה שוחמכר.

למען הקורא שאינו מכיר את הפרשה שבשעתו הסעירה את הארץ, נחזור כאן בקצרה על עיקרי הדברים ובמיוחד עד כמה שהם נוגעים בר' שלום ובעסקונה החב"דית.

• • •

י"ח טבת תש"כ. פרשת יוסל'ה שוחמכר מתפרסמת בתקשורת; זו מדווחת על "חטיפתו של ילד על ידי סבו". תחילתה של הפרשה בקשיים כלכליים של אלתר ואידה שוחמכר, שעלו מפולין עם שני ילדיהם

שער הספר החדש

ר' זושא מעניק בקבוק משקה לשז"ר בשליחותו של הרבי

ר' זושא, ר' יונה ור' ישראל ליבוב (משמאל)
מקבלים את מר שז"ר שהגיע לביקור פתע בכפר חב"ד

ונאלצו לבקש מהורי האם — חסידי ברסלב שעלו מרוסיה והתגוררו בשכונת מאה שערים בירושלים — לגדל את ילדיהם.

הבת זינה בת ה-9 נשלחה לכפר חב"ד, והילד יוסל'ה נלקח אל בית הסבא והסבתא, ר' נחמן ורעייתו מרת מרים שטרקס. כשמצבם הכלכלי של הזוג שוחמכר השתפר, הם ביקשו לקבל את הילדים בחזרה. הסב הסכים להוציא את הילדה מפנימיית חב"ד ולהחזירה להוריה. את יוסל'ה הבטיח הסב להחזיר לקראת תחילת שנת הלימודים, אולם הנכד לא הוחזר.

הסתבר כי הסב, סירב להחזיר את הילד בטענה שההורים מבקשים לרדת בחזרה לברית המועצות, ושם לחנך את הילד על ברכי הקומוניזם. הסבא ר' נחמן ידע מיהם הקומוניסטים, שכן הוא עצמו עלה מברית המועצות לא מכבר; הוא לא יכול היה לחשוב שנכדו יהיה קומוניסט, ישנא את הדת היהודית ויתנהג בבוז כלפי ערכי היהדות וארץ ישראל.

ההורים התעקשו לקבלו, ואז יוסל'ה הועלם. ההורים שחששו שהילד יוברח לחו"ל, ביקשו את עזרת בית-המשפט, אך על אף הצווים שהוציא בית המשפט, התעקש הסב וסירב להחזיר את הילד להוריו.

חיפושים בישיבות חב"ד

בשלב זה נכנסה המשטרה לתמונה, אבל למרות מאמציה, לא עלה בידיה לגלות היכן נמצא יוסל'ה. המשטרה ידעה כי ר' שלום שטרקס, דודו של הילד, מעורב כנראה בהיעלמותו של הילד, והיא פעלה למעצרו, אלא שהדוד מיהר להיעלם. המשטרה חיפשה, אפוא, הן אחר יוסל'ה והן אחר דודו ר' שלום במוסדות חינוך חרדיים בכל רחבי הארץ. בין השאר ביקרו השוטרים גם במוסדות חב"ד בירושלים, בראשון לציון ובלוד. המשטרה לא מצאה דבר.

בין כה וכה הגיע יוסל'ה לאירופה ומשם לניו-יורק, בעוד ר' שלום נמלט ללונדון שם התחבא. הפרשה בינתיים עשתה כנפיים והארץ געשה. רמת השנאה כלפי יהודים שומרי מצוות, הגיעה לשיאים חדשים. כל יהודי שומר מצוות שיצא לרחוב, נאלץ להתמודד עם הטענה שהוטחה כנגדו בזעם: "איפה יוסל'ה?"

בשלב זה, החליט ראש הממשלה דוד בן-גוריון לערב בנושא את "המוסד" בראשות איסר הראל. כבר לא היה זה מאבק משפחתי גרידא, אלא מלחמת תרבות. אנשי המוסד הקדישו מאמצים בלתי נדלים עד שעלו על

יוסל'ה שוחמכר

עקבותיו של ר' שלום בלונדון והוא נעצר. מדינת ישראל ביקשה את הסגרתו. כאן נכנסו לתמונה גורמים שונים שעשו מאמצים רבים שלא יוסגר; בין השתדלנים שפעלו, היה הגה"ח הרב יעקב לנדא ע"ה, רבה של בני ברק, אולם לבסוף הוסגר ר' שלום לישראל ובית המשפט גזר עליו שלוש שנות מאסר.

זמן קצר לאחר המשפט, ביום כ"ט בסיון תשכ"ב, נמצא יוסל'ה בניו-יורק אצל משפחה הנמנית על חסידות סאטמר, וכעבור זמן קצר הוחזר לארץ לבית הוריו.

שלום שטרקס מספר

בתודעה הישראלית, פרשת יוסל'ה באה לסיומה כאשר הילד יוסל'ה הוחזר להוריו. אבל גם לאחר מכן, ר' שלום המשיך להיות מוחזק בכלא איילון.

מי שבא לעזרתו בעת מאסרו היו תלמידי ישיבת 'תומכי תמימים' בלוד. מספר ידידו הרה"ח ר' יעקב ריינין: "הכרתי אותו שנים רבות קודם, וראיתי זכות לעזור לחבר. אני וחברים נוספים הבאנו לו אוכל בכשרות מהודרת וכן ספרי קודש, כדי להקל עליו את השהייה בכלא".

מאז ועד היום סרב ר' שלום שטרקס להתראיין על הפרשה (למעט פעם אחת יוצאת דופן) בנימוק שכלי התקשורת רגילים לסלף, אך לכבוד ר' זושא וילימובסקי, ולצורך הספר על אודותיו נאות לספר:

"הילד גדל במשך תקופה ארוכה אצלי ואצל אבא בבית. לא חטפנו אותו מאיש; פשוט, לא החזרנו אותו... אחותי רצתה להחזיר אותו לרוסיה ואנחנו נאלצנו שלא להחזיר אותו, בכדי להציל אותו. עשינו זאת על פי פסק של רבנים.

"בזמן הפרשה קיבלתי מכתבים מהרבי בנידון, אך מכיוון שהיה ברור לנו שעוקבים אחריי, הרבי כתב את המכתבים ברוסית ובאידיש והם נשלחו לכתובת אחרת, משם הועברו אלי המכתבים בדרך-לא-דרך.

"בסופו של דבר נעצרתי באנגליה שם סבלתי למעלה משנה. לאחר מכן הוסגרתי לארץ ישראל, ונשפטתי לשלוש שנות מאסר. לא השלמתי את תקופת מאסרי, שכן לאחר שנה ושלושה חודשים שוחררתי בעקבות חנינה שהעניק לי הנשיא שז"ר. כפי הידוע לי, טיפלו בנושא החנינה ר' שלמה מיידנצ'יק ור' זושא וילימובסקי, ועל כך אני מודה להם כל חיי".

משלחת מסתורית, או בקשת חנינה?!

כאמור, החנינה ניתנה ביום בו התמנה שז"ר לנשיא המדינה. ככל הנראה ההחלטה נפלה באותה פגישה עם חסידי חב"ד. הפגישה הזאת מתועדת בעיתוני הימים ההם:

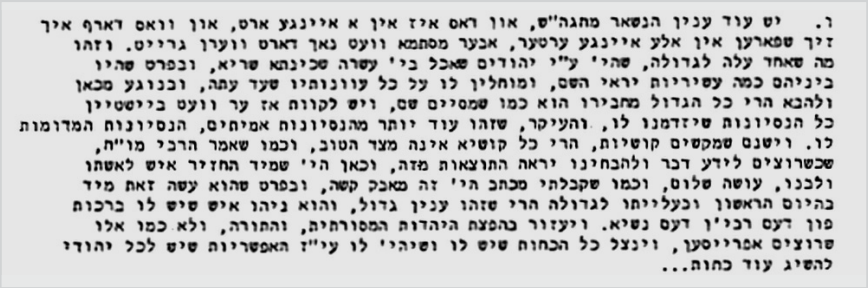
"ביום בו נבחר מר שז"ר, ערכו לו חברי הנהלת הסוכנות סעודת פרידה. השעה נקבעה ל'שמונה בדיוק', והנה מחוגי השעון מורים כבר על שמונה ושלושים ו'חתן המסיבה' בושש לבוא. עוד דקותיים חלפו עד שהגיע עם פמלייתו, כאשר אחד ממלוויו טורח להסביר: "מר שז"ר באמת מצטער, אבל ברבע לשמונה באה לביתו משלחת מכפר חב"ד לברך את חברם לרגל היבחרו, וכידוע לכם — אנשי חב"ד קודמים..."

בין העסקנים היו ר' שלמה מיידנצ'יק, שכיהן אז כיו"ר ועד כפר חב"ד, ר' זושא שכיהן כמזכיר ועד כפר חב"ד ור' יונה איידלקופ. בפגישה האמורה נפלה ההחלטה להעניק לר' שלום שטרקס חנינה.

כששוחרר ר' שלום שטרקס מהכלא, קיבלו את פניו בשערי הכלא ר' שלמה מיידנצ'יק וחבריו ר' שלום לייב אייזנבד ור' יעקב ריינין.

"החזיר איש לאשתו, עושה שלום"

למרבה ההפתעה, עשרה ימים לאחר מכן, דיבר על כך הרבי בגלוי בשיחה שנאמרה

ר. יש עוד ענין הנשאר מהגה"ס, און דאס איז אין א איינגע ארט, און וואס דארף איך זיך שפארען אין אלע איינגע ערטער, אבער מסתמא וועט נאך דארט ווערן גרייט. וזהו מה שאחד עלה לגדולה, שהי' ע"י יהודים שאכל בי' עשרה שכינתא שריא, ובפרט שהיו ביניהם כמה עשירות יראי השם, ומוחלין לו על כל עוונותיו שעד עתה, ובנוגע מכאן ולהבא הרי כל הגדול מחבירו הוא כמו שמסיים שם, ויש לקוות אז ער וועט בייטשיין כל הנסיונות שיזדמנו לו, והעיקר, שזהו עוד יותר מהנסיונות אמיתים, הנסיונות המדומות לו. וישנם שמקשים קושיות, הרי כל קושיא אינה מצד הטוב, וכמו שאמר הרבי מו"ח, שכשרוצים לידע דבר ולהבחינו יראה התוצאות מזה, וכאן הי' שמיד החזיר איש לאשתו ולבנו, עושה שלום, וכמו שקבלתי מכתב הי' זה מאבק קשה, ובפרט שהוא עשה זאת מיד בהיום הראשון ובעלייתו לגדולה הרי שזהו ענין גדול, והוא ניהו איש שיש לו ברכות פון דעם רבי'ן דעם נשיא. ויעזור בהפצת היהדות המסורתיים, והתורה, ולא כמו אלו שרוצים אפרייסען, וינצל כל הכחות שיש לו ושיהי' לו ע"ז האפשריות שיש לכל יהודי להשיג עוד כחות...

הרבי בשיחה: "היה זה מאבק קשה"

ביום ש"ק ט' בסיון תשכ"ג. הרבי התייחס בשיחה לטענות שהועלו כנגדו, איך ייתכן שהוא מעניק יחס כה חם לשז"ר שאינו שומר תורה ומצוות. על כך אמר הרבי (להלן, על-פי רשימה 'בלתי מוגה'):

... מישהו שעלה לגדולה על-ידי יהודים, והרי 'אכל בי עשרה שכינתא שריא', ובפרט שהיו ביניהם כמה עשיריות יראי השם, ומוחלין לו על כל עוונותיו שעד עתה... ישנם שמקשים קושיות, אבל כל קושיא אינה מצד הטוב, וכמו שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שכאשר רוצים לידע ולבחון דבר, יש לראות מה התוצאות מזה, וכאן היה שמיד החזיר איש לאשתו ולבנו עושה שלום, וכמו שקיבלתי מכתב היה זה מאבק קשה, ובפרט שעשה זאת מיד הראשון ובעלייתו לגדולה הרי שזהו ענין גדול.

הרבי התייחס אפוא ישירות לנושא החנינה שהעניק שז"ר, ברמזו במילים "עושה שלום" על שחרורו של ר' שלום דבר שלא נעשה בקלות.

אך הרבי לא הסתפק ברמז, ומספר ימים לאחר מכן, ביום חמישי י"ד בסיון, בעיתון 'דער טאָג מאָרגען זשורנאַל', פורסמו קטעים מהשיחה שהוגהו במיוחד עבור העיתון, וכך נכתב שם:

"הרבי הסביר שאף על פי שבחוגים ידועים יש טענות על שבחירת שז"ר גרמה לשמחה אצל יהודים דתיים, צריכים להסתכל על הפועל ממש בכדי שנוכל להוכיח. במקרה זה הרי הוא (שז"ר) התחיל את פעולתו ביום התמנותו בחנינת מספר אסירים יהודיים, וכתוצאה מזה איחד בעל ואישה – בזה בודאי התכוון הרבי מליובאוויטש לחנינת דודו של יוסל'ה שוחמכר, שלום שטרקס, שיכול עכשיו להתאחד עם אשתו וילדיו. שטרקס היה מנותק ממשפחתו במהלך יותר משנתיים.

"הרבי מליובאוויטש אמר כי הזריזות לחון יהודים היא ראיה מושלמת וממשית, שאפילו בשביל מעשה יחיד זה הייתה בחירתו מוצדקת..."

כך זכה ר' זושא וילימובסקי, יחד עם ר' שלמה מיידנצ'יק, לפעול במצות פדיון שבויים ולגרום נחת-רוח לרבי.

על מידת מעורבותו של הרבי בפרשת יוסל'ה, עדיין לוט ערפל סמיך; ועוד חזון למועד...

איל הון התגלה כקרוב משפחה

כשעוסקים בקשרים החמים שנרקמו בין ר' זושא לשז"ר, הרי שהיריעה רחבה ביותר, אך מכל מקום, אי אפשר לדלג על פרשת הקמת בית שז"ר בכפר חב"ד – בית גדול ורחב שנבנה בכפר חב"ד ונקרא לשמו ולכבודו של הנשיא שז"ר.

בניית הבית, התאפשרה בשל קשרים חמים ומיוחדים שרקם ר' זושא עם המיליארדר הבריטי סר אייזיק וולפסון. קשרים מיוחדים אמרנו, ואכן כך הם פני הדברים, שכן בין השניים כמעט ולא הייתה קיימת שפה משותפת, ומכל מקום, הקשר ביניהם היה נדיר ומיוחד.

כיצד הכיר ר' זושא, החסיד הפרטיזני מכפר חב"ד את המיליארדר הבריטי? ומה כל כך שבה את לבו של אין ההון בדמותו של החסיד?

ההתחלה הייתה בעת שר' מאיר וילימובסקי 'געו' פעם בבן דודו ר' זושא: "סר אייזיק וולפסון הוא קרוב משפחה שלנו, צור עמו קשר ותפסיק להתרוצץ בכדי להשיג כספים לכפר חב"ד ולמוסדות חב"ד".

ר' זושא לא הבין כיצד "הפך" פתאום לקרוב משפחתו של איל ההון שתרם סכומי עתק למוסדות חינוך באנגליה ובארץ ישראל. ר' זושא ביקש אפוא מבן דודו שיצייר לו עץ משפחתי. מאיר צייר את אילן היוחסין, ואז הבין ר' זושא כי הם למעשה קרובים רחוקים; "אולם", הוסיף מאיר והטעים, "בגלל השואה, רק מעטים מבני המשפחה נותרו בחיים, ולכן וולפסון בוודאי ימצא עניין בקרבת המשפחה עמך".

כשר' זושא נכנס ליחידות הראשונה שלו, סיפר על דברי בן דודו ואף הציג בפני הרבי את העץ המשפחתי. הרבי הורה לר' זושא ליצור עמו קשר בכדי לסייע להפצת המעיינות ועניני חב"ד.

וולפסון מספר על עושרו

"סר אייזיק וולפסון" כונה איל ההון היהודי שהתגורר באנגליה. "סר" הוא תואר אבירות שקיבל ממלכת אנגליה. על סדר גודל של עושרו ותרומותיו סיפר וולפסון בשנת תשכ"ו בראיון לרפאל בשן מהעיתון "מעריב". בראיון זה הטעים כי לא הכסף הוא מטרתו, אלא העזרה לאנושות. הוא הוזמן למלכת אנגליה, והיה אורחם של נשיאים במדינות אפריקה ואוכל כשר לפגישות אלו הגיע אליו במטוס מיוחד.

וולפסון אמר שבתוכניתו להקים בארץ ישראל חמישים מרכזי נוער ואכן מימש את תכניתו. "אתה יודע מה הייתי רוצה?" אמר לכתב 'מעריב', "שבכל מרכז נוער כזה תהיה פינה קטנה עם שולחן וארון-קודש קטנטן, וכל מי שירצה יבוא להתפלל". בראיון הוסיף כי תרם עד כה שישה מיליון שטרלינג בארץ הקודש ועשרה מיליון באנגליה.

כשנשאל על היקף עסקיו, נענה: "בוא ואגיד אני לך על רגל אחת מה העסקים שלי. אתה רושם? אניות ובנקים, מטעי קפה, בתי מסחר סיטונאיים וקמעונאיים; בתי חרושת בהונג קונג, בסינגפור ובדרום אמריקה, בצפון אמריקה, בקנדה בדרום אפריקה, ובאוסטרליה. ואלפיים חמש מאות סניפים של 'גרייט יוניברסל סטורס' [רשת חנויות גדולה] בבריטניה"...

אל איל ההון הזה חתר ר' זושא וילימובסקי להגיע, והוא אכן הצליח לקבוע עמו פגישה. זו התקיימה במכון וייצמן ברחובות, שם הייתה לוולפסון דירת פאר. לאחר שר' זושא הציג בפניו את העץ המשפחתי, נסבה השיחה על עבודתו כמזכיר כפר חב"ד. תוך כדי שיחה הבין וולפסון בחושיו החדים, כי לפניו עסקן נאמן בעל מרץ רב המסור לעבודתו ללא הגבלות. מכיוון שכך, הציע לר' זושא לפקח על הקמת בתי כנסת בארץ ישראל מטעם "קרן וולפסון"

למה חוגגים את י"א ניסן?

מספר המשפיע הרה"ח ר' לוי יצחק גינזבורג:

"ר' זושא הפרטיזן היה נכנס מידי פעם לישיבת 'תומכי תמימים' בכפר חב"ד, ומבקר בחדר האוכל של התמימים; מתיישב ושותה כוס תה, כאשר התמימים היושבים סביב השולחן מצטופפים סביבו ומצפים למוצא פיו. לפעמים היה מתעטף בשתיקה, ולא יכלו להוציא ממנו אף מילה. על כל שאלה היה עונה בדרכו המיוחדת האופיינית לו: 'זה סוד צבאי...'.

לפעמים, כשנחה עליו הרוח, היה מזכה את השומעים באמרות ופתגמים מיוחדים, 'הרגשים' של חסיד שביטאו אמת עמוקה פנימית של חסיד ומקושר. לפעמים היה ר' זושא עצמו מתבטא בקשר לאמרותיו אלו, ומדגיש בדרך-צחות: אין אלו 'תורות זושא' ולא 'דרשות זושא' אלא פשוט 'אמרי זושא'...

באחת מהזדמנויות אלו אמר: שלושה מועדים וחגים מיוחדים לנו, החסידים של הדור השביעי (היה זה לפני שחגגו את הימים-טובים הנוספים של דורנו זה: ר"ח כסלו, כ"ח סיון, כל ימי ה'דידן נצח' וכו').

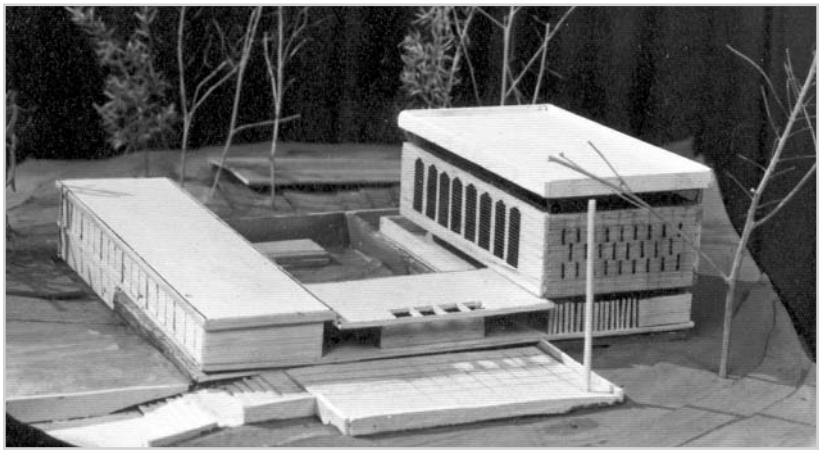
האחד הוא היום הבהיר י"ד כסלו, יום חתונת הרבי עם הרבנית חיה מושקא ע"ה. השני הוא היום הגדול והקדוש, יום קבלת הנשיאות יו"ד שבט. והשלישי הוא היום הבהיר י"א ניסן — יום ההולדת של הרבי.

שלושה עניינים, היה ר' זושא אומר, ישנם ברבי: רבי, מלך ואבא.

י"ד כסלו הוא "היום שקשר אותי עמכם ואתכם עמי", היום בו קיבלנו את הרבי בתור רבי.

יו"ד שבט — הוא היום בו קיבל הרבי את הנשיאות ונהיה נשיא ומלך עלינו עם כל ההפלאה שבזה.

ואילו י"א ניסן — הוא בעצם יום אישי ופרטי של הרבי. יום שלכאורה, אינו שייך אלינו, לקהל החסידים ולכל עמך ישראל, שהרי הקשר שלו עמנו נוצר, לכאורה, רק מאוחר יותר, ודווקא בזה, הוא ייחודו של יום הבהיר י"א ניסן, בכך שגם עניין אישי ופרטי של הרבי אינו כלל וכלל עניין אישי ופרטי ללא שייכות עמנו. שכן הקשר שלנו עם הרבי הוא לכל מהותו ועצמותו ממש, מבלי שום נקודה שבה הוא כאילו 'בלעדינו' — תכלית הקירוב והדביקות ממש כמו אבא...

דגם בניין בית שז"ר

סר אייזיק וולפסון

שיסד.

"תעזוב את העבודה הכל כך קשה שלך, ותעבוד אצלי. תקבל מיד חמישים אלף דולר במזומן וכן משכורת טובה בעד עבודה לא קשה במיוחד".

ר' זושא לא חשב פעמיים: "עדיף לי להיות חייל מסור של הרבי עם משכורת זעומה מאשר לקבל משכורת גבוהה".

וולפסון התפעל. את התפעלותו הביע לאחר הפגישה בפני מר מאיר וייסגל, מי שהיה מזכירו האישי של הנשיא חיים וייצמן ובאותם ימים כיהן כמנהל מכון וייצמן. "בדרך כלל, מי שגילה שהוא קרוב משפחה שלי, בא לפגישה ומיד מבקש עזרה כספית. ואילו זושא, לא רק שלא ביקש לעצמו מאומה, אלא אף כשהצעתי לו, סירב לסכום גדול".

ר' זושא כלל לא חשב על עצמו. הוא רצה לעבוד רק בענייני חב"ד והרבי. ולכן סירב כפי שסיפר לימים:

"ברגע הראשון חשבתי לקבל את ההצעה אבל לאחר הרהור קל דחיתי את ההצעה. היות וקיבלתי הוראה מהרבי לעסוק במוסדות חב"ד, והרי אם אני יעסוק בדבר צדדי, ואפילו לשעתיים ביום בלבד, אם כן באותו זמן אני לא מקושר אל הרבי, לכן דחיתי את ההצעה".

הנחת אבן הפינה

כאמור, באותם שנים בנה וולפסון מרכזי נוער ברחבי הארץ, ובעקבות זאת, בפגישתם השנייה הציע לו ר' זושא לבנות מרכז לנוער בכפר חב"ד. הצעה זו קרמה עור וגידים בעידוד הרבי. וולפסון הציע לקרוא את המרכז על שם הנשיא שז"ר ובעקבות הצעה זו נבנה בכפר חב"ד מרכז לנוער על שם שז"ר, הידוע בשם "בית שז"ר".

הנחת אבן הפינה נערכה ברוב פאר והדר בחג הגאולה י"ב בתמוז תשכ"ד, כשהמעמד מציין גם 15 שנה לייסוד כפר חב"ד.

לקראת הנחת אבן הפינה שלח הרבי לשז"ר את המכתב הבא:

בנועם קיבלתי הבשורה שבית הכנסת ומרכז תורני וחינוכי לנוער שיוקם בכפר חב"ד, הנה על פי הצעת המנדב שי' ייקרא על שמו של כבודו. וכמובן ששמחתי לידיעה זו, אף שאין ענין סימלי זה לחוד מעריך ומדגים את מפעליו הכבירים בענייני כפר חב"ד. ומסופקני אם המנדב הנכבד מכיר בחלקו הכי פעיל של כבודו בהתייסדות הכפר.

ומשנה שמחה היה להיוודע שהנחת

אבן הפינה של בנין הנ"ל תהיה קשורה עם חגיגת ימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז ושנת הט"ו ליסוד כפר חב"ד, שיתייחדו בזה כל ג' הבחינות עולם שנה נפש, וכמו שרמזתי במברק למר יצחק אייזיק וולפסון שי' שהעתקתו מצויה בזה.

ובודאי שכבודו ישתתף אישית בטקס החגיגות הנ"ל, נוסף שבטח בין כך היה נוכח בכפר חב"ד בימי הגאולה וסגולה אלו.

טקס הנחת אבן הפינה בהשתתפות הנשיא שז"ר וסיר אייזיק וולפסון, היה לחגיגה גדולה בהשתתפות מאות מתושבי כפר חב"ד ועשרות רבני וזקני חסידי חב"ד מכל רחבי הארץ שפיארו את בימת הנשיאות.

הטקס החל בסדרת נאומים, ולאחר מכן הרבנים ואישי הציבור נטלו חלק בהנחת אבן פינה כשהם שופכים מלט לתוך אחד היסודות למרכז לנוער — בית שז"ר.

בניית הבניין ארכה מספר שנים, והרבי ביקש אפוא לזרז את הבנייה. ר' זושא פנה שוב ושוב לוולפסון, וזה תרם סכומים גדולים. בנוסף לכך, הפעיל וולפסון את קשריו במשרדי הממשלה השונים בכדי שיסייעו גם הם. הודות למאמציו הבלתי פוסקים של ר' זושא, תרם וולפסון סכום רב שכיסה את מרבית הוצאות בניית בית שז"ר.

ביחידות של ר' זושא שהתקיימה בי"א בתשרי תשכ"ז, התעניין הרבי בפרטים אודות בניית המרכז לנוער (על פי רשימה שכתב ר' זושא). בתחילה, שאל הרבי לגבי ביקורו הצפוי של וולפסון בארץ הקודש. השאלה הבאה הייתה לגבי הבנייה.

"הבנין בכלל, 98 אחוז נגמר, אבל כיון שצריכים למשוך הלב של וולפסון, צריכים דעם אַרום (את מה שמסביב) של הבניין כגון ארון קודש, שולחנות, ידיות יפות, וכו'", אמר ר' זושא לרבי.

הרבי הוסיף ושאל לגבי מקורות המימון ור' זושא פירט את הסכומים שהתקבלו מוולפסון, משרד השיכון, משרד החינוך, מפעל הפיס, מרכז חקלאי ומשרד הפנים: "והנני עומד על המשמר ולוחץ להביא הסכומים בפועל ממש. בכלל ראיתי הצלחה בטיפול אצל המשרדים. וולפסון אמר למשה שפירא [שר הפנים] ושר הדתות [זרח ורהפטיג] שיעזרו בהנוגע הבניין". ר' זושא סיפר כי וולפסון עצמו אמר לשרים שהוא חייב לר' זושא כי הם קרובי משפחה ולכן הוא לוחץ שיסייעו...

קהל המשתתפים בחנוכת הבית, מאזין לנאומו של הרב הראשי איסר יהודה אונטרמן

חנוכת הבית

ביחידות זו התעניין הרבי על מועד מתאים לחנוכת הבית, וזו נערכה בסופו של דבר בראש חודש מר-חשון תשכ"ט. בחגיגה זו צוינו עשרים שנה לכפר חב"ד.

חודש ימים לפני החגיגה, ביקרו את שז"ר חברי ועד כפר חב"ד עם ר' זושא; למשלחת הצטרפו עוד כמה מרבני ועסקני חב"ד. אלה בירכו אותו לקראת השנה הבאה וכן הזמינוהו לבוא לחגיגה הגדולה.

לרגל החגיגה כתב הרבי לשז"ר מכתב בו איחל: "יהי רצון שיתאים הבית לשמו".

את המעמד המכובד כיבדו בהשתתפותם: שז"ר, וולפסון, הרב הראשי איסר יהודה אונטרמן, שר הפנים משה חיים שפירא, נציג שגרירות בריטניה, רבנים, חברי כנסת, אישי ציבור ומוזמנים רבים.

בתום הנאומים, כובד סר אייזיק וולפסון בגזירת הסרט בכניסה לבניין. הנשיא שז"ר כובד בקביעת מזוזת כסף בפתח הבניין, ומספר רבנים ומכובדים נכנסו לבית הכנסת בתוך המבנה לתפילת ערבית. לפני התיבה עבר חבר הכנסת זרח ורהפטיג. בבית הכנסת החדש, ראו כולם את ארון הקודש שעוטר בפרוכת המוקדשת לעילוי נשמותיהם של אחיו ואחותו של שז"ר שנפטרו בארץ ישראל בשנים האחרונות.

בית שז"ר שנבנה בזכות קשריו עם וולפסון, שימש בתחילה את התלמוד תורה של כפר חב"ד. לאחר מכן, שימש את סניף צעירי חב"ד בכפר חב"ד והיה למרכז להפצת המעיינות לנוער ולמבוגרים וכיום הוא משמש את מרכז צעירי אגודת חב"ד בארץ הקודש.

בעקבות בקשותיו של ר' זושא, תרם וולפסון תרומות נוספות לשלוחי הרבי באנגליה, וכן לבניין בית הכנסת הגדול בשכונת נחלת הר חב"ד שבקרית מלאכי. בהנחת אבן הפינה ובחנוכת הבית, התקיימו טקסים מרשימים בהם נטלו חלק מאות מתושבי נחלת הר חב"ד, חשובי וזקני חסידי חב"ד.

בשליחות הרבי לא צריך לדעת שפה

כאמור, ידידות אישית חמה שררה בין ר' זושא לוולפסון, וזאת למרות שלא הייתה להם שפת דיבור משותפת, כיוון שר' זושא לא דיבר אנגלית ומר וולפסון הבין אידיש רק בקושי.

על כך מספר בנו ר' לוי: "אבא נפגש עם מר וולפסון פעמים רבות. אבא השתדל שוולפסון יסייע בנדיבות למוסדות חב"ד בארץ ישראל ובחוץ לארץ, וב"ה שהצליח מאוד.

"פעם נסעתי עם אבא לפגישה עם וולפסון, ונדהמתי לשמוע כיצד וולפסון מדבר אנגלית ואבא עונה לו באידיש. אך נסתיימה הפגישה ומיד הפניתי לאבא את השאלה: 'איך אתה מצליח לדבר אתו על תרומות גדולות ועל נושאים חשובים אחרים, כאשר אתם אפילו לא מדברים שפה אחת?'

"אבא ענה בפשטות: 'כשהולכים בשליחות הרבי, לא צריך לדעת את השפה'...

כזה היה ר' זושא! — — —

הספר, יוצא לאור על ידי משפחת וילימובסקי

"טעימה" מליובאוויטש

בזכות המלמד החסידי, זכה הנער חייקל, עוד לפני הגיעו לגיל בר-מצוה, לטעום את טעמה של ליובאוויטש • בגלל המלחמה שפרצה אז, לא זכה לראות שם את הרבי הרש"ב, ואף הוכרח לחזור תוך זמן קצר • את שאר ימות המלחמה עשה עם המלמד הנערץ – ב"בוידעם"...

פרק שני: נסיעתו לליובאוויטש ופרוץ המלחמה

חברים לדרך

בהגיעו לגיל אחד עשר, החליט המלמד ר' חיים שאול ברוק לשלוח את כל ילדי הכיתה ללמוד ב'חדרים' בליובאוויטש. כמובן לא כל התלמידים נסעו, כי לא היו להם אמצעים כספיים, שהרי צריך היה לשכור דירה ולדאוג לאש"ל עבור ילדים בגיל כזה. לכן נסעו רק בעלי היכולת.

אבי היה מונה את שמות התלמידים שנסעו אתו: כמו אברהם ישעי' סברדלוב, אהרן לייב ליין, ועוד כמה שאינני זוכר את שמותיהם. אברהם ישעי' סברדלוב, שנקרא "אברהם'קע בישנקוביצ'ר", היה ילד ממשפחה עניה, אך מכיוון שהיה בעל חושים ומתמיד גדול, זקני לקח על עצמו לשלם את הוצאות האש"ל בליובאוויטש עבורו, כי רצה שישאר באהלה של תורה.

כשהתבגר ר' אברהם, התמנה להיות מגיד-שיעור ב'תפארת בחורים' בלנינגרד (שנתייסדה ע"י כ"ק אדמו"ר מהוריי"ץ), שם שימש לצד חבירו הרה"ג הרה"ח הרב ר' נחום טרבניק ע"ה; שכיהן אח"כ בישיבת תומכי-תמימים בכפר חב"ד ומאוחר יותר גם כרבה של כפר חב"ד.

בשנת תרצ"ח הידועה לשמצה, שתלה היבסקציא סוכן מטעמם כתלמיד בישיבה, ובעקבות "מסירה" שלו נאסרו שניהם, הרב סברדלוב והרב טרבניק, ע"י הנ.ק.וו.ד. (המשטרה החשאית ברוסיה). הרשעים ימח שמם עינו אותם עינויים קשים, כי רצו לדלות מהם את שמותיהם של שאר הבחורים שהשתתפו בלימודים. כאשר הבינו

שלא יקבלו מהם שום מידע, ערכו להם משפט מהיר ("טרויקה" בלע"ז) ע"י שלושה שופטים, על ה"עבירות" שיוחסו להם, כמו מסירת שיעורים בישיבה, ופסקו להם 10 שנים עבודת פרך בסיביר.

אחרי כמה שנים השתחרר ר' אברהם סברדלוב מהכלא, ולשמחתו לא הי' שיעור. ואילו הרב טרבניק נשאר בסיביר עוד 5 שנים. אולם בפועל, מיד כשחזר ר' אברהם מהכלא לביתו ללנינגרד גוייס לצבא, ומאז לא נודעו עקבותיו. לפי מכתב מהצבא נהרג במלחמה, הי"ד. למרבה האבסורד, דווקא הרב טרבניק שנשאר בסיביר — ניצל ונותר בחיים...

רב חסידי וקפידתו של רבי

הרב יהושע ליין הי' חסיד גדול, וישב על כס הרבנות בבישנקוביץ' כממלא מקומו של זקנינו הגאון הרב יהושע נימויטין. היות ושניהם נקראו "יהושע" — הנה לזקני קראו "שייע פערווי" (יהושע הראשון), ולו "שייע ווטאראי" (יהושע השני).

הרב ליין הי' אלמן וגדל את ילדיו בעצמו.

כרב העיר הגיעו אליו כל דיני התורה. פעם אחת התקיים אצלו דין-תורה, והנתבע, גבר אלים ועשיר, הפסיד בדינו. להיותו גבר אלים ו"עשיר יענה עזות", יצא מה"דין-תורה" בכעס, ואמר לרב: "אני אתחשבן איתך"... כמובן שהרב לא החניף לו, ובוודאי שלא עיוות את הדין בגלל איומיו.

אחרי זמן, הוציא העשיר לעז על הרב שראה אותו מתייחד עם אשה. כולם ידעו, כמובן, שזה שקר ועלילת דברים שהמציא העשיר החצוף, אך מכיוון שהרב הי' חסיד גדול ויהודי תם וישר-דרך, נסע תיכף ומיד לליובאוויטש לכ"ק אדמו"ר הרש"ב, אשר שלחו להיות רב בבישנקוביץ', וסיפר לו את כל הסיפור. וכשסיים אמר: "רבי, אני מתפטר מהרבנות. אמנם המעשה אינו אמת, אבל אם יכולים להמציא עלי דבר כזה, חייב אני לומר שבדקות או בדקות דדקות נכשלתי במשהו, ובמילא אינני ראוי להיות רב. הנני מוחל בלב שלם ל"בעל דבר" שהמציא את הסיפור, היות וזה לטובתי".

ענה לו הרבי הרש"ב: "על הכבוד שלך יכול הנך למחול, אבל על כבוד הרבנות אינך

כ"ק אדמו"ר מהורש"ב

בעל הבית. סע חזרה ונהג רבנותך ברמה", ונתן לו ברכה לאריכות ימים ושנים טובות.

לא עברה שנה, נפטר העשיר וגם מכל משפחתו, לא עלינו, לא נשאר שריד ופליט.

והוסיף אבי שכשאביו סיפר לו את הסיפור הסביר, שבבישנקוביץ' אמרו אז שזה קרה בגלל קפידת הרבי, כי הוא שלח את הרב ליין להיות רב, וכשביזו את הרב ביזו גם את כבודו של הרבי, ולכן לא וויתר הרבי על כבוד הרבנות].

פרק ב"קבלת עול"...

אאמו"ר נסע לליובאוויטש לשנת הלימודים תרע"ו אחרי החגים בחודש מרחשון. נסיעתם מבישנקוביץ' לליובאוויטש ארכה שלוש יממות: יום אחד מבישנקוביץ' לוויטבסק עם עגלה; שם עלו על רכבת עד רודניא, וגם נסיעה זו ארכה יום; ואח"כ הי' עליהם לחכות על "פיישע בעל-עגלה" שייקח אותם מרודניא לליובאוויטש, וזה לקח יום נוסף.

כשהגיע אבי לליובאוויטש בחנו אותו, והכניסוהו ללמוד ב'חדר' אצל הרה"ח ר' יהושע ארש מדווינסק המכונה "דער דווינסקער", והמשגיח שלהם הי' הרה"ח ר' יחזקאל (חאַטשע) הימלשטיין הי"ד.

בזאל בליובאוויטש הייתה תלוי' על התקרה מנורת נפט גדולה ובה קנים עם מנורות. עם רדת החשיכה היה מגיע השמש עם מקל מיוחד שבראשו נר, שעל ידו הדליק

את כל הנרות במנורה. אבי, כאמור, הי׳ ילד בן 11 וכשראה את ״הפלא הגדול״ בפעם הראשונה, קם ממקומו והסתכל איך מדליקים את המנורה. פתאום, הוא קבל סטירה מצלצלת מהמשגיח הרב הימלשטיין, שהחל לצעוק עליו: ״בעשינקוויץ קורצע הייזאַלאַך״ (מכנסים קצרים מבישנקוביץ)*, שב מיד ללמוד, האם לשם כך הגעת לליובאוויטש, להסתכל איך מדליקים מנורה? חזור מיד לגמרא ותלמד!

ענה לו אבי: הרי עכשיו חושך ואי-אפשר לראות כלום! הכל ידעו, הסביר אבי, בליובאוויטש, כי ״לייזער קנטורצי״ק״ לא הרשה להדליק את הנרות עד שלא נעשה ״וימש חושך״... ענה לו ר׳ חאַטשע: ״איזה מן תירוץ הוא זה, זה לא עסקך, בין אם אור ובין אם חושך, עליך לשבת וללמוד!״. — זה היה ה״ברוך הבא״ של קבלת עול בליובאוויטש!

כן סיפר אבי, שבשהותו בליובאוויטש נהג ללכת בכל שבת-קודש ביום אחרי תפילה וסעודת שבת, לזאַל הגדול לשמוע כיצד הבחורים המבוגרים מתפללים באריכות. ובמיוחד נעם לו לשמוע כיצד שהרה״ח הרב ישראל דזייקאבסאן הי׳ מתפלל, הוא היה ״הבחור שלו״, שאותו הוא העריץ; ונוהג הי׳ להתפלל במתיקות עד שעה חמש אחר הצהרים!

מלחמה!

כשהמלחמה התקרבה לעיר ליובאוויטש, קיבלו הילדים מבישנקוביץ׳ מברק שיחזרו הביתה. הרבי כבר לא הי׳ בליובאוויטש, וכנראה שההורים פחדו להשאיר את הילדים לבד בליובאוויטש. הסיבה לעזיבת הרבי את ליובאוויטש לא הייתה ברורה לכל החסידים (למרות שהיו מי שידעו כי רצונו להתרחק מהחזית ואינו רוצה בשום אופן להיות תחת ממשלת הגרמנים הארורים, אף שיחסם אז ליהודים היה טוב יחסית, בפרט בהשוואה לצאר הרוסי ימח שמו); והדבר יצר פאניקה אצל ההורים שרצו שילדיהם יחזרו הביתה.

[במבוא לספר הזכרונות חלק ג׳ מסביר את הטעם שכ״ק אדמו״ע לא רצה להיות תחת שלטון הגרמנים אפילו לרגע אחד, וזה לשונו:

״לרבי הרש״ב הייתה אותה עמדה כלפי גרמניה, כפי שהייתה בזמנו לאדמו״ר הזקן כלפי צרפת. הוא לא רצה בשום אופן ליפול

*) כך היו מכנים בלעג ילד קטן, שעדיין הי׳ לובש ״מכנסי שלושת-רבעי״, שלא כמו נערים שלבשו מכנסים ארוכים.

בזאל בליובאוויטש הייתה תלוי׳ על התקרה מנורת נפט גדולה ובה קנים עם מנורות. עם רדת החשיכה היה מגיע השמש עם מקל מיוחד שבראשו נר, שעל ידו הדליק את כל הנרות במנורה. אבי, כאמור, הי׳ ילד בן 11 וכשראה את ״הפלא הגדול״ בפעם הראשונה, קם ממקומו והסתכל איך מדליקים את המנורה. פתאום, הוא קבל סטירה מצלצלת מהמשגיח הרב הימלשטיין, שהחל לצעוק עליו: ״בעשינקוויץ קורצע הייזאַלאַך״ (מכנסים קצרים מבישנקוביץ), שב מיד ללמוד, האם לשם כך הגעת לליובאוויטש, להסתכל איך מדליקים מנורה? חזור מיד לגמרא ותלמד!

ביד הגרמנים, וכשהגרמנים התקרבו לליובאוויטש, הוא ״התפנה״ משם עם כל ה׳חצר׳ שלו ועם ישיבתו הנודעת ״תומכי תמימים״.

הוא יצא לגלות ברוסטוב, שם חיפש כר חדש לפעילות, ושטחים נוספים להפצת וביסוס היהדות. אך ברור שלא היה זה, רחמנא ליצלן, מחמת אהבה לרוסיה הישנה, ובוודאי לא למשטרו של ניקולאי; והרי ידוע שבשעה שהתבטלה ממשלתו של ניקולאי, עשה הרבי מליובאוויטש ׳שהחיינו׳.״ עד כאן מהמסופר שם].

הילדים ניגשו איפוא למשגיח הרב הימלשטיין, וביקשו רשות לנסוע הביתה. בתשובה נתן להם נזיפה כדבעי למהוי — חוצפה שכזו! רק הגיעו לליובאוויטש וכבר מתגעגעים הביתה! ולא נתן רשות. מכיון שהיו ילדים קטנים שקיבלו מברק לחזור הביתה, החלו לבכות, ואמרו לו: מה עלינו לעשות? אמר להם המשגיח: לכו ללמוד בהתמדה ושקידה והסירו ממוחכם את כל ״הנחות בעלי בתים״, וה׳ ישמרכם.

אחרי כמה ימים קבלו עוד כמה מברקים מהוריהם שיחזרו הביתה, הפעם התארגנו כולם ביחד ולקחו את כל חפציהם ונסעו חזרה לביתם, בלי רשות המשגיח.

עם ר׳ שאול בעליית הגג

כשאבי חזר לבישנקוביץ׳ הי׳ כבר מצב חירום בעיר, כי התחילו לגייס לצבא לא רק בחורים צעירים אלא אף אנשים יותר מבוגרים בעלי משפחות. אפילו זקני קיבל צו שעליו להתייצב לגיוס. בכל יום היו מגיעים בלשים מהצבא לברר האם ישנם אנשים משתמטים מהצבא, וגם ״מוסרים״ לא היו חסרים, והחורבן הי׳ גדול. הראשונים לברוח היו המלמדים, ומאוחר יותר כל מי שהי׳ תחת גיל 50 הי׳ צריך להיחבא מעינא בישא.

את המלמד ר׳ שאול ברוק החביאו באחד מעליות-הגג, ״בוידעם״ בלע״ז, שם שהה יומם ולילה. יציאה מהבית לאברך צעיר לאחר החתונה אשר כל בני גילו היו מגוייסים, היוותה סכנה מוחשית (נוסף לזאת שמידי פעם היו נערכות פשיטות בבתים ע״י המשטרה הצבאית, כשהם נעזרים ב״מוסרים״, וחיפשו את כל חייבי הגיוס המתחבאים).

לאחרי משך זמן כבר לא יכול הי׳ ר׳ שאול להיות שם לבד, וביקש מהילדים שיהיו עמו כמה שעות ביום. אך אף אחד לא רצה, המקום הי׳ מחניק בלי אויר ובלי חלון. אולם את אבי הצליח לשכנע לשהות עמו כמה שעות בכל יום. וכך הצליח ״לפתות״ אותו: ר׳ שאול סיכם איתו שילמד אתו שעה, ואח״כ שעה נוספת יהיה עליו לבחון את ר׳ שאול משניות בעל פה לפי הסדר, ובשכר זה, בשעה השלישית יספר לו סיפורי צדיקים. אאמו״ר סיפר, שר׳ שאול הי׳ מומחה לספר סיפורים, הוא הי׳ ממחיש את הסיפור כאילו הדבר חי, וכאילו הוא נמצא שם בשעת מעשה.

אאמו״ר סיפר שהרב ברוק הי׳ בקי בששה סדרי משנה אות באות, וכן בלקוטי-תורה ובתורה-אור. ולא כגוזמא בעלמא, אלא הוא בעצמו בחן אותו...

[כדאי להוסיף: כמה ימים לפני פטירתו

של ר׳ שאול שאל אותו חותני ר׳ יצחק גאנזבורג: כמה פעמים הוא למד את ה״לקוטי-תורה״ ו״תורה-אור״. ענהו ר׳ שאול: נו, הנך רואה שהנני הולך תיכף למות, ואתה רוצה שיהי׳ לך במה להספיד אותי — הא לך...! והראה לו אצבע צרדה (מה שקוראים ״פייג״ בלע״ז)].

״יחידות״ בהמשכים

באותה עת גם אביו (זקני) כבר לא יכול היה להשאר בעיר. כאמור, הוא קיבל צו גיוס. מכיוון שהיה אדם נשוא פנים ומעורב עם הבריות, הכירוהו כולם, הן בגלל מסחרו והן מעסקנותו הציבורית, שמחמתה עמד בקשר עם יהודים רבים וגם עם הגויים מהמשטרה ומהעיריה. הוא לא ידע מה להחליט האם לציית לצו גיוס, להתחבאות או לברוח. ולבסוף גמר אומר לנסוע לכ״ק אדמו״ר הרש״ב. הנסיעה הייתה כרוכה בסכנת נפשות, משום שהצבא בדק כל הזמן את הניירות, והן משום שה׳באנדעס׳ התחילו כבר לשלוט, והיו זורקים יהודים מהרכבות; אבל בלית ברירה החליט לנסוע בכל זאת ולשאול את פיו הקדוש של הרבי מה לעשות.

אולם בגלל המצב ששרר אז ברוסיה, כאשר המהפיכה החלה והגייסות מצויות בדרכים, לא הי׳ קשר רצוף בין החסידים עם הרבי או בית הרב, ובכל יום היו שינויים, שכן הוא הרבה בנסיעות, ולכן לא ידעו היכן הרבי נמצא (באותה תקופה עוד טרם החליט הרבי לגור ברוסטוב, וכמדומני הי׳ אז בקרמנצ׳וג).

לזקני נודע שהדרך היחידה להיות אצל הרבי היא — להתלוות לרכבת בה נוסע הרבי, כשהרכבת תעצור בתחנה, הרבי הי׳ יושב על ספסל בתחנת הרכבת. סדר היחידות הי׳ לרדת ולעמוד בשורה ליחידות, והחסידים עמדו בשורה, כל אלה שרצו לשאול את הרבי, היו עוברים ושואלים. מחמת מצב החירום לא היה לרכבות לוח זמנים ״ספיסאק״, הרכבת הייתה עומדת בתחנה כמה זמן שהנהג או מישהו אחר החליט, אבל אף אחד לא ידע למשך כמה זמן. פעמים רבות אירע שהיו עומדים בשורה ליחידות והרכבת החלה לצפור, והרבי הי׳ צריך להזדרז ולעלות לרכבת. אלו שלא הספיקו לעבור על יד הרבי, היו צריכים איפה, לנסוע עד התחנה הבאה.

זקני לקח כמה מטלטלין, והחל לנסוע ולברר איפה נמצא הרבי, עד שמצא היכן הרבי נמצא, וחיכה לתור לעבור ביחידות לפני הרבי ולשאלו מה עליו לעשות. כאשר סוף סוף הגיע תורו שאל את הרבי: ״רבי, קוראים לי״ [לצבא]. וענה לו הרבי: ״מה החיפזון״? לא הי׳ סיפק בידי זקני לשאול את השאלה הבאה כי בדיוק באותו רגע נשמעה צפירה והי׳ עליהם לרוץ לרכבת... בתחנה הבאה, עמד שוב בתור ונגש אל הרבי לשאול: ״מה לעשות?״, וענה לו הרבי שיסע לעיר פלונית, ויקנה שם דרכון של מישהו שנפטר ויתחיל לשאת את שמו, וכך יהי׳ לו שם חדש, והקב״ה יגן עליו.

וכך הוה. סבי קיבל שם חדש, אך כמובן שלא חזר חזרה לעירו כי שם כולם הכירו אותו, ונשאר בוויטבסק. אבל מזמן לזמן הגיע לביתו לבקר את אשתו ובני משפחתו.

בזמן הביקור: היו מתפרסים ברחובות סביב הבית כמה ידידים, שהיו בסוד הענינים, ושמרו כל הזמן שאף אחד לא יגיע לבית ויפגוש אותו, כי פחדו שמא יתחילו לשאול שאלות, ״היכן אתה, מה אתה עושה״ וכו׳, כך שלמרות הזהירות בכל מילה עלול להכשל בלשונו ויתגלה הסוד שהוא רשום על שם אחר וכו׳. ולכן, נזהרו שלא יגיעו לבית שום אורחים בלתי קרואים, ויפגש רק עם בני ביתו.

כך נמשך הדבר כל תקופת המלחמה.

משיח וגאולה / המשך מעמוד 39

ואלוקות, ולעומת זאת מידת הגבורה דוגלת דווקא בצמצום והקצבת האור המושפע, וכפי שראינו במשל מאיש החסד ובנו — כשהולכים רק על קו אחד — זהו מרשם בדוק לאסון. כך קרה שעקב הישות והגאווה השוררת בעולם התוהו — נגרמה שבירת הכלים.

[להעיר, שכיוון שבעולמות הנעלים אין הגדרה והגבלה של זמן — אם כן שבירת עולם התוהו לא ׳הייתה׳ פעם, אלא בעצם מתרחשת בכל רגע]

ישות — כמה שתהיה עדינה הינה היפך הביטול להקב״ה. אם עבד מלך מקבל במקום אחר מינוי מסוים נוסף מכובד יותר, הוא מפסיק להרגיש עבד. וממילא — כשיקבל פקודות — הוא לא ימלא אותן באותה קבלת עול של עבד מוחלט. גם כאן, כשישנה ישות, כמה שתהיה עדינה טהורה ולמטרות קדושות — באיזה שהוא מקום היא כבר מנגדת להקב״ה.

לכן, כשהיתה שבירת הכלים נפלו הניצוצות שנותרו מטה מטה. וישות זו, שהיתה בתחילה עדינה וכולה עבודת ה׳, הופכת — עם ירידתה במעבה העולמות — למגושמת יותר ויותר, עד שנהפכת לרע ממש.

ישנו כלל בחסידות האומר כי ׳כל מה שגבוה ביותר נופל למטה מטה ביותר׳ — כשמפילים חומה גבוהה, האבנים שבראש החומה יפלו למרחק הגדול ביותר. כך קרה גם לעולם התוהו — כיוון שבמקורו הוא עולם גבוה וקדוש מאוד, על כן כשנפל למטה — נפל והתגשם מאוד והוא בעצם שורש הרע שבעולם הזה **המפריע** מאלוקות להתגלות בעולם.

אלה הם ׳רפ״ח ניצוצין שנפלו בשבירת הכלים׳. זהו הרע שירד לעולם ואותו עלינו לזכך ולעדן. **זוהי המטרה.**

אם כן, בעולמנו יש רפ״ח ניצוצות שהם בעצם שורש כל הרע בעולם, והם גם נמצאים בדברים שבהם ניתן להשתמש גם לטוב וגם לרע. ניצוצות אלו הם **המטרה** שלנו — אותם עלינו להעלות לקדושה — כפי שיבואר.

נקודות שנתבארו בפרק זה

- נבהיר כי העולם — כל פרט ופרט בו — הוא אמצעי עזר להבאת ימות המשיח.
- נתחיל להסביר מה עלינו לפעול בעולם ואת מה עלינו לתקן על מנת להכין את העולם לימות המשיח. נסביר כאן שישנה המטרה עליה עלינו לפעול, וישנם הכלים בעזרתם נפעל להביא לכלית ימות המשיח.
- בפרק זה מוסבר כי בעולם ישנו רע, רע זה מקורו בדרגות קדושות ונעלות באלוקות, שגאוותו וישותו גרמו לו לרדת מדרגתו לעולם הזה הגשמי, וגאוותו הולכת ומתגשמת ונהיית גסה, עד שכאן בעולם הוא כחוצפה וכפירה בה׳, וזהו הרע הנמצא בעולם המנגד לאלוקות, אותו עלינו לתקן ולעלות — זו המטרה!

העולם צועד לקראת משיח

פרק שני במדור החדש ללימוד מקיף ויסודי בענייני גאולה ומשיח, המבוסס על הספר "התקופה והגאולה" • בפרק זה נגלה כי לא רק בריאת העולם הייתה במטרה להגיע לימות המשיח, אלא גם כל קיומו במשך אלפי שנים וקיומו עם מליארדי פרטים קטנים וגדולים – הכל להביא לימות המשיח

'לא איברי עלמא אלא למשיח'

כאשר הקב"ה ברא את העולם על מנת להביא אותו למטרה המוצהרת – ימות המשיח – הוא לא הסתפק בכך שבסופו של דבר יגיע העולם לימות המשיח, אלא ברא אותו באופן כזה שכל פרט שבו הינו כלי עזר למען הבאת הגאולה.

כל ההיסטוריה העולמית, כל אבן וכל עץ, כל בעל חי ואפילו כל 'איוון' גוי – כולם נבראו על מנת לעזור לנו – העם היהודי שעליו הוטלה המטרה הנעלה – להביא לימות המשיח.

כדי להבין את הענין לעומק נחלק זאת לכמה נושאים: **מטרות הפעולה** – באילו חלקים מהעולם אנו אמורים לפעול כדי להביא לימים המיוחלים. **ה'כלים'** – בעזרת מה נוכל לפעול על אותן 'מטרות', **והתכלית** – ימות המשיח.

המטרה – בירור רפ"ח ניצוצין

בכדי לדייק עד כמה שניתן בתוכן העניין, נביא כאן קודם את הנושא כפי שהוא מוגדר ב'מילים של חסידות', ולאחר מכן נעבור להסבר בהרחבה.

הקב"ה ברא את עולמנו – עולם העשייה הגשמי – באופן כזה שיש בו כוחות רוע (בלשון החסידות: 'קליפות') המקיפים את הטוב והאלוקות שיש בעולם הזה ומכסים עליהם. לכן, למרות שהקב"ה ברא את העולם והוא גם המחיה אותו בכל רגע ורגע – אין אנו מרגישים בזאת, ואף יותר מכך – העולם מספק אשלייה כאילו הוא חי לבד ללא יד מכוונת ומשגיחה, דבר הנותן מקום לכפירה ח"ו במציאותו של הקב"ה.

רוע זה הגיע מעולם התוהו, שהוא עולם קדוש ונעלה, אך שם היו 'אורות מרובים בכלים מועטים' וממילא נעשה 'שבירת הכלים' והניצוצות – רפ"ח ניצוצות – נפלו בשבירה זו והשתלשלו מטה מטה עד שבעולם הזה הגשמי הפכו ממדרגות קדושות לדברים גשמיים במקרה הטוב, ולרע וכפירה במקרה הרע.

הקב"ה ברא את העולם באופן כזה, שכשיש בו רע – הוא יתברך **כביכול** אינו

יכול להתגלות בו, וכאילו אינו נמצא בו.

[אנו מדגישים 'כביכול' כיוון שבפני הקב"ה אין שום מונע ומעקב בעדו מעשות דבר. והגבלה זו — שהרע מעכב בעדו — הוא בעצמו יצר וקבע אותה. כאדם הנועל עצמו בחדר — הוא כרגע לא יכול לצאת מהחדר עד אשר ינעץ את המפתח בחור המנעול ויצא, אך בכל זאת אי אפשר לומר כי האדם כלוא בחדר, כיוון שבכל רגע שיעלה הדבר ברצונו — באפשרותו לצאת ממקום כלאו].

אם כן, בעולם שלנו קיימים רפ"ח ניצוצות שעלינו להעלות ולהפוך אותם לקדושה. זו בעצם עבודתו של עם ישראל במשך כל הדורות — להפוך את רפ"ח ניצוצות אלו לדבר קדוש. רפ"ח ניצוצות אלו מתלבשים בכל דבר גשמי שישנו בעולם: בשולחן, באוכל, במידות האדם וכו'. בכל דבר קיים דבר ה' האלוקי שמחיה אותו, ועליו מכסה ה'קליפה' שהיא ניצוץ (או ניצוץ מניצוץ) מרפ"ח ניצוצות, ואותו עלינו להפוך לקדושה.

●

כעת, נעבור להסבר בהרחבה, ובהקדים שאלה: הקב"ה הוא הרי (במושגים שלנו) המציאות הקדושה הטהורה והטובה ביותר שישנה. אם כן, איך הגיעו לעולמנו — שאותו ברא הקב"ה — ענינים של רע והיפך הקדושה?

בכדי להבין זאת, עלינו ללמוד את מה שנקרא בחסידות 'שבירת הכלים דתוהו' שזהו (כפי שהוסבר לעיל) שורש היווצרות הרע בעולם.

שורש הרע בעולם

כעת נחל לבאר את ענין 'הניצוצות שנפלו' בפשטות ובהרחבה גדולה.

איש חסד גדול מגיע לביתו ומגלה את תינוקו בן השנתיים — היודע כבר לדבר מעט — בוכה תמרורים.

האב הרחמן מתכופף אל בנו הקט, ומנסה לברר את פשר הענין. לאחר מספר דקות מגלה האב כי הסיבה לבכי היא הסכין שעל השולחן. הקטן חומד אותה על מנת לשחק בה מעט להנאתו.

בכיו של הילד נוגע לאיש החסד שלנו, לבו הרך אינו מסוגל לסבול את סבלו של הילד, ועל כן הוא מתרומם, נוטל את הסכין החדה כתער, ומניחה בזהירות בידו הקטנטנה של בנו שכעת אין מאושר ממנו עלי תבל.

האב מאושר מהרגעת בנו, ולבו עולץ על שזיכה אותו השי"ת לקיים עוד מצווה קטנה, לעזור לבן הקטן זו גם מצווה, לא?

— כל הקורא שורות אלו יזדעק בוודאי למקרא הכתוב. האם זהו חסד? הן זוהי רשעות שאין כמותה, לסכן כך תינוק קטן ועוד להרגיש שזהו מעשה נכון וטוב?

ומצד שני, מהו כן חסד במקרה כזה?! אם לא ניתן לילד את הסכין — זהו חסד? הרי התינוק יבכה ויצטער?

הסבר הענין הוא פשוט: חסד, היא אמנם מידה של השפעה — להשפיע לזולת טוב, ולכן במקרה של תינוק, יהיה זה חסד לתת לו משחקים ליהנות בהם. אך במקרה שלנו, כשהילד חומד לו סכין למשחק — החסד הוא נעלה יותר — החסד הוא לדאוג שלא יאונה רע לילד, ועל כן אסור לנו לתת בידיו את הסכין.

על מנת לעשות חסד עם התינוק ולא לסכן אותו — אנו חייבים לפעול כאן קצת במידת **הגבורה**, ולא לתת לילד את הסכין, על מנת שלא לגרום לאסון ח"ו.

במקרה דנן — הפעלת מידת הגבורה, שגורמת לנו לא לתת את הסכין, למרות שהילד ימשיך לבכות ולהצטער — זהו החסד האמיתי.

מכאן, שלפעמים, על מנת לעשות חסד אמיתי עלינו לשתף יחד עם החסד מידות אחרות הטבועות בנו. כמו למשל מידת הנצח — להתעקש על דבר מסוים — כמו שמתעקשים עם יהודי שיבוא להניח תפילין. ופעמים, אף צריכים להשתמש גם במידות הפכיות ממידת החסד, כמו מידת הגבורה. כמו שנאמר: 'חושך שבטו — שונא בנו' המוותר לבן על כל תעלול ואינו מעניש חושב כי הוא עושה חסד עם בנו. אך לטווח הרחוק הרי יגדל ילדו כאחד הריקים ופוחזים, בגלל שלא העניש אותו כשהיה צורך בכך.

בלשון החסידות אומרים: 'חסד שבגבורה', 'גבורה שבחסד' 'נצח שבהוד' וכו' — כפי שאנו מזכירים בכל לילות ספירת העומר.

באדם, וכן בעולם ישנן עשר מידות, שהן בעצם עשרה קוים שונים (ואף הפכיים) לפעולה בכל מצב שהוא.

אם מישהו אומר דעה שאינה כדעתי ברשותי מספר דרכי פעולה: להתווכח איתו עד שיוכח שהצדק עימי, להתעלם, או 'לפסוק את פסוקי' — לומר את מה שיש לי לומר בלי להתייחס למה שיגיב על כך וכו'. כל אפשרות כזו באה ממידה או מהרכבה מסוימת של מידה במידה (כפי שראינו קודם במשל) המאפשרות לי להגיב במצב זה, ובכל מצב.

המידות, חייבות לעבוד בהרמוניה האחת עם השניה. אם ננסה ללכת כל הזמן בקו מסויים — הדבר לא יעלה בידינו, ואף יביא לתוצאות הרות אסון כדלעיל. על כן תמיד חייבים לפעול בשילוב של מספר מידות כדי להגיע לתוצאות הנכונות. יוצא אם כן, שכל מידה מעשרת המידות כלולה מעשר המידות האחרות: יש לנו 'חסד שבחסד', 'חסד שבגבורה' 'חסד שבתפארת', 'חסד שבהוד, חסד שבנצח, חסד שבמלכות. וכך כל מידה כלולה מעשר חברותיה. זהו מצב תקין.

●

בסדר השתלשלות העולמות ישנו עולם הנקרא תוהו (או 'נקודים'). עולם זה הינו קדוש וטהור, והוא אחד העולמות הגבוהים ביותר. עולם זה משיג אלוקות באופן נעלה מאוד, והוא בטל להקב"ה באופן מוחלט. אך דא עקא, לעשרת המידות בעולם זה ישנה תכונה הרסנית: כל מידה 'בטוחה' כי בעזרתה ניתן להגיע לעבודת הבורא מושלמת, ורק בעזרתה.

כל אדם אוהב שתיה מרעננת ביום חם, וזהו חסד גדול למזוג לכוסו. אך אם יחליט חבר טוב להתמיד בחסד זה ולמזוג עוד ועוד — הכוס תתמלא על גדותיה ותגלוש החוצה — עניין שאינו נעים כלל. חייבים כאן קצת 'גבורה' על מנת להפסיק למזוג ולתת את האפשרות לצמא לשתות לצמאו.

מה שקרה בעולם התוהו נקרא 'שבירת הכלים', כיוון שהיו 'אורות מרובים בכלים מועטים' — כשכל מידה 'מתעקשת' להתמיד ולהאיר רק באור שלה ובעבודתה היא, ללא שיתוף והתכללות (מזיגה ושיתוף פעולה) עם מידות אחרות — הכוס נשפכת! **הכלים בעולם התוהו לא החזיקו מעמד, ועולם התוהו 'התפרק'.**

מה שגרם את שבירת הכלים דתוהו היתה בעצם גאווה — גאווה דקדושה שאין בה שום תערובת רע. גאווה זו, או יותר נכון 'ישות' [בלשון החסידות 'ישות' היא הרגשת עצמו — גאווה] זו שהיתה טמונה בכל אחת מן המידות, טענה כי רק בעזרתה ניתן לעבוד את הבורא. אם ניתן להתבטא כך, כל מידה היתה 'קנאית' לעבוד את ה' עד קצה גבול יכולתה — אך רק בקו שלה! מידת החסד מעוניינת להשפיע עוד ועוד אור קדושה

המשך בעמוד 37

מאחורי הקלעים

של ספרי "השבת בקבלה ובחסידות"

לאחרונה יצאו לאור הספר "השבת בקבלה ובחסידות" (ב' כרכים). קוראי "בית משיח" נהנו בשנים האחרונות מפרקי הספר שפורסמו מעל גבי עיתוננו • עם השקתו של הספר, פנינו למחבר ועורך הספרים הרב יוסף קרסיק, שליח הרבי ורב אזורי עמק חפר בת חפר, ושמענו ממנו על העבודה הכבירה שמאחורי החיבור הגדול והמקיף

מזל טוב על שני הספרים החדשים, יפים ומרשימים בכמות ובאיכות...

תודה רבה. אכן, בחסדי ה' יתברך זכיתי להוציא לאור את הספר "השבת בקבלה ובחסידות" על שני כרכיו, ותודה לא-ל, הספרים התקבלו בקרב הציבור ברוב חיבה ושמחה של תורה. למרות הזמן הקצר מאז יצאו הספרים למדפי חנויות הספרים, כבר זכיתי לקבל תגובות חמות ונלהבות מעשרות אנשים. כבר שמעתי על שיעורי תורה שנקבעו בספרים.

רצונו של הרבי שהספרים יהיו במראה חיצוני נאים ומהודרים, בבחינת "זה א-לי ואנווהו", כדי לפאר ולרומם את תורתנו הקדושה, ואכן הושקע מאמץ בעיצוב ועימוד מפואר. גם מחיר הספרים המומלץ, הוא מחיר עממי המתאים לכל כיס, ומוזל יחסית.

תוכל לתת רקע כללי לספרים?

הספרים מרכזים את המבט החסידי המיוחד על השבת, החל מכניסת השבת ועד צאתה ומקיפים קרוב למאתיים נושאים מגוונים, החל מהפעולות הנעשות ביום שישי כהכנה לשבת, רחיצה וטבילה במקווה, בגדי

שבת, קבלת שבת, שולחן השבת, תפילות השבת וכו' וכלה בסעודה שלישית ובמנהגי מוצאי שבת.

הספר עוסק גם בהנהגה השבתית הלכה למעשה?

פרק מיוחד בספר מפרט את מנהגי שבת להלכה למעשה, לפי מנהג חב"ד, שם מבוארת בפרטי פרטים סדר ההנהגה בשבת מרגע כניסת השבת ועד צאתה בשפה ברורה וקולחת הניתנת להבנה פשוטה לכל בר דעת. בסוף כל פרק הלכתי מופיע מנהגם המיוחד של רבותינו נשיאינו. לצד כל דין ומנהג, מוסבר מובאים בפרטיות סיבת הדין או המנהג במנהגי חב"ד.

מה בעצם הייתה המטרה שלך בכתיבת הספרים?

משנתו העצומה של הרבי מוצאת את ביטויה במאות ספרים. רובם ככולם של ספרים אלה, הם ספרים שנכתבו בלשון הרב, ומכיון שכך: קודש קדשים הם, ויש צורך להתבונן ולהתעמק רבות בכדי להבין את הענינים היטב לאשורם ולרדת לעומקם של דברים. אולם, עד היום נעשה ניסיון מצומצם ביותר לקחת נושאים מתורתו של הרבי ולעבד אותם כראוי, לשפה עממית, לצד התייחסות תורנית כללית לנושא, מתוך ספרי חז"ל, בתלמוד, מדרשים וכדומה. בדרך כלל, הספרים המעטים שיצאו בסגנון זה, נחטפים

ונלמדים רבות בקרב ציבור שוחרי התורה, בשל ריכוז הענינים וקלות הלימוד והעיון וה"תמונה השלימה" שהם פורשים.

לסוג זה משתייכים הספרים "**השבת בקבלה ובחסידות**" – לכל נושא מובא המקור בתורה, בהלכה, במדרש ובקבלה, ואז ניתן הביאור החבד"י ומשנת הרבי.

את הביאורים החב"דיים למיניהם, ליקטתי מתוך שלל ספרי תורת חב"ד, ספרי הבעש"ט ותלמידיו והמקורות בספרי הקבלה מהאריז"ל וגוריו, ובעיקר אציין את הספרים שהיוו בעבורי "אבן יסוד": סדרת "לקוטי שיחות" של הרבי, "לקוטי תורה" ו"תורה אור" ו"סידור עם דא"ח" של אדמו"ר הזקן, סדרת "אור התורה" של אדמו"ר הצמח צדק.

לאיזה קהל יעד הספרים מיועדים?

ראשית לכל לאנ"ש והתמימים, המעיינים ולומדים את תורת הרבי, יש בספרים ליקוט ועיבוד מקיף, תמונה כוללת לסוגיית השבת, וזאת בנוסף להלכות להנהגה בשבת למעשה. אבל, ראוי להדגיש שבשל הסגנון הקריא, הדברים ניתנים להבנה גם לאנשים שאינם בקיאים בסגנון החבד"י, ואפילו ליהודים שאינם שומרי תורה ומצוות, לעת-עתה, שזה עצמו יכול להוות מתנה חשובה עבורם, ולדרבן ולעורר אותם לשמירת שבת ומצוותיה.

סיפרו לי כמה אנשים שהם החלו לקבוע סדר לימוד בספרים בסעודות שבת, כאשר מקריאים קטעים מהספר סביב שולחן השבת שלהם.

●

מתי נפל לך הרעיון לכתוב את הספרים?

כבר בשנות בחרותי ולימודי ב'תומכי תמימים' המרכזית 770, עסקתי בפרסום תורתו של הרבי, ב'חזרות' על התוועדויותיו ושיחותיו הקדושות של הרבי, בכתיבת ה"ראשי דברים" ובסיוע ל"יועד הנחות בלה"ק".

בחמשה עשר השנים האחרונות, בהם זכיתי להיות בשליחותו של הרבי, בתחילה בישובי הערבה ועתה בעמק חפר שבשרון – התגלה בפני עד כמה נחוץ להוציא לאור ספרי חסידות ברמה המתאימה ללימוד ועיון לכלל הציבור, ולא רק לציבור המעמיק ובקי בסגנונות החסידיים המקוריים.

כמה זמן ארכה כתיבת הספרים?

קרוב לעשור שנים שאני עוסק בכתיבת הספרים על השבת, בהם השתדלתי לעבור

על כל האזכורים ועניני השבת שבתורת חב"ד, שבעת האדמורי"ם, ועוד ספרי חסידות מרכזיים. הכתיבה עצמה ארכה שעות אינספור; ישנם מאמרים שכתיבתם ארכה ימים, יש שכתיבתם ארכה שבועות ארוכים ואפילו חודשים אחדים!

בדרך כלל, לאחר כתיבת מאמר, הדפסתי אותו ולמדתי אותו בשיעורים עם כמה קבוצות אנשים. לפי התגובות וההבנה של הציבור, ראיתי אלו עניינים קשים ואלו קלים להבנה, ותיקנתי את הדרוש, ושוב הדפסתי את המאמר ולמדתי אותו עם ציבור נוסף וכו'. קרוב לעשרים מהדורות הודפסו מכל מאמר עד שיצא דבר מתוקן. גם ילדי שי', סייעו לי רבות כשעברו על רוב הענינים, ומה שהיה קשה להבנתם שיפרתי.

כל זאת בנוסף למאות הפרסומים של המאמרים בעשרות עלונים וחוברות, ובראשם העיתון החשוב "בית משיח", בו פרסמתי קרוב למאה מאמרים. על-פי המשוב והתגובות של הציבור, רבני אנ"ש, שלוחים, משפיעים, תלמידי התמימים – תוקנו הדברים עד שהתקבלה התוצאה הסופית.

אני מנצל במה מכובדת זו להודות לכל מי שעמל וסייע ברבות השנים, על מכתבי ההערות על העידוד וכו', ואשמח לשמוע ולקבל הערות ותגובות על הספרים בעתיד, על מנת לשפר ולתקן את הדרוש תיקון, בעזרת ה', במהדורות הבאות.

אלו תגובות קיבלת על הספרים?

תגובות נלהבות קיבלתי מידידים, שלוחים, משפיעים ועורכי ספרים. בקשר לכך, אני רוצה לספר לך שני סיפורים מעניינים:

בנסיעתי חזרה מכנס השלוחים ב-770 לארץ, טס עמי במטוס רב של קהילה חסידית גדולה ומכובדת מצפון הארץ, אני אחזתי בידי את דפי הטיוטה של הספר,

חסידי גור לצד נוער נמלט...

לצד הספרים, מוסר הרב קרסיק שיעורים רבים ברחבי הארץ ובעולם בנושא השבת. בשיעורים אלה הוא מגלה שלא רק הציבור החבד"י והדתי מתעניין ללמוד ולהכיר את ענייני השבת למהותם, אלא גם הציבור הלא-דתי. "עם גישה נכונה אפשר לעניין אותם להכיר, ללמוד ולדעת, ומכאן קצרה הדרך לביצוע שמירת שבת הלכה למעשה", אומר הרב קרסיק ומספר בהתרגשות:

"לימוד מיוחד ויוצא דופן קיימתי לפני כשנתיים בבית חב"ד המפורסם של הרב נחמיה וילהלם והרב קנטור בבנגקוק שבתילאנד. הייתי שם שבוע ימים, והרב נחמיה וילהלם קיים סמינר של שבעה ימי לימוד רצופים במהלכם עסקתי בשיחות ולימוד רעיונות מהספר, סביב השעון, יום ולילה; היה זה שבוע של הסתגרות בבית חב"ד, שזכרונו חקוק במוחי עד עצם היום הזה.

"בבית חב"ד זה מתקבצים מאות צעירים ישראלים, שמטרת נסיעתם למזרח להתנתק מהארץ, אך דווקא שם, הרב נחמיה מחבר אותם לעומק היהדות, וידוע לי על בעלי תשובה לעשרות ומאות, ממש תופעה יוצאת דופן.

"באותו שבוע ששהיתי שם, שהו בתאילנד קבוצה קטנה של חסידי גור שעסקו בהשגחת כשרות למפעלי מזון, ובשעות הערב באו לבית חב"ד והצטרפו לשיעורים. היה מדהים לראות איך חסידי גור, לצד נוער ישראלי שמחפש את עצמו יושבים יחד בשקיקה לשמוע את דברי הרבי"

השליחות בבת חפר

החל מקיץ תשנ"ח מכהן הרב קרסיק כשליחו של הרבי בעמק חפר, וכרב המועצה האזורית.

בימים הראשונים של בת חפר המצב הרוחני היה בשפל המדרגה, בקושי היה מניין בשבת, ולא אחת נאלצו לאסוף עשירי למנין מאמצע עיסוקיו בעניינים האסורים בשבת... כיום הקהילה גדלה והתעצמה. מידי בוקר יש בבית הכנסת כמה מניינים, בשבת מתפללים בבית הכנסת קרוב לשלוש מאות איש, ושיעורי תורה מתקיימים מידי ערב.

פנינו לרב קרסיק לשמוע ממקור ראשון על סוד כוח ההצלחה: "בין ה'סגולות' נחוצה זהירות רבה לדעת כיצד לבנות את הקהילה כחב"ד וזאת למרות שרוב האנשים, שעה שהם נמצאים בחזרה בתשובה, הם נזכרים במנהג אבותיהם לעדות השונות. באורך-רוח וכבוד לכל אדם אפשר לפעול ולבנות כל דבר, אבל צריך רוב מתינות ויישוב דעת.

"האור העצום שבתורת חב"ד "כובש" וסוחף כל יהודי, אך צריך לכלכל צעדינו כך שאוזני הציבור יהיו פתוחות וכרויות להאזין ולא אטומות חלילה. גם אנשים שאינם מתפללים בנוסח אדמו"ר הזקן צריכים ללמוד חסידות ולהיות חבדניקי"ם ומקושרים לרבי, בדרכי אהבת המקום ואהבת הבריות ניתן להשיג את המטרה החשובה, עד לגאולה השלימה בקרוב ממש.

הבית היהודי במשנת הקבלה והחסידות

הספר "הבית היהודי" בעריכת הרב קרסיק שיצא לאור לפני כתשע שנים, הודפס עד כה בחמישה עשר אלף עותקים(!) והוא כמעט "ספר חובה" לכל זוג הבונה בית חסידי. הספר סוקר בלשון צחה את מהות החתונה לפרטי פרטים והוא מבאר את יחסי הזוגיות, לפי משנת הרבי.

מספר הרב קרסיק: "במרוצת השנים קיבלתי מאות תגובות מאנ"ש, תמימים ושלוחים. הטלפון האחרון שקיבלתי השבוע, היה מאחד השלוחים בלוס אנג'לס שסיפר על נערה ישראלית שעמדה להינשא לגוי והשליח העניק לה את הספר הבית היהודי ובחלוף זמן מה עזבה את הגוי והחליטה להינשא ליהודי!...

אחד השלוחים בישובי השרון סיפר לי השבוע שאחותו, שאינה שומרת תורה ומצוות לע"ע, התחתנה לפני כחצי שנה, ולקראת החתונה הוא העניק לה מתנה את הספר. לפני ימים אחדים היא ספרה לו שהיא למדה בספר חשיבות טהרת המשפחה וכבר חצי שנה שהם מקפידים ושומרים על כל ההלכות הנחוצות...

כמו כן כתב הרב קרסיק את הספר "גבורה יהודית במלכות הרשע", המספר את סיפור מסירות נפשם של זקניו בקהילת חב"ד בברית המועצות בימי המהפכה הסטליאניסטית, סיפור של נחישות וגבורה יוצאי דופן של אנ"ש מול מסך הברזל הנורא של הקומוניסטים הארורים.

ואותו רב ביקש ממני להציץ בחומר; הוא החל לעיין ולא הרפה המשיך והתמיד בעיונו בדפים משך כל שעות הטיסה הארוכה, ובסיום הוא הפליא ושיבח מאוד את הדברים.

סיפור נוסף על אחד האדמו"רים שהתגלגל לידו אחד מהמאמרים של הספר על אודות "נשמת כל חי", והוא ישב ללמוד ולעיין בו משך זמן ארוך, ואחר שיגר את שמשו להתקשר אלי ולהודות כו', וביקש להתעדכן על ההוצאה לאור של הספרים.

בניגוד לעשרות התגובות החמות קיבלתי גם תגובה קשה אחת:

לפני שבועיים סיפר לי בחור הלומד בישיבה לבעלי תשובה בנתניה (הורי הבחור גרים בבת חפר) שהוא קנה את הספרים והניח אותם בישיבה, וראש-הישיבה שאיננו מאוהדי חב"ד המושבעים, עיין בספרים זמן ממושך ואחר ציווה על הבחור להוציא את הספרים מהישיבה.

הבחור ההמום שאל את ראש-הישיבה: מדוע? האם יש לו שאלה או תמיהה על מה שכתוב בספרים? ראש-הישיבה לא הגיב ורק חזר על דבריו שיוציא את הספרים מה"זאל". הבחור לא היסס ניגש למשגיח הראשי ושאל אותו מדוע? מה רע בספרים הללו?

כעבור ימים אחדים רמז לו המשגיח: שהספרים הם מדי חבדיי"ם והם עלולים לסחוף את הבעלי-תשובה לחב"ד, לכן ראש-הישיבה מתנגד שיימצאו בישיבה...

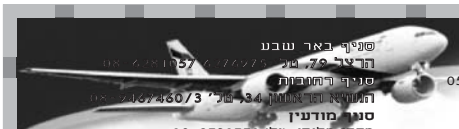
●

מהן תוכניותיך לעתיד?

בעזרת ה' אני מתכוון להוציא ספרים נוספים על השבת, בהם ידונו שאר ענייני השבת כמו ל"ט מלאכות וכדו'. כעת אני שוקד על הוצאה לאור חלק ב' לספר "הבית היהודי" וכן לכתיבת סדרת ספרים על פרשיות השבוע במשנת החב"ד, על עניני שמות, ועוד חזון למועד בסיעתא דשמיא.

בסיום, אני מבקש לשוב ולהודות לכל מי שעמל וסייע עמי לכתיבת הספרים, וכן למארגני האירוע לכבוד הדפסת הספרים, שנערך בבית הכנסת בבת חפר בליל ז' באדר ראשון, בהשתתפות מאות רבות מתושבי היישוב ופרנסיו, רבני הסביבה, סעודה כיד מלכים הוגשה על-ידי גבאי בית הכנסת.

תודתי נתונה לרב בנימין נחום זילברשטרום, מנהל ההוצאה-לאור "ספריית אש"ל" שלקח על עצמו את הוצאות ההפקה וההדפסה, לכבוד שמים ופרסום תורת חב"ד. ויהי רצון שהדפסת ספרים אלו תהווה את הנדבך האחרון לקראת הגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממ"ש.

סמינר הבית החסידי

בעידודם ובהמלצתם של רבני חב"ד בארץ הקודש • ת.ד. 194 כפר חב"ד

פסח כהלכה

לפי מיטב המסורת החב"דית במלון המפואר רויאל פלאזה***** בטבריה

נותרו עוד

20 חדרים אחרונים!

נותרו מספר חדרים בודדים

עבור שלושת ימי החג הראשונים (ליל הסדר)

הקודמים זוכים!

להזמנות, יצחק כהן: 0546-479-200 ,03-9606-559

מקור הסירטוקים הרנשטיין רוזנפלד

המקור לפראקים,
סירטוקים ובקיטשע'ס

סירטוקים, ממשי מעורב, משי נקי, ומבדי צמר איכותיים
במבחר גדול ובמחירים נוחים

פתוח כל יום בין השעות
21:00 - 17:30

סניף בני ברק: שפת אמת 5 טל' 03-6186078
סניף ירושלים: יונה 15 ק"א טל' 02-5381697 פלאפון 054-4579076

סופרים
מכון סת"ם

- כתיבת ומכירת תפילין ומזוזות מהודרים ע"י סופרי סת"ם מאנ"ש בעלי תעודה ממשמרת סת"ם.
- מכירת תפילין ומזוזות לבתי חב"ד ושלוחים במחירים מיוחדים.
- בדיקת תפילין ומזוזות ידנית וממוחשבת.
- מחלקה מיוחדת לתיקוני ספרי תורה.
- משלוחים לכל חלקי הארץ והעולם.

הסופרים רח' חרוד 7 נצרת עילית
טלפקס: 04-6550777 נייד: 052-2833571
חיים ושניאור קצנינ

חב"ד בשואה

60 שנה לסיום המלחמה

קהילה חב"דית במעוז ה'מתנגדים'

מאה ששים וחמש שנים עברו מאז יצא החסיד רבי יוסף כל-בו בשליחות אדמו"ר הזקן לשווינציאן בכדי לקרב את תושביה לחסידות, והפיכתה למעוז חב"ד בלב קהילות ליטא, ועד להכחדתה של קהילת חב"ד במקום בידי המרצחים הנאצים ימ"ש • פרק עשירי ובו יסופר על הקהילה החב"דית בשווינציאן שהוקמה ביוזמתו ובעידודו של אדמו"ר הזקן והושמדה על ידי הנאצים ובידי מקומיים בחג הסוכות תש"ב

מאת: שניאור זלמן ברגר

הפיכת העיר

העיר שווינציאן מוזכרת רבות בתולדות ימי החסידים שכתב כ"ק אדמו"ר הריי"צ נ"ע. עיר זו הייתה עיר 'מתנגדית' מובהקת שפרנסיה ורבניה היו מראשי הלוחמים בתנועת החסידות שפשטה בליטא, תחת שרביט הנהגתו של כ"ק אדמו"ר הזקן. אלה היו לוחמים מרי נפש, עזים ונחושים בדעתם שלא לתת למימיה הזכים של תורת החסידות להכנס לגבולותיה של העיר. עיר זו עמדה בשורה אחת במערכה עם וילנה, סלוצק ושקלוב, שראשיה הטילו חרמות על כל מי שההין להתקרב ל'כת'.

אולם כדרכם של מים, אלה חודרים ומפעפעים מכל כיוון, ולאחר עבודה קשה ומאומצת, רבת תחבולות, הצליחו חסידיו של אדמו"ר הזקן לחדור גם לעיר זו ולעשות בה נפשות רבות לתורת החסידות. פעילות זו הגיעה לשיאה, כאשר נסללה הדרך לביקורו של אדמו"ר הזקן בכבודו ובעצמו בעיר – דבר שכמה שנים לפני כן עוד היה בגדר חלום, או לחילופין: פיקוח נפשות! אולם התשתית החסידית שהונחה בעיר קודם לכן, איפשרה את עצם הביקור.

אדמו"ר הזקן הותיר רושם עז על למדני העיר, ומאות אברכים נוספים קיבלו על עצמם את מנהגי החסידות ולימוד תורתה. לימוד החסידות שעד אז התקיים בחשאי, הפך לגלוי ולרשמי. על אותו ביקור סיפר הרה"ח ר' פנחס רייזעס שיק, 'החוזר' של אדמו"ר הזקן:

"מיד אחרי ראש השנה [תקמ"ז], נודע שהרבי יבוא אחרי חג הסוכות לגליל וילנה ולעיר שווינציאן, ומאות חסידים מכל הסביבה נסעו לשווינציאן. במשך שבועיים – שלוש שבתות נח, לך, וירא – שהה הרבי בשווינציאן ובמשך זמן זה אמר כמה פעמים תורה. גדולי בני התורה מכל הסביבה וגם מוילנה שאלו אז את הרבי שאלות עמוקות שונות וכולם היו שבעי רצון.

"שהותו של הרבי בשווינציאן, אמירת התורה וריבוי הבאים מגדולי בני התורה מכל הגליל, עשה רושם אדיר, ועשרות אברכים גדולי תורה ומאות יהודים קיבלו עליהם את מנהגי החסידות".

מאז השתרשה עדת החסידים בשווינציאן, גדלה והתפתחה לקהילה גדולה ויפה עד עלייתו של הכורת על בניה.

המניין ברחוב וילנה

שווינציאן – עיר מחוזית בגלילות וילנה שבליטא, שמסביבה עשרות עיירות קטנות. בשנת תר"מ התגוררו בעיר 6795 נפש כשרובם – 4480 הנם יהודים. בשנת תרנ"ז האוכלוסייה היהודית גדלה והגיעה ל-6025 יהודים. בתקופה שלפני פרוץ השואה הגיעה האוכלוסייה היהודית לכרבבה.

על הקהילה החסידית שפרחה בשווינציאן בתקופה שלפני המלחמה, ניתן ללמוד מעט מזכרונות שכתב הרה"ח ר' יצחק דובער אושפאל ע"ה שהתגורר בעיר בשנות ילדותו (מתורגם מאידיש ומעובד מתוך ספר זכרון למחוז שווינציאן):

"בשווינציאן היו שני מניינים חסידיים, אחד ברחוב וילנה, והשני ברחוב פאשמנער. במניין ברחוב וילנה, התפללו החסידים העשירים. הסבא שלי ר' משה ב"ר דוד מאיר חרמץ ע"ה היה הבעל תפילה בבית כנסת זה בימים הנוראים.

"בין החברים הטובים של אבא הרב שלמה אליהו אושפאל הי"ד (אודותו נכתב בכתבה הקודמת), היה ר' מאיר לוינסון. הוא למד עם אבי בכל שבת לפני התפילה "ליקוטי תורה". ר' מאיר לוינסון נחשב בעיר כאיש חכם וחשוב. הוא גם היה שליח ציבור טוב. כל ימיו התפרנס מחנות למכירת יינות, שהייתה בתוך ביתו בכיכר השוק.

"טיפוס מיוחד בין חסידי שווינציאן היה ר' חיים דוד "דער טאקער" (משחיז הסכינים), כל ימיו התפרנס מיגיע כפיו. הוא נהג ללכת רגלית לליובאוויטש, ועל כתפיו לקח את מכונת ההשחזה, ובישובים שהיה עובר בדרך השחיז סכינים בכדי שיהיה לו להוצאות הדרך. בין החסידים הפשוטים והלבביים אני זוכר את "בצלאל סוחר התפוחים", הוא נהג לנגן תמיד ניגונים חסידיים. רגיל היה להביא תפוחים ל'פאַרבייסן' לאחר אמירת לחיים.

"הגביר ר' שניאור רבינוביץ ישב, ליד הארון קודש בקיר המזרח. הוא וגיסו ר' הירש לייב טייץ ניהלו בית חרושת לטבק. אבא סיפר לי כי הטבק שלהם היה פופולרי בשווינציאן וכפרי האיזור.

"החסידים של שווינציאן היו מאורגנים היטב, והיו ידידי נפש איש עם רעהו. מתחת למניין החסידי ברחוב וילנה נבנה בית מרחץ מודרני עם מקווה. המקווה התפרסם בעיר כמודרני והגייני ביותר. בכל השנים היה לחסידים שוחט משלהם. השוחט האחרון היה ר' משה מענדל בערלין [הי"ד. נהרג בשואה]. הוא הגיע לשווינציאן בימי מלחמת העולם הראשונה. ר' משה מענדל היה בעל מידות טובות, תמיד היה מוכן לסייע לזולת. בני העיר אהבו אותו עד מאוד.

"בילדותי הגבאי במניין היה ר' יוסף אולמאן. הוא הנהיג את המניין ביד רמה. תפילת מנחה של יום כיפור שהוא התפלל לפני העמוד, מונחת אצלי עד היום בזכרון. הוא גם היה חבר בחברא קדישא. בין בעלי התפילות במניין היה ר' חיים זרח ז"ל. היו לו בעיות רפואיות ברגליים, אבל כאשר היה עומד לפני העמוד שכח על מכאוביו. הוא זכור לי בתפילות של ימים נוראים, בכל פעם שהגיעו למלכיות זיכרונות ושופרות התאים מנגינות אחרות לפסוקים והברכות. ר' יאסע

ר' יצחק דובער אושפאל, יושב במרכז, עם תלמידיו בוילנה

ר׳ אהרון צינמאן הי״ד
מגבאי המניין החסידי
ברחוב וילנה

ר׳ בן ציון כץ,
יהודי חכם, למדן גדול
וחסיד נלהב

הרב אהרון תומארקין –
רב הקהילה החב״דית
במשך תקופה

זיידל, שנולד בעיר פסטוב (ראה מסגרת), תפילת שבת שלו היתה לבבית ביותר. כשהוא החל חזרת הש״ץ של מוסף השתרר שקט מוחלט בבית הכנסת.

״ר׳ אהרון צינמאן, היה גבאי במניין החסידי, והיה גם נציג החסידי בוועד הקהילה. בזכותו לחסידים היתה השפעה גדולה בכל ענייני העיר. כי את מה שהוא אמר וועד הקהילה עשה.

״לא אצא ידי חובה, אם לא אזכיר את השמש של המניין ברחוב וילנה – ר׳ אליעזר לוין. הוא היה טיפוס חסידי מעניין. יהודי חסידי, שעשה רבות למען המניין החסידי.

״בבית כנסת היה חדר, שם היו מתוועדים לאחר התפילה. ההתוועדויות החסידיות היו נמשכות שעות ארוכות״.

״דער קליינער חסידישער מניין״

את המשך זיכרונותיו מהעיירה החסידית מלפנים, ממשיך לתאר בגעגוע הרב אושפאל:

״דער קליינער חסידישער מניין״ – המניין החסידי הקטן שכן ברחוב פאשמנער. המבנה היה קטן, אבל היה לו חן מיוחד.

״לערך לפני 60 שנה [לפני תרס״ה], התפלל שם ר׳ בן-ציון כץ ע״ה, אחד מיהודי הזהב של פעם. הוא היה יהודי חכם, למדן גדול וחסיד נלהב, הוא עבד בתפקיד בכיר בבית חרושת הטבק של רבינוביץ וטייץ ולאחר מכן היה קופאי בבנק. הוא נפטר בשנת תרס״ה בליל שמחת תורה בשעת ההקפות. כמעט כל בני העיר הגיעו להלוויתו, בכדי לתת לו את הכבוד האחרון.

״לאחר פטירתו, נמצא במעטפה סגורה, כתב יד ובו חיבור אודות החילוק בין מוסר וחסידות. בנו ר׳ יהודה לייב כץ הוציא מהכתב יד ספר בשם: ׳דברי ציון׳ [הספר יצא לאור בשנת תרצ״ב בניו יורק, עותק מהספר נמצא בספרית כ״ק אדמו״ר מלך המשיח].

״באותם שנים, התגורר בשווינציאן סבי זקני, ר׳ יוסף הענדל, מלמד וחב״דניק נלהב. הוא נהג לנסוע לרבי בליובאוויטש.

״ר׳ ישראל סארקי׳ע ע״ה מראשי ארגון יוצאי שווינציאן בניו יורק, סיפר לי כי למרות שנמנה על חוגי המתנגדים, החסידים שבו את ליבו. הוא היה מתגנב בשבתות בשעת רעוא דרעוין למניין החסידי, במקום ללכת לבית מדרש של המתנגדים יחד עם אביו ר׳ ברוך. גם אביו למרות שהיה מתנגד, הגיע תדיר לשמוע חסידות מהשד״ר החסידי שהיה מגיע לשווינציאן וחזר חסידות ברבים.

״הוא זוכר עוד את החתונה החסידית והשמחה של בתו של החסיד ר׳ איצ׳ה בער גערטנער. היה זה בקיץ. חלונות הבית היו פתוחים, והניגונים החסידיים מפיהם של סבי ר׳ משה חרמץ, של אבא וחסידים אחרים, נשמעו היטב. הבית היה מלא אנשים – גם מתנגדים – שבאו לחתונה החסידית.

״ר׳ גרשון רמב״ס׳ס מניין״ – ר׳ גרשון ע״ה, חסיד חב״ד ״פאַרברענטער״ (= שרוף), וגביר גדול, בנה לעצמו מניין בפני עצמו, שם התפללו חסידים, וגם כמה מתנגדים שגרו בסמיכות. לר׳ גרשון היה חנות לממכר בירות, ומזה הרוויח טוב. למתנגדים חרה הדבר שהוא מצליח, והם שיכנעו את ר׳ א.ב., שיפתח עסק דומה, בכדי ׳להכעיס׳.

״וכך היה, היו שתי חנויות לממכר בירה, וזה היה הרבה מדאי בשביל שווינציאן. ובסופו של דבר שני העסקים נפלו, ושני הבעלי בתים הפסידו ממון רב.

״בית כנסת ר׳ גרשון רמב״ס׳ס נשרף בעת ״השריפה השנייה הגדולה״ בשווינציאן, יחד עם בניינים אחרים.

״בין חשובי החסידים בשווינציאן מן הראוי למנות את המלמד ר׳ זלמן-מרדכי, ואת השוחט ר׳ ברוך שנחשב ללמדן וחריף.

״עד לפני כארבעים שנה (דהיינו עד תרפ״ה), היה לחסידים מורה צדק משלהם, הוא התפלל עם החסידים ופסק להם הלכות. הוא גם למד עמם נגלה וחסידות. המורה צדק האחרון בשווינציאן היה הרב גרשון ע״ה, לאחר פטירתו, לא היה לחסידים מורה צדק משלהם. בתקופה מוקדמת יותר היה הרב הגאון ר׳ יחזקאל רבינוביץ ע״ה, המורה צדק בשווינציאן.

״את הגמ״ח של חסידי חב״ד ניהלו ר׳ אהרון צינמאן, ור׳ שלמה קורלאנדטשיק. ובתקופה אחרת ר׳ בן ציון כ״ץ״.

עד כאן תיאורו העסיסי והחי של הרב אושפאל מהקהילה החסידית התוססת

״טיפוס מיוחד בין חסידי שווינציאן היה ר׳ חיים דוד ״דער טאקער״ (משחיז הסכינים), כל ימיו התפרנס מיגיע כפיו. הוא נהג ללכת רגלית לליובאוויטש, ועל כתפיו לקח את מכונת ההשחזה, ובישובים שהיה עובר בדרך השחיז סכינים בכדי שיהיה לו להוצאות הדרך. בין החסידים הפשוטים והלבביים אני זוכר את ״בצלאל סוחר התפוחים״, הוא נהג לנגן תמיד ניגונים חסידיים. רגיל היה להביא תפוחים עבור ׳פארבייסן׳ לאחר אמירת לחיים

בשווינציאן.

תקופה מסוימת כיהן הגאון הרב אהרן תומארקין ע"ה, מתלמידי 'תומכי תמימים' בליובאוויטש, כרבה של הקהילה החב"דית בשווינציאן. הרב תומארקין כיהן במשך השנים כרב במספר מקומות, והמקום האחרון היה בעיר חרקוב שם נפטר בשנת תרצ"ז.

"יהודים, בוערת אש!"

ביום כ"ז בסיוון תש"א פלש הצבא הגרמני לליטא. החיילים הרוסיים בליטא מיהרו לסגת ולהמלט על נפשם לתוככי רוסיה. יומיים אחר כך, ובשווניציאן לא נראה אף לא חייל רוסי אחד. מי שתפס את הגה השלטון היו גויים ליטאיים, עריקי הצבא הרוסי. אלה אחזו נשק בידיהם והסתובבו ברחובות. הם אף הקימו ארגון בשם "איפאטינגא", ובשבועות הראשונים של המלחמה שלטו בעיר שלטון ללא מצרים. מובן שבמצב כזה, כאשר אין אימת המלכות שלטת, הקרבנות הראשונים היו היהודים. יחד עם גויים מקומיים התנפלו על היהודים, התעללו והרגו בהם ללא רחם.

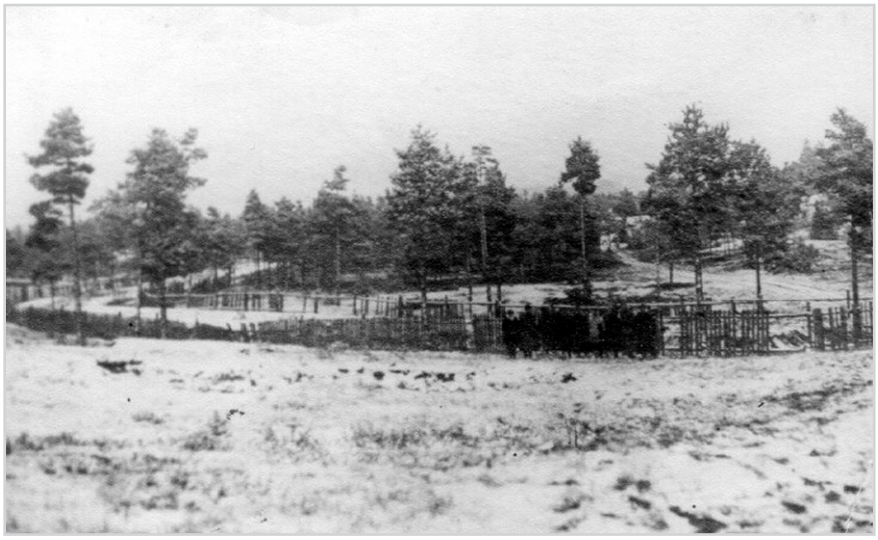
ביום ו' בתמוז נכנס הצבא הגרמני לשווינציאן. מהר מאוד החלו ביישום תוכנית ה'טיהור', כשהחלו במסע ציד, הרס ורצח כנגד העם היהודי.

ביום כ' בתמוז תש"א, חטפו הנאצים בעזרת אנשי הארגון הליטאי כמאה יהודים מבתיהם, על פי רשימות מוכנות, בתואנה שהם נלקחים לעבודה. האמת המרה התבררה מאוחר יותר, לאחר שכולם הועלו על משאיות צבאיות ונלקחו ליער הסמוך לעיירה ניי-שווינציאן, שם נורו למוות. אקציה זו כוונה כנגד היהודים שפעלו במרץ למען השלטון הקומוניסטי. זמן קצר לאחר מכן, הוצאו להורג עוד כמאה יהודים.

תקופה קצרה שרר שקט יחסי, אולם בראש השנה, בשעות אחר הצהרים, שוב החלה מהומה. משה גורדון, תושב העיר, נכנס בריצה לתוך בית המדרש הישן שהיה מלא ביהודים, וזעק בקול נרגש:

"יהודים, בוערת אש. חייבים להימלט. כל מי שיכול, שיברח לרוסיה הלבנה. גם אני בורח!" הוסיף כמו לזרז את הנוכחים. שווינציאן שהיתה קרובה לביילורוסיה הייתה יעד מתאים לבריחה מיידית. בכך קיווה להציל את יהודי העיר.

מיד החלה מהומה רבתי. התושבים החלו לברוח לערים אחרות בליטא שבהם

גיא ההריגה, שווינציאן. במקום זה עודד הרה"ח הרב שלמה אליהו אושפאל את אלפי היהודים, בדברו על קידוש השם

טרם נערכו אקציות, מתוך תקוה לחצות את הגבול לביילורוסיה. לא כולם נמלטו; היו עוד שסרבו להאמין לנבואות השחורות, אולם אלה התממשו מהר מכפי ששיערו...

תפילת 'כל נדרי' אחרונה בעלמא הדין

ימים ספורים לאחר מכן, ביום שישי, ה' בתשרי תש"ב, החלו פטרולים ליטאיים וגרמניים להסתובב ברחבי שווינציאן, והודיעו כי אסור עוד ליהודים לצאת את העיר.

ו' בתשרי, שבת תשובה – כך מצויין בזכרונות יוצאי שווינציאן, הוא היום בו הוצאו יהודי העיר מבתיהם ורוכזו בשדה רחב ידיים סמוך לעיר. ברגע שאלה הוצאו, התנפלו הגויים הליטאים יחד עם הנאצים על בתי היהודים והוציאו משם רכוש רב אותו ריכזו בבית המדרש המרכזי בעיר. האנטישמיים הליטאים לא הותירו דבר בבתי היהודים, אפילו את הדלתות והחלונות עקרו ממקומם

היהודים הוחזקו בשדה פתוח, כשבערב רוכזו במקום אחד עם אלפי יהודים נוספים מכל יישובי הסביבה: ניי-שווינציאן (ראה מסגרת), אינגאלינע, פאדבראדז, היידוצישאק (ראה מסגרת), מעליגיאן, דוגילישאק, דוקשט, לינגמיאן, לינטופ, סטיצישק, קלטוניאן, קמילשק ועוד. ביחד מנו כשמונת אלפים נפש. או אז ניתן האות והנאצים עם עוזריהם הליטאים הובילו את היהודים בשיירות ארוכות אל מחנה "פאליגאן" הסמוך לניי-שווינציאן.

את תפילות יום כיפור במחנה, מתאר מר יהודה אומברוס, בן העיר שווינציאן:

"יום כיפור. הרב קמחי מניי-שווינציאן אמר 'כל נדרי'. שמונת אלפים יהודים, גברים נשים וילדים, אמרו את התפילה יחד איתו. את התפילות שמעו למרחוק בתוך היערות, וכפרי הסביבה. נראה לי שהתפילות היו חייבות ללכת היישר לשמים.

"גם למחרת האלפים התפללו יחדיו: 'מי במים ומי באש, מי בחניקה ומי בסקילה'. מעולם לא היה לתפילה זו פירוש כה אקטואלי. כל אחד בוודאי חשב לעצמו מי יודע באיזו מיתה משונה מבקשים להרוג אותנו?"

ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה, אך למרבה הצער, הגזירה לא עברה.

בערב חג הסוכות הגיעו למקום שני קצינים גבוהים. אלה נתנו צו לאסוף את כל היהודים יחד בסמוך למחנה. אחד הגרמנים הודיע ליהודים כי הוא מוכן לשחררם אם יתנו לו כסף ושווה כסף בסכום גבוה. היהודים לא הבינו כי אין זו אלא רמיה, או שבחרו להיתפס בשביב של תקווה זה, ומיד החלו להוריד מעצמם את השעונים, טבעות ותכשיטים אחרים. כעבור זמן קצר נאספו כמויות גדולות של זהב ודברי ערך אחרים.

הקצינים לקחו את הרכוש, ונסעו לדרכם, בעוד היהודים הוחזרו למחנה, אל הצריפים בהם התגוררו. או אז הבינו כי רומו.

כמה ימים לפני כן כבר נקראו קבוצות

קהילות חב"ד במחוז שווינציאן

ברוב העיירות הסמוכות לשווינציאן, היו בתי כנסת וקהילות חב"ד לתפארת, אך אלה נכחדו בשואה ונעלמו מהזכרון. להלן פרטים לא ידועים אודות כמה מהקהילות.

הייצודישאק

היידוצישאק

באיזור שווינציאן הייתה עיירה בשם היידוצישאק — זו הייתה חב"דית במהותה, כפי שסיפר מר יצחק פערליס שהתגורר בעיירה:

"בעיירה היו ארבעה בתי כנסת: 'די אַלטע שול' (בית הכנסת הישן), 'דאָס שטיבל' (השטיבל), 'דער נייער מניין' (המניין החדש), ו'שניידערשע קלויז' (בית הכנסת של החייטים). ה'אַלטע שול' ו'דאָס שטיבל' היו הבניינים העתיקים ביותר בעיירה

"הקבוצה החב"דית ה'דתיה' ביותר התפללו בשטיבל. שם הקפידו מאוד על הנוסח, על מנהגים, ואריכות בתפילה. בין מנחה למעריב, נהגו שם ללמוד דף גמרא. בין מתפללי השטיבל היו: ר' חיים זלמן שפירא, ר' יאסל לוריא, ר' מענדל בער אבעל, ר' שמעון לייב סווירסקי, ר' העשל קורלענציק, ר' זלמן פאטשניק ועוד.

"הנוסח ב"דער שניידישער שול" היה של המתנגדים, ובשלושת בתי הכנסת האחרים נוסח חסידי. העיירה נחשבה לחסידית. רוב תושביה היו חסידי חב"ד. עד השנים האחרונות, כלל התושבים היו משתתפים בהתוועדויות י"ט כסלו, לזכר השחרור של רבי שניאור זלמן מליאדי".

ר' גרשון זק

בעיירה התגורר הרה"ח ר' גרשון זק, חסיד חב"ד שנטל חלק פעיל בחיי העיירה, ועליו סיפר מר יעקב אבל (בנו של ר' מענדל בער המוזכר לעיל):

"משכמו ומעלה גבוה, זקוף, הקפוטה הארוכה החסידית — ללא רבב, המגפיים החסידיים המסורתיים — תמיד נקיים. בהופעתו האצילה התבלט בכל מקום

"ר' גרשון, כרוב המכריע של יהודי היידוצישאק, היה חסיד חב"ד, חריף וקנאי, עקשן ועקבי, מקפיד קלות כחמורות, לא ידע פשרות, יהרג ובל יעבור. ככה נהג בכל הנסיבות ובכל התנאים, בחייו הפרטיים ובענינים ציבוריים וחברותיים.

"עם קיצוניותו וקנאותו, היה ר' גרשון גם איש מעורב עם הבריות. הוא לא הסתגר בד' אמותיו של בית הכנסת.

"במלחמת העולם הראשונה נפל על יהודי העיירה פחד הקוזקים. ר' גרשון שם לבו מיד לפורענות והטיל עצמו בכל עוז רוחו ואומץ ליבו בחפוש מחסה ומגן לבנות ישראל הכשרות. בבית דוד קצרגינסקי, שלידו ישנו מחסן גדול ובו דלת הנפתחת מצד הרצפה. את המחסן הזה בחר כמקום מחסה לבנות ישראל ולנשים. הוא עמד ליד הדלת עם גרזן בידו ושמר עליהן.

"ר' גרשון נפטר בשיבה טובה, בעיר מריפול שבליטא.

אחד מהשמות המוזכרים בעיירה זו הוא ר' מענדל בער אבעל, או בשמו המדוייק — ר' מנחם דוב אבל ע"ה. ר' מענדל נפטר לפני המלחמה; שלושה מתוך עשרת ילדיו עלו לארץ הקודש עוד לפני פרוץ המלחמה, ושאר בני משפחתו: בנים ובנות, חתנים וכלות, נכדים ונכדות, כולם נספו עם שמונת אלפים יהודי מחוז שווינציאן בימים הראשונים של חג סוכות תש"ב.

מתושבי הסביבה לבוא לחפור בורות גדולים. ביום טוב שני של גלויות, הקברים היו כבר מוכנים ואז החל ההרג ההמוני.

בו ביום, ט"ז בתשרי, ולמחרתו י"ז תשרי, התבצע הטבח הנורא!

13 קהילות הוכחדו בתוך יומיים

בתוך גיא ההריגה היו גם בני משפחת הרב אושפאל, רבה של העיר קורניץ שנולד במחוז שווינציאן ובימי המלחמה גורש מקורניץ לשווינציאן: רעייתו הרבנית חיה רחל, הבן ר' מרדכי עם רעייתו וילדיהם, הבת חנה עם ילדיה, הבנות דינה, איטה-בתיה, ומינה.

הרב אושפאל הלך אל גיא ההריגה בראש הקדושים כשהוא עטוף בטליתו. הוא נאם לפני הקדושים, ודבריו האחרונים היו על קידוש השם כדי לחזק ולעודד את אלפי היהודים.

אלפי יהודים נצטוו לעמוד על שפת הקברים שנכרו עבורם, ומכונות יריה צלפו בהם ללא רחם. הם נורו ונפלו לתוך הבור. ילדים רבים נזרקו על ידי הקלגסים לתוך הבור בעודם חיים. רבים מהמבוגרים שנורו, נפלו פצועים לתוך הבור, אך הרשעים ציוו לכסות את הקברים, על הפצועים ועל הילדים החיים.

ביומיים אלו נהרגו שמונת אלפים יהודי מחוז שווינציאן שבליטא. כך הוכחדו שלוש-עשרה קהילות יהודיות ובתוכם חסידי חב"ד רבים.

גטו שווינציאן

כאמור, עשרה ימים שהו יהודי המחוז

עשר שנים לפני השמדת יהודי שווינציאן.
אדמו"ר הריי"צ עם הרב קופרשטוך בעגלת חורף,
בעת ביקור בפוסטוב, מחוז שווינציאן

פוסטוב

פסטוב אף היא הייתה קהילה במחוז שווינציאן, ובה ביקר כ"ק אדמו"ר הריי"צ כמה פעמים בתקופת מגוריו בלטביה ובפולין.

פרטים רבים על הביקור אין בידנו, למעט מכתב ששלח אדמו"ר הריי"צ לאחר הביקור לרב המקומי, הרב מנחם מענדל קופרשטוך:

"כבוד ידידי הרה"ג הנכבד והכי נעלה וו"ח אי"א מוה"ר מ"מ שי'[...]

בזה הנני להגיד ברכתי לו ולידידינו הרה"ג הרא"ל [אריה לייב] שיינין שי' ולידידינו הר"א [אליהו] שי' ווייץ ולכל ידידינו אנ"ש שי' על טרחתם בהבאת הסדר בזמן ביקורי במחנם הטהור. ויואיל נא להגיד ברכתי אל ידידינו אנ"ש ודיירי מחנם הטהור בעד הכנסת אורחים שהראו בתנועה של חום ויראת שמים"... [אג"ק חי"א ע' שמג]

הרב קופרשטוך עצמו עלה לארץ הקודש כמה שנים לאחר מכן, וכך ניצל מהשואה (ראה אודותיו באריכות בגליון 346).

ביום י"ג בטבת תש"ג, בשעה 3 לפנות בוקר, הוצאו יהודי פסטוב לשטח פתוח מחוץ לעיר, ושם נורו כולם למוות. ה' יקום דמם.

ניי שווינציאן

ניי-שווינציאן

מעט מזעיר על הקהילה החב"דית בניי-שווינציאן, אף היא סמוכה לשווינציאן, כתב מר העשל גורביץ יוצא העיירה: "לחסידים היה בית כנסת משלהם, אשר שכן ברחוב קאלטניאנער. לאחר השריפה הגדולה, הם בנו בית כנסת יפה וגדול. שם היו הגבאים: יאסע שניאור, אברהם טייץ, שלמה מיימון, אברהם יצחק טשארנאבראדקי, קורליאנדטשי והירשע גורביץ.

"החסידים נהגו מזמן לזמן, לשכור לעצמם שוחט, לכן בדרך כלל בעיירה היו שני שוחטים".

הרב יצחק ריבקין הי"ד

בשנים האחרונות שלפני השואה, כיהן הרה"ח ר' יצחק ריבקין כמורה צדק ושוחט לקהילת חסידי חב"ד בעיירה. הרב ריבקין נולד בשמיני-עצרת תרנ"ט בעיירה קורניץ שבליטא. למד בישיבת 'תומכי תמימים' בליובאוויטש עד שנת תרע"ה, ומאז ועד שנת תר"פ למד בישיבת 'תומכי תמימים' בקרעמנצ'וג. משנת תרצ"ג עד תרצ"ו היה מורה צדק ושוחט בקולוניה (מושבה) נייקע ליד קורניץ.

משנת תרצ"ו ועד תש"ב, היה מורה צדק ושוחט בעיירה ניי-שוינצייאן בליטא. ביום ב' דחול המועד סוכות תש"ב נהרג על קידוש השם יחד עם כל קדושי שווינציאן. הי"ד.

במחנה העבודה. בימים אלו ערכו הנאצים רשימות של "יהודים דרושים"; היו אלה יהודים בעלי מקצועות נדרשים כמו: חייטים, סנדלרים, פחחים ועוד. אלה נשלחו בחזרה לשווינציאן, שם נכלאו בגטו סגור. הגטו נשמר מבפנים על ידי המשטרה היהודית ומבחוץ ניצבו שוטרים ליטאיים. כאלפיים יהודים משווינציאן ומערים אחרות נותרו מאחורי חומות הגטו.

בעיתון "אונדזער וועג" שהוציאו אנשי שארית הפליטה מיד לאחר המלחמה, מספר מר ישראל קאכאלסקי, אחד הניצולים, אודות גטו שווינציאן:

"החורף היה חזק במיוחד, והרעב היה בגטו חזק עוד יותר. לצאת מהגטו לקנות משהו, היה אסור ליהודים. המצב הידרדר מעת לעת, והלחם חולק במנות זעומות. עשרה אנשים ישנו בחדר, ומי שלא מצא מקום הלך לישון בבית המדרש. עם הזמן החלה להשתולל בגטו מגיפת טיפוס שהפילה חללים רבים כמו זבובים".

בכ"ח באדר שני תש"ג, הועלו תושבי הגטו לרכבות והוסעו אל הלא נודע. למחרת הובאו לגיא הריגה, שם חוסלה ביריות שארית הפליטה. ה' יקום דמם. רק מעטים הצליחו להימלט ובכך ניצלו חייהם.

מקורות: "אגרות קודש אדמו"ר הריי"צ", "ספר השיחות קיץ הש"ת", "ספר השיחות תש"א", "ליקוטי דיבורים", 'התמים', "תולדות אדמו"ר הזקן", "תולדות אדמו"ר הרש"ב", "תולדות אדמו"ר הריי"צ", "בית רבי", "קונטרס ביקור שיקגו", "ליובאוויטש וחייליה", "שווינציאן", "באברויסק", "מגילת קורניץ", 'בית משיח' ומוסף 'התמים', "מוזיאון יד ושם", "בית לוחמי הגטאות", "גנזך קידוש השם" וראיונות בעל פה.

אילו המן היה מגיע לגוש קטיף...

המן המייצג את הנחות ותפיסות העולם, היה בטוח שהיהודים ברמת הלחץ הנפשי בו היו שרויים באותה תקופה, יתעסקו בביטולה של הגזירה. אבל היהודים, למרות הימצאותם בשעה קשה בגלות, היו מנותקים לגמרי מההוויה הגלותית, ולעומת זאת מצאם המן לומדים, חיים, ומתעסקים בהווי של 'ימות המשיח' ובית המקדש. במעשה זה הביעו היהודים אמירה שלדידם אין גזירה, אין המן, אין גלות. הם עסוקים בימות הגאולה!

בואנו מחג הפורים, ראוי שוב להציץ בסיפור המגילה שמלמד אותנו הוראות שונות בעבודת ה'. סיפור המגילה שופך אור חדש על עניינים רבים – רמים ונעלים, ומן הראוי לשים לב להם.

פן אחד – הנראה לכאורה כטבעי למדי, בסיפור זה – שופך אור נפלא על עבודתו המיוחדת של מרדכי היהודי, עם השלכה ישירה לתקופתנו אנו.

הוראה מיוחדת זו, נוכל ללמוד מהסיפור אודות אסיפת תינוקות של בית רבן, על ידי מרדכי היהודי, שעל ידי כך פעל מרדכי לביטולה של הגזירה.

מסופר במדרש כי יום אחד הלך המן

הרשע ברחובות העיר, כשהוא צוחק בלבו – בחושבו על הגזירה שהטיל על היהודים. לפתע הבחין בכינוס ענק של עשרות אלפי ילדי ישראל, הישובים למול מרדכי היהודי ולומדים ממנו תורה.

שאל המן את הילדים על תוכן לימודם, ובתשובה הסבירו לו הילדים, כי הם שקועים בלימוד הלכות 'קמיצה'. כשתהה המן על מהותן של הלכות אלו, הופתע לגלות כי הלכות 'קמיצה' עוסקות בפרטים הנהוגים בעבודת בית המקדש.

דברים אלו פעלו על המן פליאה רמה. הוא היה בטוח ומשוכנע, כי ימצא את אלפי הילדים שקועים בבכיות ובתחנונים, שופכים מר ליבם על רוע הגזרה המרה; בחלומותיו הרחוקים ביותר, לא פילל למצוא את ילדי

ישראל ישובים בנחת ולומדים הלכות הנוגעות לזמן בו בית המקדש קיים.

המן המייצג את הנחות ותפיסות העולם, היה בטוח שהיהודים ברמת הלחץ הנפשי בו היו שרויים באותה תקופה, יתעסקו בביטולה של הגזירה – או אצל הלובי היהודי בבית אחשוורוש, או לחלופין בצעקה אל ה' מתוך בכיות ותחנונים. אבל היהודים, למרות הימצאותם בגלות הקשה, היו מנותקים לגמרי מההוויה הגלותית הקשה, ולעומת זאת מצאם לומדים, חיים, ומתעסקים בהווי של 'ימות המשיח' ובית המקדש.

במעשה זה הביעו היהודים אמירה שלדידם אין גזירה, אין המן, אין גלות. הם עסוקים בימות הגאולה!

דווקא תגובה זו זה העלתה את רוגזו של המן צורר היהודים. הוא הבין כי בני ישראל אינם מתחשבים כלל בגזרותיו, ואינם מחשיבים אותם כדבר בעל תפיסה מציאותית. המן הרשע נוכח לדעת כי מרדכי היהודי כה בטוח בניצחונו של עם ישראל על גזירותיו, עד שלא רק שאינו מפחד מהם כלל, אלא הוא אף טרוד יותר בעניינים של בית המקדש.

בשפה החסידית זה נקרא: "ווען אידן אַנאַרקענן נישט אין דעם גלות, און פירן זיך אין גלות אַזוי ווי עבודה פון גאולה – דאָס פאַרברענט דעם גלות" [= כאשר היהודים לא מכירים בגלות, ומתנהגים בגלות באופן עבודה של גאולה – זה שורף את הגלות]

דבר אחד מטריד את מנוחתם של מתכנני הגירוש, היל"ת: הם רואים את תושבי הישובים בעזה ובצפון השומרון, לא רק שלא מתכוננים לקראת גירוש, אלא אף ממשיכים לזרוע ולטעת, לבנות ולשכלל. תושבי הישובים בונים שכונות חדשות ומשקיעים כסף רב בהמשך הפריחה והשגשוג של הישובים – ודווקא זה מטריד את מנוחתם של אלו המייעדים להם את גירושם

הוראה מסיפור זה נוגעת ושייכת לדורנו זה יותר מאי פעם. ההוראה היא פשוטה: עלינו להתנתק מהגלות!

במצב בו נמצא עם ישראל בימים אלו, עלינו ללמוד מדרכו של מרדכי היהודי. דרכו של מרדכי בלטה בכך שהשכיל להוריד את אמונתו האיתנה עד למעשה בפועל. מרדכי התנהג בצורה הטבעית ביותר, על פי אמונתו, כי גזירתו של המן הרשע תתבטל כליל. הוא לא ניסה להלחם עם חשכת הגלות, אלא התנתק ממנה וחי במצב כמו אינה קיימת כלל.

וודאי יש לזעוק ולבכות אל ה' ולחזור בתשובה שלימה על כל החטאים שגרמו לגזירה, אולם דברים אלו צריכים להיעשות מתוך ביטחון מוחלט שוודאי יהיה 'ידידן נצח' וכי 'לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב'.

יש להשתדל להמשיך ולנהל את חיינו ה'יום יומיים', בצורה גאולתית באופן של ימות המשיח. מתוך אמונה איתנה שבוודאי יתקיימו הבטחותיו ונבואותיו של הרבי מלך המשיח, ובודאי, ללא ספק וספק ספיקא, נמצאים אנו בימות המשיח וזוכים לנסים ונפלאות של מלך המשיח.

יצא לי לשמוע לפני זמן מה, כי פחדם של מתכנני הגירוש של יהודי גוש קטיף וצפון השומרון, הילי"ת, היא לא מההפגנות ההמוניות שיהיו או מאמצעי מחאה שונים, כיוון שלדידם, תרחישים אלו ניתן להתכונן מבעוד מועד. דבר אחד מטריד את מנוחתם: הם רואים את תושבי הישובים בעזה ובצפון השומרון, לא רק שלא מתכוננים לקראת גירוש, אלא אף ממשיכים לזרוע ולטעת, לבנות ולשכלל. תושבי הישובים בונים שכונות חדשות ומשקיעים כסף רב בהמשך הפריחה והשגשוג של הישובים – ודווקא זה מטריד את מנוחתם של אלו המייעדים להם את גירושם.

זאת מכיוון שמי שהולך בדרכו של מרדכי היהודי, חזקה עליו שיצליח בדרכו האיתנה, גם מול הגזירות הקשות מנשוא.

בדורנו אנו, כשזכינו לשמוע את דברי קודשו של הרבי מלך המשיח, כי אנו עומדים במעמד ומצב של 'ימות המשיח' וכי סוף הגלות לבוא, עלינו להתחזק בהוראה מיוחדת זו מסיפור המגילה. עלינו להתנתק מהגלות בצורה הכי פשוטה, ולהתחיל לחיות במעמד ומצב של 'ימות המשיח'.

ובוודאי, כשם שמרדכי היהודי ביטל את גזירת המן הרשע על ידי התנהגותו ואמונתו האיתנה, כך נזכה גם אנו לביטול כל גזירות הגלות, בהתגלותו המיידית של הרבי מלך המשיח תכף ומיד ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

(מתוך דברים שנאמרו בהתוועדות חסידית)

להשכרה

על בסיס יומי

דירת בייסמנט בקראון הייטס

2 חדרי שינה, מטבח,
חדר אוכל מרווח, חדר אמבטיה מלא

טלפון: 778-8661 (718)

הודעה משמחת לאנ"ש והתמימים

כבעבר, למעלה מ-50 שנה,
משפחת קלמנסון תייצר

יין לפסח

באותה מתכונת שייצרו לרבי מה"מ
ללא מים או סוכר
הכמות מוגבלת וכל הקודם זוכה!
להזמנות: 1-917-873-5376
או 1-718-773-3030

פרופ׳ הלל וייס בראיון מיוחד לבית משיח:

"מוכרחים מסירות נפש כדי לעצור את ההינתקות"

התשובה להתנתקות של שרון, היא לבצע "התנתקות מגן" מהמדינה. הרבנים צריכים להתאחד ולהוביל קו נחרץ וכך אפשר יהיה לעצור את המהלך • בראיון מיוחד לבית משיח, משרטט הפרופ׳ הלל וייס את נקודת מבטו על מהלך ההינתקות, והדרכים המיידיות שיש לנקוט בעקבות המהלך בקבעו כי רק מרי אזרחי בלתי אלים יוכל לעצור את הסכנה הגדולה לעתיד הקיום של עם ישראל

במוצאי שבת שרון עבר את המשוכה האחרונה כאשר הצליח להעביר גם את התקציב של ההינתקות, התהליך בדהירה?

כדי לעצור היום את ההתנתקות, צריך את מסירות הנפש כפי שהיה למרדכי ואסתר. אם אין מסירות נפש אין נסים. אמנם יכול להיות שיש נסים אבל הם בבחינת 'באתי ואין איש'. במצב בו אנו נמצאים, חייבים לראות מצד הציבור תנועה של מסירות נפש, כי המצב של עם ישראל היום הוא מצב חמור מאד.

מה זאת אומרת מסירות נפש?

שיהודים ינקטו ב'התנתקות מגן', כפי שאני קורא לזה, כתשובה לתוכנית ההתנתקות של שרון. צריך להראות למדינת ישראל שאין לנו חלק ונחלה עם ראשיה, אנחנו לא קשורים אליכם. קחו את פנקסי השירות. אני לא מתכוון לברוח מכאן, אלא להתנתק מהמדינה. אני חושב שהשלטון מביא על היהודים חורבן פיזי.

קח כדוגמה את הנושא של גושי התנחלויות, כפי שפורסם בסוף השבוע. פתאום ההצהרות של ראש הממשלה על גיבוי אמריקאי לגושי ההתנחלויות, מתגלות כעורבא פרח. אתה רואה שהכל מתפורר. הכל בלוף. דווקא הגויים האמריקאים מחפשים הנהגה יהודית חזקה. לכן, כדי למצוא תרופה למצב, אין לנו ברירה אלא להתנתק מהם ובכך ליצור אלטרנטיבה אמיתית.

המדינה בצביונה הנוכחית היא אנטי יהודית. מדינה שהורסת כל חלקה טובה, פוגעת במעמד האישי, במשפחה היהודית. פוגעת בשבת ובכשרות. פוגעת בביטחון ובחינוך. מאבק פחות ממרד אזרחי זה אינו אפקטיבי.

אתה מדבר על תהליך קשה, האם יש לעשות זאת גם כשאין הוראה מהרבנים לעשות דבר?

אני חושב שזה צריך להיות משאלת לבם של הרבנים הגדולים, לשבת כמועצה והנהגה של העם היהודי. לצערי, הרבנים פועלים כל הזמן כסקטורים, ואין לך חורבן גדול מזה. אם הרבנים הגדולים היו מכנסים מסגרת קבועה ופועלים במשותף, ההינתקות לא הייתה מגיעה לעולם. בעת האיומה הזאת אי אפשר לשתוק; כשכל אחד פוסק כנגד ההינתקות זה דבר נחמד, אבל אם כולם יחד היו פוסקים וקובעים שיש לצאת לרחובות, ומסבירים שמה שקורה כאן זה חורבן, חולשה וחורבן, המצב היה שונה לחלוטין.

תרשה לי להעיר ולהוסיף: נוצר מצב, במקום שכל אחד יתבטל כלפי השני, וכך נוכל ליצור חזית אחידה וחזקה נגד ההינתקות, הרי שהמצב הוא של התנשאות. לצערי גם בשואה, כל מפלגה ביקשה להתבלט, כל אחד רוצה להיות המנהיג האחרון שנותר לפליטה, במקום להבין שבמצב שנוצר צריך התבטלות.

אז מה צריך לעשות?

יהודי ישר שכל, שחרד לקיום של עם ישראל, שחרד לקיום הפיזי, צריך להבין שאם היהודים בהמוניהם — כמו בלבנון ובאוקראינה — יעמדו ולא יתנו לבצע את הפשע הנתעב של ההתנתקות, זה לא יצא אל הפועל. צריכים לצור על בניין הכנסת ולהפגין כוח רב. גם במשטרים אלו הצליחו להכניע את הדיקטטורה. מבחינתי ישראל היא מדינה הכי דיקטטורית. היא אינה מדינה דמוקרטית, הכול שקר. אין צלם של כבוד. אין מילה. עיוות וטירוף מערכות כללי. אנשים חיים במצב של הכחשה, כי זה נוח יותר. אבל אני מאד מקווה שבסופו של דבר נתעורר לפני שיהיה מאוחר מדי, כי בנפשנו הוא.

+

אנשי הימין נאבקים כעת על משאל עם, מה דעתך על כך?

אני מתנגד למשאל עם. זה דבר איום ונורא, חילול ה'. הייתי אומר שזה חזרה על חטא העגל במלוא מובן המילה. פשוט הכשלה של העם בעבירה גדולה, מה גם שלא ברור לי אם זה יכול לעצור את ההתנתקות.

ישיבה בכלא היא הפתרון?

אם זה המחיר, אז ראוי לשבת בכלא. מרי אזרחי בלתי אלים נהוג מאז ומקדם בכל משטר דמוקרטי. המדינה כאן הולכת להחריב יישובים; השלטון מסכן את עצם קיומנו, ולכן לא נותרת בידנו שום ברירה. כשאני חושב על יהודה בן בבא, יהודים

כדי לעצור היום את ההתנתקות, צריך את מסירות הנפש כפי שהיה למרדכי ואסתר. אם אין מסירות נפש אין נסים. אמנם יכול להיות שיש נסים אבל הם בבחינת "באתי ואין איש". במצב בו אנו נמצאים, חייבים לראות מצד הציבור תנועה של מסירות נפש, כי המצב של עם ישראל היום הוא מצב חמור מאד

שקידשו את ה' ומסרו את נפשם, אני חושב שצריך ללכת בדרכם. זה לא בגלל התענוג שיש לנו מהמצב. חייבים שתהיה לעם ישראל מסירות נפש כדי שנוכל לצאת מהמצב הנורא הזה.

אתה לא אופטימי...

אני חושב שדווקא מתוך המצב הקשה הזה ששרון הוביל אותנו, זו ההזדמנות של הנהגת התורה לתפוס עמדה של הנהגה כלל ארצית ולהוביל את הציבור לעבר עמדה נחושה שתוביל ולא רק תיגרר.

לפני תשע שנים ניסית להוביל מהלך של חזית דתית...

זה היה לפני הבחירות עם נתניהו, אכן ניסינו להוביל את המהלך הזה והיה גם סיכוי שזה יצא אל הפועל. כשעסקתי בזה אז, התוודעתי לרצונו של הרבי לעניין זה כבר בשנת תשי"א שתמך מאד בעניין הזה. הייתה לי אז פגישה מעניינת עם בעל ה'פני מנחם' מגור זצ"ל שגם הוא תמך בעניין הזה. לצערי הוא הסתלק זמן קצר לאחר מכן והכל נגנז. אני זוכר שבאחת הפגישות שלי עם ה'פני מנחם' באותה תקופה, הוא אמר לי שריח צחנתה של נבלת הציונות מגיעה עד לשמיים.

אני לא יודע אם שייך כיום להקים חזית דתית לנוכח עומק הפילוגים הקיימים, אבל ברור הדבר שחייבת לקום הנהגה רבנית משותפת ולקיים את המאבק במשותף, כי אחרת מצבנו קשה מאד. הצד שכנגד מנצל את המצב לרעתנו. אנשים צריכים לדעת להעביר על מידותיהם. גם בגטאות מצאו בסופו של דבר את הדרכים להיאבק במשותף.

אתה מנסה כל העת להשוות את המצב לשואה, זה לא מוגזם?

לצערי, המהלך שמוביל שרון זה התפרקות וחיסול המדינה. יש סופר סוציולוג בשם פרופ' עוז אלמוג שהוציא את הספר 'הפרידה משרוליק'. ספר זה מראה כיצד מאז קום המדינה התפרקה הציונות בכל תחום שהוא. כשרבין הלך להסכם אוסלו, הוא התבטא כי אין לו עם מי להלחם, וזה בהחלט מבטא את הנהנתנות של החברה הישראלית.

במצב הזה, הציבור התורני חייב לדעת שעל כתפו מוטלת האחריות לעצור את האסון. ולכן דרש הרבי מליובאוויטש אין ספור פעמים, כי על הרבנים לבטא את דעת ההלכה בראש חוצות. חשוב מאד שההנהגה התורנית תתפוס את ההנהגה במגמה לעצור את הפירוק הכללי של עם ישראל בארץ ישראל. אני זוכר שישראל אלדד היה הולך עם עיתון משנת 1917 כאשר בעיתון נכתב על הצהרת בלפור ובמקביל גם על המהפכה הרוסית, והוא היה אומר איפה הקומוניסטים ואיפה אנחנו...

המצב כאן דומה מאד לתהליך שקרה ברוסיה. המצב של ההנהגה הנוכחית היא הנהגה המורדת בה', מאיסה בארץ חמדה ובמתנות שהקב"ה נתן לנו. תהליך

ההתפרקות וההתנתקות קשור ישירות להתפרקות מהתורה וערכי התורה. אנו נכנעים לגויים ללא תנאי, ועל כן צריך הנהגה שתהפוך את פני ההיסטוריה כנגד כל המהלכים הבוגדניים.

ומי שסייע לשרון להוביל את המהלך, זה דווקא המפלגות הדתיות והחרדיות...

לצערי זה הציבור הכי עבדותי שעדיין מרגיש עצמו כפוף לפריץ. הציבור החרדי והדתי לא לוקח אחריות, ולכן נוצר מצב כפי שהזכרת. שרון, שכל התנהגותו היא התנהגות בריונית, משתמש בחרדים ובדתיים לאורך כל הדרך.

המצב שאתה מתאר לא בדיוק מעודד. להתייאש מגוש קטיף?

חס וחלילה. אני מאד מקווה שהגזירה הנוראה הזאת תתבטל עד פסח, כפי שאמרו כמה רבנים. עדיין יש הזדמנויות לבטל את התוכנית, ואני מקווה שנדע לנצל אותם. משמיים שולחים לנו כל יום עוד ועוד הזדמנויות לעשות מהפכה, לצאת לרחובות, להתארגן. לעצור את הטירוף, אבל אנחנו יושבים על זרי הדפנה ולא מוכנים לקבל את האיתותים משמיים. אני מקווה שנדע להשתמש בכוחות שנותנים לנו.

איך אתה מסביר שכל התהליך הזה דווקא קרה אצל שרון שבנה את ההתיישבות?

אני לא חושב ששרון שונה ממנחם בגין, או יצחק שמיר, נתניהו, רבין ואהוד ברק. כולם הלכו בכיוון הזה. הדבר המאפיין את שרון, זה מידת האכזריות, גסות הרוח והדורסנות שכמותה לא ראינו עדיין. בכיוון המגמה זה קרה אצל כולם. על שרון ראוי לציין את דברי חז"ל כי לפני הגאולה מעמיד עליהם מלך קשה שגזירותיו קשות כהמן. לצערי, הציונים הדתיים ובראשם הרב אבינר, מאמינים במדינה ובהנהגה באמונה עיוורת, וזה אסון גדול. אני, לעומתם, רחוק מאד מאמונה במדינה. אין בה שום קדושה.

הרב שאר ישוב כהן, רבה של חיפה, קרא לציבור הדתי לאומי שלא לומר הלל ביום העצמאות.

אני חושב שהרב שאר ישוב הוכיח את עצמו גם בכך שהוא מארגן את כינוסי הרבנים השנתיים שלו, ובכך הוא מנסה ליצור הנהגה רבנית, וזה חשוב מאד.

ובנוגע למה שציינת, אני חושב שהוא צודק לחלוטין. אני מניח שאנשים יחליפו את דגלי המדינה בדגלים שחורים, כי המצב כאן הוא קשה. אין כאן מקום למשחקים. במקום דגל המדינה, צריך להניף דגל של תורה וגאולה. התיקון של היום הוא בדמות הנהגה של תורה ולא הנהגה צרת אופק. בצד הזה אני מזדהה עם קו החשיבה שמדברים בחב"ד, וכפי שהרבי בהנהגתו הראה לנו שצריך אחריות על כלל ישראל, שלא להסתגר בד' אמות.

מה דעתך על סירוב פקודה?

זה דבר חיוני מאד בשביל להציל את המדינה. כל חייל צריך לדעת שהוא לא יכול לרחוץ בניקיון כפיו ולמלא את הפקודה. שכל חייל ידע שהוא ייתבע אישית על הנזקים שהוא יגרום לאנשים ולעם היהודי כולו, אם חלילה ישתף פעולה.

אתה לא חושש ממלחמת אחים?

לא צריך לפחד מזה. כשמגיע גנב לביתך ומאיים לרצוח אותך, אז שאני אפחד ממלחמת אחים? אני לא יורה ואני לא נוהג באלימות. לא צריך לפחד מהקשקושים ששרון וצוותו מנסים להלך עלינו אימים. יש רק צד אחד שרוצה מלחמת אחים.

היית בגוש קטיף לאחרונה?

בתי תושבת חברון, עשתה את ברית המילה לבנה בנצרים. אני צריך לגור שם ונעשה הכל כדי לעבור לשם. הבת שלי ענייה מרודה, אבל קנתה קראוון ב-60 אלף שקל. כל יהודי שירא וחרד למצב, צריך לצאת ולחסום את המדינה, להפריע לסדרי החיים, לגרום לאי סדר ציבורי, להתנגש עם השלטונות, בלי אלימות חלילה. חוץ מאלימות הכל כשר. כי במצב שנוצר כאן, אין ברירה אחרת. צריך לבצע כל מה שמקובל במרי אזרחי בכל מדינה דמוקרטית בעולם, כדי לשנות את רוע הגזירה.

המאבק כאן הוא לא על נדל"ן ולא על העלאת שכר, וגם לא מאבק של סטודנטים. כאן זה מאבק על העתיד של עם ישראל. מה שנראה לאדם במסגרת היכולות שלו, עליו לעשות. איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר יחזק.

יש צו שאסור לעבור ולהתגורר בגוש קטיף, ומיד לאחר חג הפסח המקום יוכרז שטח צבאי סגור?

אני הייתי בתקופת המאבק בסיני וגם שם הוכרז האזור כשטח צבאי סגור ולא נתנו להיכנס. אולם לא היה מצב שרצינו להגיע ולא הצלחנו; תמיד היה אפשר להגיע. כל יהודי חייב להגיע לגוש קטיף במטרה לנסות לעצור את הגירוש האכזרי.

מה אתה קורא לכל הכוחות השפויים שעדיין נותרו?

שיתחברו ביניהם. המצב היום הוא בבחינת פיקוח נפשות. לנוכח המאבק המשותף של פיקוח נפש, צריך לצאת כאיש אחד בלב אחד כדי לבלום את ההתנתקות.

פרופ' מיכלסון, יהודי חרדי חוזר בתשובה ממכון וייצמן, מתמטיקאי בעל שם עולמי, משווה את המצב של המדינה כמו לקומוניזם ברוסיה שבסופו של דבר קרס. זה ברור שהשלטון והציונות יקרסו, אבל כדי שזה יקרה, צריך להתכנס, להקהל ולעמוד על נפשם עם תוכנית מפורטת. אנחנו צריכים להוביל אמירה ברורה שארץ ישראל כולה שייכת לעם ישראל. הזעקה היא לא רק על ביטול תוכנית ההינתקות, אלא על ההתנתקות הכוללת ששרון וממשלתו מובילים: התנתקות מיש"ע, מארץ ישראל ומערכי התורה והמצוות.

כל הניסיונות עד כה לנהל מאבק מנומס ומחויך, הוא בבחינת פסיחה על שני הסעיפים. אליהו הנביא אמר "אם ה' הוא האלקים לכו אחריו, אם לבעל לכו אחריו'. הגיע הזמן לחתוך את הדברים כי אנחנו נמצאים בשעת האפס. פורים עבר ועדיין לא נושענו. נקווה שנראה את הישועה בין פורים לפסח, בין גאולה לגאולה.

19,326 אותיות נשארו

לסיים ספר התורה הרביעי של ילדי ישראל

ספר התורה של ילדי ישראל | ת.ד. 8 כפר חב"ד 72915 03-9607358 | www.kidstorah.org

בית משיח Beis Moshiach 770

הכתובת שלך לכל עניין של משיח וגאולה

ישיבת חודש ניסן

אנו שמחים להודיע על פתיחת ישיבת חודש ניסן בתנאי פנימייה מלאים.

איפה?

בישיבה גדולה "בית משיח 770" ביתר עילית

מתי?

בתאריכים א' - יא' ניסן עם אופציה גם לתאריכים כג' - ל' ניסן

עבור מי?

בחורי ישיבה קטנה שיעור ג' (במידה שיהיה מקום אפשרות גם לשיעור ב')

בתכנית:

- פארברייגנגען'ס (התוועדויות) עם הרב נעם ישראל הרפז, הרב לוי"צ גינזבורג והרב ירון דניאל
- טיולים ובריכות

אוירה ביתית חמה חסידית ושמחה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

דניאל גולדברג, רח' ברים 13/14
ביתר עילית, טל: 02-5803-613

DIRECTOR@BEISMOSHIACH770.COM

WWW.BEISMOSHIACH770.COM

מרבים בשמחה – למה?

תיאורי השמחה שהיו בקהילות היהודיות בדורות קדומים נעלים באין ערוך מהשמחה השורה בדורנו. בתוך דירה קטנה מועטת חדרים ומרובת נפשות – שרתה שמחה אמיתית; ומה היום בדור השפע?! אנשים רבים שרויים בעגמת נפש וחולשה נפשית ובתור שכזה גם מתעוררות מצוקות ומריבות בתוך התא המשפחתי

אמרו חז"ל "משנכנס אדר מרבים בשמחה", שבאדר עצם השמחה היא מצווה! מסביר הרבי שלא רק בעת העיסוק בדברי טוב וקדושה, תורה ומצוות צריכים לשמוח, אלא בכל זמני החודש גם בעיסוק בעניני חולין גשמיים צריך לשמוח – "משנכנס אדר .. העיקר היא השמחה" (לקו"ש ד, 1724).

המצווה הכי קלה שהיא גם הכי קשה

"מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד" – המצווה הכי קלה והמצווה הכי קשה היא – שמחה:

שאל כל אדם איזו מצווה הכי קל לקיים והוא יענה "לשמוח". שאר המצוות: להשכים קום ולהתפלל, ליתן צדקה לעניים, להניח תפילין, לצום ביום-כיפור כל אלה הם מצוות שיש לעמול ולטרוח בכדי לעשותם, לא כן היא השמחה, נו, מה הבעיה לשמוח?

ומצד שני מצוות השמחה היא הקשה ביותר לביצוע:

כי אין הכוונה לשמחה שמתוך כוסית וודקה, או שאר מיני תענוגות – סעודה, מוזיקה, מחזה נאה – אלא שמחה של הנאה ואושר פנימי: האדם השמח מצוי בשלווה ורוגע פנימי, הוא כאילו מתרומם טפח מעל פני הקרקע, לשמים, והוא שוכח את כל דאגותיו וטרדותיו!

לכן היא גם הכי קשה לביצוע: אפשר לעשות מצוות טכניות בגופנו, אבל קשה יותר לשלוט על רגשות לבנו, להכניע ולגרש את כל הדברים המעציבים ולהיות בשמחה ורוממות רוח אמיתית.

השמחה בדורות קדומים ובדורנו

ההיסטוריה היהודית מלאה במצוקות וטרגדיות אנושיות, הגלויות הנוראיות גזירות השמד, הגירוש, העוני וכו' וכו', במאה הקודמת נפטרו לא-עלינו רבבות אלפי יהודים מעוני ורעב וכו', וזאת בנוסף לגזירות הצר היטלר ימ"ש וכו';

עתה, בדורנו, זכינו בחסדי ה' יתברך, להיות ב"דור השפע", בעולם כולו כמעט ואין מציאות של יהודי שמת ברעב, או של יהודי שאין לו פת לחם למחייה.

היה הדבר צריך לגרום להתחזקות השמחה בדורנו, אך מסתבר שאין הדברים כך: תיאורי השמחה שהיו בקהילות היהודיות בדורות קדומים נעלים באין ערוך מהשמחה השורה בדורנו. בתוך דירה קטנה מועטת חדרים ומרובת נפשות – שרתה שמחה אמיתית;

ומה היום בדור השפע?! אנשים רבים שרויים בעגמת נפש וחולשה נפשית ובתור שכזה גם מתעוררות מצוקות ומריבות בתוך התא המשפחתי.

"אם" כל הכשלונות הרוחניים והגשמיים היא העצבות והדכאון, ו"אם" כל ההצלחות הרוחניות היא השמחה.

עצבות ו"נקיפות מצפון" הן דברים חיוביים או לא?

ב"תניא" (פרקים כו-ט) דן אדמו"ר הזקן במהות "תחושת נקיפות מצפון" – אדם שלא קיים מצווה מסויימת ואחר-כך לבו מתמלא בצער וכאב לב, האם מקורו מהכוח והיצר הטוב או מהכוח והיצר הרע?

והוא קובע בהחלטיות שזה נובע מהכוח והיצר הרע!

אדם שלא התפלל כראוי או שלא עשה מצווה מסויימת, ואחר-כך בעת הילוכו ברחוב בשעות היום, הוא נזכר בדבר וממלאים אותו רגשות נקיפות מצפון וחרטה, הרי לכאורה זה דבר חיובי וטוב שיצטער על חטאיו!

אבל אדמו"ר הזקן מסביר שזה מכוחות הרע: כי איך באמצע עסקיו בעניני העולם צצים לו נקיפות מצפון ורגשי חרטה קדושים?! הלא אם אפילו בהיותו בבית-כנסת עטור בטלית ותפילין נופלים במוחו ולבו מחשבות והרהורים בעניני חולין וכו', אז "באמצע הרחוב" יפלו לו הרהורי חרטה לתשובה לה'?!

אלא וודאי שזה מהיצר הרע, אכן כן, היצר הרע לפעמים מטיל באדם הרהורי חרטה!!! הכיצד הלא הוא "רע" וכל מטרתו להזיק ולפגוע באדם? כי מעשה זה של הטלת חרטה וצער באדם הוא המעשה הפוגע ומדרדר מאוד את מצבו הרוחני של האדם – ובשנים:

1) הוא מצער את האדם ומפילו לדכאון, חוסר מרץ וכאב לב, באיצטלא (= לבוש) של קדושה ודת, הוא אומר לו "מה אתה שווה, הלא לא קיימת את המצווה היטב, אתה רחוק מאלוקות", כך האדם נחלש וחסר מרץ והתלהבות בחייו.

2) מאוחר יותר כשהאדם יבוא לקיים מצווה אחרת, ילחש לו היצר "עצה ידידותית" בלבוש דתי: "מה לך לקיים מצוות, הלא בין כה אינך שווה מאומה, הרי אתה נחות מאוד מבחינה רוחנית, אין בך ובמעשיך כל תועלת. חבל לך להשקיע במעשים טובים שממילא אין להם ערך".

משל למה הדבר דומה, מתופעת ה"דיאטה" הנפוצה כל כך בדורות האחרונים, שאדם הנשמר ונזהר מאוד מאכילת מזונות לא בריאים, הרי כשקורה פעם שהוא אוכל מאכל לא בריא, אחר כך תוקפים אותו נקיפות מצפון, ואף הם מהכוחות ההרסניים הבאים לשבור את רוחו, ולהפיל אותו לתהום: הלא בין-כה כבר אכלת מזון לא בריא ובין-כה אתה כבר לא .. אז אין לך מה להמשיך ולשמור והמשך לזלול ככל אוות נפשך...

עיקר כל העיקרים "שישו ושמחו בשמחת הגאולה", ההכרזה הנבואית של הרבי שאנו דור האחרון של הגלות, והדור הראשון של הגאולה, זה צריך לפרוץ ולבטל כל מיני צער ועצב ולעורר בלבות כל בני הדור שמחה אדירה ועצומה; עוד שניות ספורות כל הגלות והצער יתבטלו לחלוטין. הנה הנה משיח בא!

סיבות להיות בשמחה

בהזדמנויות רבות דיבר הרבי על אין ספור סיבות שיש לכל יהודי להיות מצוי בשמחה תמידית – ומהם:

1) מבין מליארדים של נבראים ויצורים הקיימים בעולמו של הקב"ה בחר לו הקב"ה אותנו, עם ישראל, מתי מספר, להיות "עם קרובו", אל ביתנו וגופנו בוחר לו המלך הגדול שבמלכים לבוא לשכון ולבקר, כמה עונג ושמחה זה צריך לעורר אצל כל אדם ישר ונבון.

איזו שמחה היתה לאדם אם המלך הגדול בעולם היה בא לבקר בביתו, כמה הכנות היה עורך לכבודו; ואנו מדברים לא במלך בשר ודם, אלא במלך מלכי המלכים, הקב"ה, הבא לשכון בביתו וגופו של היהודי, נו, כמה שמחה זה צריך לעורר ולשלהב.

2) זכינו לחיות בדור השפע שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו גילה ונתן לנו התפתחות גשמית, שכלולים אדירים בכל התחומים, לדוגמא בתחום הרפואי שלל ההמצאות והחידושים המדהימים, אשרינו שזכינו לחזות ולהנות מכל אלו ובוודאי להשתמש בהם לקדושה. בדורות קדומים לא היה שפע רוחני בכמות אדירה שכזו: בהישג ידו של כל אדם בשקלים ספורים, לרכוש ספרי קודש ותשמישי קדושה. ל"נשר הגדול" הרמב"ם היו בספרייתו רק שמונים ספרים ואילו היום ליהודים רבים יש מאות ואף אלפי ספרים.

3) ועיקר כל העיקרים "שישו ושמחו בשמחת הגאולה", ההכרזה הנבואית של הרבי שאנו דור האחרון של הגלות, והדור הראשון של הגאולה, זה צריך לפרוץ ולבטל כל מיני צער ועצב ולעורר בלבות כל בני הדור שמחה אדירה ועצומה; עוד שניות ספורות כל הגלות והצער יתבטלו לחלוטין. הנה הנה משיח בא!

סיפור נפלא על חסיד שנהיה עצוב

בעיר ניעזין חי חסיד, מאיר זלמן שמו, שהיה סוחר בעל עסק ויהודי ירא שמים המקפיד בקיום תורה ומצוות בדרכי החסידות בעל עסק, מתפלל בציבור קובע עתים לתורה בנגלה ובחסידות ובשבתות היה מאריך בתפילה וחוזר חסידות בציבור.

ביום מן הימים החל להרהר במחשבתו שאינו עושה מספיק בעבודת ה', אינו מקדיש כראוי את זמנו ועתותיו לתורה ומצוות, ואט אט שקע בעצבות ומרה שחורה גדולה. בצר לו כשמצבו הנפשי היה בדיכאון נסע לרבו, אדמו"ר ה'צמח צדק' ושפך לפניו את מר-לבו ובכה מקרב לב. ויענהו ה'צמח צדק': הרהורים אלו מעצת היצר הרע הם, "נלכדת ברשת הנפש הבהמית שהיא מטילה בך מרה שחורה", לבלבלך מעבודת בקודש, עליך להרפות ממחשבות אלו ולהרבות בשמחה ומתוך כך תוסיף ותעלה בעבודת ה' (אג"ק מהוריי"צ חלק ח ע' תרנח).

הבה ונתבונן בדברים:

יהודי מצטער באמת על מצבו הרוחני הדרוש תיקון, עד כדי כך שזה גורם לו עצב ודיכאון, היש לך דבר מופלא מזה – אדם הדואב את חולשתו הרוחנית! אבל הצמח צדק אומר שצער זה נובע מ"רשת הנפש הבהמית"! מ"עצת כוחות הרע"! נסכית ונשמע לדברים: צער ודיכאון על חוסר בעבודת ה' הם עצת היצר הרע – היתכן?!

כבר אמר נעים זמירות ישראל "עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה".

השמחה שבפורים – המבצעים!

צאת השבת, ליל ט' אדר ב'

מיד לאחר תפילת ערבית, לרקע שירת ה'יחי' שעוד התנגנה לה ברמה, יצא הקהל מבית הכנסת. הראשים שהופנו לשמיים ונעו אנה ואנה בניסיון לאתר דבר מה ברקיע החשוך, סיפקו את ההסבר לפישרה של ההתכנסות: המעמד החודשי של 'קידוש הלבנה'. לא הרחק מהמדריגות המובילות לכניסה ל-770, הוצב הסטנדר עבור הרבי שליט"א, סביבו נעמד הקהל. במילים "משגיח מן החלונות, מציץ מן החרכים" נפל מבטי על סורגי החלון בחדרו של הרבי...

ממעמד 'קידוש הלבנה' בבית חיינו נוטלים התמימים את הכוחות לפעילות החודשית ב... ניחשתם נכון, ב'טיים סקווער'. מעגלי הריקודים בטבורו של האי הסוער, חלוקת העלונים, השיחות עם המתעניינים – הכל במסגרת הפעילות החודשית שמתקיימת סביב מעמד קידוש הלבנה.

יום ראשון, ט' אדר ב'

קבוצת המבקרים הראשונה שהופיעה בלוויית הרב **בערל אפשטיין**, נראתה בתפילת שחרית במניין של הרבי שליט"א. אלו שעוד עסקו בהכנות לתפילה ואת התפילין טרם הניחו, ניגשו לביצוע המלאכה. כאשר חלקם היו כבר עטורים בתפילין ויתר הקבוצה המתינה בסבלנות לרגע בו הם יסיימו את תפילתם ויפנו את זוגות התפילין, ניצל הרב אפשטיין את הרגעים כדי לתת הסבר נוסף על מהותו ומעלתו של המקום. קצת בלחש הוא דיבר כדי לא להפריע למתפללים, אך הדברים היו מספיק מרתקים בכדי לחדור לאוזניהם...

את מאמר הגמרא המפורסם 'כיוון שאידחי – אידחי' שפירושו: מכיוון שנדחה – יידחה, אומרים כנראה רק על דברים בלתי רצויים כמו תעניות וכדו'. וודאי שלא על שיעורי תורה ברבים. שיעורו השבועי של ראש הישיבה, הרב **שניאור זלמן לבקובסקי** שבוטל שבוע שעבר בשל תענית השעות שנקבעה בזמנו, התקיים היום בסדר נגלה. במחשבה שנייה – אולי גם כהשלמה מלכתחילה עבור השיעור של השבוע הנוכחי שבו נהיה שוב בעיצומה של תענית – תענית אסתר.

זמן התפילות, כך מסתבר, הועדף היום על קבוצות האורחים (או על מלוויהם), מה שהביא אותנו לצפות שוב בקבוצה נוספת שהופיעה, עת התפללנו מעריב, בשערי בית חיינו. אולי מראה הכסא והסטנדר כמו גם השטיח הפרוש למרגלותיהם, הכריע לטובת שעת התפילות כמועד מתאים לביקור בבית המלך. מראה שבהחלט חיוני עבור קבוצות המבקרים, הוא המעיד כמו אלף עדים – 'רצוננו לראות את מלכנו'!

יום שני, י' אדר ב'

העיסוק וההכנות לקראת פורים שיחול השבוע הולכות וצוברות תאוצה. את כרכי הלקוטי-שיחות שאוצרים בין דפיהם את השיחות על סוגיות החג, מעט קשה למצוא. כלל לא נדיר להיתקל בחברותא המצטופפת סביב ספר אחד. משפטים כמו 'קם רבה ושחטיה לר' זירא' ו'חייב איניש לבסומי' נטלו חלק פעיל בהמולת הלימוד שבסדרים. הביאורים וההוראות לפורים, מהם גם יהיו הרעיונות עבור היהודים במבצעים, קירבו את התחושה ללבבות שהנה הנה ואנו בעיצומו של החג התוסס.

עם בוקר, חלפה הלווייתו של הרב **שניאור זלמן בלעסאפסקי** ע"ה על פני 'בית חיינו' בדרכו האחרונה... גם אלו שהיו בדרכם לתפילת שחרית עצרו לרגע ממרוצם, אמרו כמה פרקי תהילים וליוו את הנפטר לדרכו.

בין יתר הדברים שעלו לדיון על שולחן ההתוועדות השבועית, זו המתקיימת מידי יום שני בפינתה הקבועה, נידונו דרכי הפעולה עבור המבצעים הרבים שיתקיימו בימי החג. ההחלטות שהתגבשו בקרב המשתתפים, חיזקו את האמונה שאת הפורים הקרוב נחגוג כולנו בביתו השלישי של מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא.

יום שלישי, י"א אדר ב'

את הקימה עם בוקר קשה יהיה לתאר במילים "השכמנו בזריזות". גם לאחר מחשבה קלה, כשהצלחתי לדלות מעמקי הלקסיקון תיאור בסגנון כמו "זינקנו משמחה", נותרו בלבי ספקות בקשר לדיוקו. ההשכמה עם בוקר הייתה באמת עליזה ומלאת חיות. ולא בכדי. "עורו תמימים, התעוררו. שלושים יום קודם י"א ניסן!". הקריאות שהדהדו ברחבי המסדרונות היו מזניקים גם להקת דובים מתוך שנת החורף שלהם גם בלי לדעת לספור עד 30...

את ההכנות לי"א ניסן החלו ב-770 כבר לפני זמן רב, אך היום קיבלו הן גם את התוקף ההלכתי שבגדר 'שלושים יום קודם החג'.

צילום: מאיר אלפסי

חלק מהקהל בעת קריאת המגילה

'טנק מבצעים' בדרכו לפעילות

יום רביעי, י"ב אדר ב'

צלילי המנגינות שבקעו מבעד למחיצות עזרת הנשים, השתייכו לפעילות השבועית של ילדי צבאות ה', כשהפעם הם גם תורמים לאווירה המתחממת לקראת פורים הקרוב, קרוב מתמיד.

לקראת מעריב, ניתן כבר היה לזהות אותות התרגשות ברורים על פני המתפללים. אף אחד לא ניסה להסתיר זאת. הפנים צהלו, מחיאות הכפיים הדהדו ושירת ה'יחי' רק הלכה וגברה. לולא התפילה שהחלה מיד, היה לבטח פורץ לו ריקוד חסידי סוער שלא היה מותיר אדיש אחד על מקומו.

בערב, לאחר סדרי הלימוד והקביעויות השונות, התקיימה התוועדות עבור התמימים ב'זאל הקטן'. מנות בשר לא הוגשו וגם 'על נטילת ידיים' לא ברכו המסובים, אך גם מיני המזונות והתופינים שהיו בשפע שמשו כעין סעודה מפסקת לקראת התענית למחרת.

יום חמישי, י"ג אדר ב'

שירת 'רחמנא דעני' שחתמה את אמירת הסליחות בתפילת השחר, הייתה בדוגמת ה'מסיימים בטוב' כפי שנוהג הרבי שליט"א לומר בשיחותיו הק'.

בעיצומה של התענית, כאשר בתפילות עוד הזכרנו את 'יום צום תעניתנו', החלה אווירת הפורים להעלות את ניחוחותיה. בפתחי בית הכנסת, מכל צד ופינה, צצו להם הדוכנים לגביית 'מחצית השקל'. קופות האגודות השונות שנוספו למראה המסדרונות ב-770, הזכירו במקצת את מראות ערב יום כיפור הסוער, כשעל כל מרצפת צועד לו מתרים ומקבץ נדבות ואת השולחנות גודשים אלפי (!) הארגזים עבור המוסדות והארגונים השונים. התזכורת, כמובן, הייתה מכוונת בתכלית על בסיס הקשר וההקבלה בין חג ה'פורים' ליום ה'כיפורים' כידוע וכמבואר בשיחותיו של הרבי שליט"א.

במרכז ההיכל, על יד שולחנו של השמש, הרב **שלום דובער קיבמן** השתרך לו תור ארוך ומפותל. תמורת דולר וחצי ניתן היה לקנות את שלושת המטבעות איתם קיים הרבי שליט"א את מצוות 'מחצית השקל' ולהניחם על מגש הכסף שעמד עמוס מטבעות. עד לשעת השקיעה המאוחרת עמדו אנשים וקיימו בהידור את מצוות היום, כשבלבם התפילה לזכות ולקיים את המנהג במקורו — מחצית השקל עבור קורבנות הציבור בבית המקדש.

לקראת תפילת מנחה הופיעו צבעי הפורים במלוא עוזם ותפארתם. עשרות ילדים מחופשים ששבו מבתי הספר ומגני הילדים הגיעו יחד עם אבותיהם לתפילה ודמויות מהמגילה לצד אנשי מקצוע מיומנים שוטטו באולם. את היעוד 'וגר זאב עם כבש' ראו המתפללים כאשר שוטר קשוח החליף מילים עם שואב מים מרוט בגדים. מרדכי היהודי צעד יד ביד עם חייל מזויין, נותן ביטוי לגבורה היהודית בימיה הקשים של גזירת המן וגם ליצנים וקשישים היו שם לרוב, כולם בעלי מראה פורימי עליז ומבדח.

לאחר תפילת מנחה, נעלמו ההכנות. שקי ענק של משלוחי המנות נגררו למוקדי היציאה למבצעים, כאשר בד בבד נכנסו גם הטנקים לחניונים. דקות ספורות לאחר מכן, איבדו כלי הרכב כליל את צורתם. ניירות צבעוניים, פוסטרים חייכניים ושלטי 'פורים שמח' ססגוניים שינו את מראה הטנק לבלתי הכר. כשמעל גגות הרכבים הותקנו צמד מגברים, גם צלילי השמחה של פורים מילאו את חלל הרחובות. מכל עבר נראו תושבי השכונה, ילדים ונערים, זקנים ואברכים אצים רצים להם לדרכם. כל אחד ועיסוקיו הוא לקראת בואו של החג השמח. מראה הרחובות הרוחשים דמה לבסיס צבאי גדול, רגעים ספורים בטרם יפרוץ אחד ממבצעיו.

מול המחזה המרהיב פיזמתי בהטעמה — 'ושכונת המלך צהלה ושמחה'!

בקושי שעתיים חלפו להן ושוב התכנסנו לתפילה, אך הפעם לתפילת החג. הקהל שגדש את ההיכל מכל עבריו, הלך וגדל. איש איש וזאטוטיו המחופשים, הופיע בשערי בית חיינו לתפילת הערב ולקריאת המגילה. כשפרצה לה שירת ה'יחי' מתוך הקהל, הפכה הצפיפות לנחלת הכלל. מחוסר מקום, הושבו עשרות מהילדים על גבי השולחנות — עובדה שכיחה ומצויה בין באי הבית.

מעל בימת התפילה של הרבי שליט"א בלט הסטנדר הנוסף סמוך למקומו של הרבי. משענת רחבה הייתה לו, מיועדת עבור מגילתו של הרבי, מעליה רוכנת מנורה חדישה, מאירה היטב את השטח שלפניה. לפני שהחל הקהל את 'עלינו לשבח', עלה לבימת הקריאה הבעל-קורא הוותיק, הרב **מיכאל סלווין** כשבידו הנרתיק הארוך. בעוד הרב סלווין פורש את מגילתו וכורכה על פי המנהג, התבקשו המתפללים לכבות את

הפלאפונים הניידים כדי למנוע כל הפרעה אפשרית בעת קריאת המגילה. שתי חבטות מעל הבימה ורגעים ספורים אחר-כך הושגה הדממה. את השקט ניתן היה לשסף בסכין חד. כל תנועה ומנהג כמו כל המראות והשמועות היו עבורנו, תלמידי ה'קבוצה', חדשים. ההתרגשות הייתה מנת חלקנו בכל רגע ורגע. שלוש הברכות והקריאה יצאה לה לדרכה.

לקראת הפרק השלישי, הורגשה בהיכל תכונה קלה. הצצה חטופה מבעד למגילה סיפקה אותי. מאות מהילדים ששהו באולם רכנו על גבי החבילות שהביאו עמם, כשחיוך צופן סוד נמרח על פניהם הצבועות. המתנתי. ידעתי שכעת אאזין בפעם הראשונה בחיי למחיית שמו של עמלק ב-770, בביתו של הרבי. ואז זה הגיע. "גידל המלך אחשוורוש את . ." ב-ו-ס ט-ר-א-ח ! רק קול הרעם האדיר שנשמע יכול היה לפצפץ את עצמותיו של 'המן' לרסיסים קטנטנים ואפילו לא היה כואב לו. זה היה במהירות הבזק.

בשירת 'ויהי בימי אחשוורוש' צוהלת, התפזרו התמימים למקומותיהם. טעימה קלה בכדי לשבור את הצום וקדימה! למוקדי המבצעים, לזכות את כל יהודי ניו-יורק הגדולה במצוות החג — 'עד דלא ידע'.

יום שישי, י"ד אדר ב'

את מקרא המגילה לאחר תפילת שחרית, קרא הרב סלוויין מעט בזריזות. המוני התמימים ואנ"ש כמו גם מאות מילדי השכונה ממהרים לדרכם, לעבר מקוריביהם, העסוקים גם ביום זה במלאכתם. מקרא מגילה, משלוח מנות איש לרעהו, מתנות לאביונים (בעיקר הם התבקשו לקיים) קצת "משקה" ובזריזות ליהודי הבא.

את השעות של המבצעים נצלו התמימים עד תומן, כאשר רבים מחיילי-בית-דוד שנותרו במבצעים עד לדקות האחרונות של לפני השקיעה, נזקקו לעשות את דרכם רגלית מרחבי ניו יורק חזרה ל-770.

זהו צבא המלך! בשעה שהמוני בית ישראל, יראים ושלמים, מקיימים בהידור רב את מצוות החג בסעודה דשנה ומשלוחים מכובדים לכל יקיריהם וקרוביהם, מסתפקים חיילי המלך בלחמניה צנומה עבור סעודת החג, משלוח מנות מחליפים האחד עם השני ובקושי את ההכנות לשבת מדביקים המה רגעים ספורים לפני שתדעך הצפירה האחרונה...

שבת קודש – שושן פורים

בבתיהם של אנ"ש בשכונה טרודים בהכנות לשבת הנכנסת. עקרות הבית עמלות להשלים את המלאכה, אך מראה הבית לאחר סעודת הפורים הסוערת, לא מעודד במיוחד. צפירות האזעקה רק מגבירות את הלחץ המוכר כל-כך של הדקה ה-90.

רק במקום אחד, כמו אי בודד בלב ים, שונה האווירה מן הקצה אל הקצה. כתובתו אולי בין הידועות והמפורסמות ביותר עלי אדמות: 770 איסטערן פארקווי, ברוקלין ניו-יורק.

מעט רקע: יום מבצעים צפוף חלף על צבא המלך. מחנות הבגדים של עמית לבניין המשרדים של יואב. קריאת מגילה, משלוח מנות, 'וואָרט' קצרצר על פורים וכמובן — כוסית 'לחיים' חובה! ("פורים היום, לא?!"). בקבוקי ה'משקה' התרוקנו בשני 'יעדים': התמימים והמקורבים במבצעים. בסיומו של היום צעדו חיילי בית דוד טפח מעל גובה הקרקע... 'צועדים', כתבתי?! 'מכרכרים ומפזזים!'.

ברגעים האחרונים לפני כניסת השבת פרצו אחרוני הבחורים ממעלה המדריגות של ה'סבאווי', כשהם שועטים היישר לתוך 770. אלו הצטרפו לחבריהם הנמצאים כבר במקום והתרחיש אז החל. תמים פוגש תמים. חיבוק אמיץ סוחט גם את אגלי הזיעה שישנם, הידיים נאחזות אחת בשנייה והריקוד פורץ לו מאליו. לשניים מצטרף שלישי והחבורה מתחילה לקפץ. קולות השירה סוחבים עוד שניים לריקוד שכבר התרחב למעגל והחבר'ה מתחילים לנהור לעברם. עם המעגל שמתרחב, מתחזקת גם השירה והמעגל נעשה צפוף יותר ויותר. האווירה מתחממת ומתלהטת והמעגל הופך לכדור אש שלהבותיו עולות ומיתמרות, סוחפות בדרכן את כל הנכנסים להיכל הגועש. העשרות שרוקדים בחזית לא חושבים לרגע להתעייף, כך שלקהל שהחל להתכנס לתפילת הערב של קבלת השבת מצפה מראה עליז במיוחד: מעגל ענק צפוף בחורים עולה ויורד חליפות לקצב מנגינה סוערת נוסח 'פורים בליובאוויטש'. דומה כאילו כל 770 רוקד! לנכנסים לא נותר אלא להניח לצמד הרגליים לנתר ממקומן ולהשתלב במהירות בגובה הגלים של הריקוד הסוער...

כך התקבלה השבת בבית המלך.

בדקות שלפני התפילה, כאשר הש"צ הרב **קלמן וינפלד** ניגש לעמוד, הוסבה המנגינה לשירת 'יחי' אדירה שבקעה את כל שבעת הרקיעים. רק לאחר דקות שמחה ארוכות הורה גבאי השבת, הרב **אברהם הולצברג** על פתיחת התפילה. "לכו נרננה לה'", זעק הש"צ בקול צרוד ואנו שאלנו — "לכו נרננה"?! "ריקדו ונרננה" הווה לי למימר!...

פרצי השמחה שהתחדשו עת החל הש"צ לנגן את ה'לכה דודי', כמעט ושכנעו את הספסלים לצאת בריקוד... המנגינה נסקה לשחקים. "תוך אמוני עם סגולה" — הדבר יצא מפי הש"צ ופני הקהל צהלו. ריקודי ה'יחי' כמו אלו שהתרוממו היום לאוויר, לא נראו כבר זמן רב בין כתלי בית חיינו. השירה והריקודים שנמשכו עוד שעה ארוכה מעבר לזמן הקצוב מידי שבת, הורו על המשכו הישיר של פורים לתוככי השבת שהייתה תוססת ושמחה מאין כמוה.

לאחר התפילה, נותרו בקושי דקות ספורות לסדר הניגונים שנוצלו אף הם להמשך הריקודים בחזית. משם פנה הקהל להמשכן של סעודות הפורים, להשלים את מצוות היום — 'חייב אינש לבסומי' — למהדרין מן המהדרין.

לתלמידי ה'קבוצה' בוגרי ישיבת צפת, לא היה צורך לנדוד הרחק אל סעודת השבת. ביוזמת שניים מהתמימים, פעילים ומלאי מרץ, יהודה גולן ויאיר פריגן, תתקיים סעודת השבת בין המחיצות המוכרות ב-770! חיש-קל התגייסו חבריהם לעזרתם וסעודת השבת החלה לקרום עור וגידים. מספר שולחנות נגררו למקום, ספסלים גם הם הובאו בעקבותיהם, מגשי המזון פיזרו את תכולתם וקולו של המקדש נישא בחלל. להסב אל סעודת השבת מתוך 'שבת אחים' טוב ונעים — אין אפשרות טובה מזו לחגיגת 'שושן פורים' בליובאוויטש. הניגונים שפרצו, כוסיות ה'לחיים' שהורקו, הכל עם ניחוח 'עד דלא ידע' משכר. ישלמו לי כל הון שבעולם — לא יהיה זה שווה את אותם רגעים נדירים...

כשלפתע הופיע ר' **ישראל גרינברג**, אברך תוסס ושמח שאמרות השפר השנונות גם בלי להתכוון מחליקות לו מהשרוול, החלו אף הקולע'ס להתגלגל על השולחן.

תתמוגגנה האוזניים ותדושנה העיניים מראות את נועם ה' השוכן בין חסידיו.

שעות ארוכות התחככו הכתפיים זו בזו, כשמעיין הווארטל'ך לא פוסק מלנבוע. קחו כוסית 'לחיים' ותתרפקו על אחד מהם:

"דמויות רבות מלוות את סיפור המגילה. מ'זרש אשת מפחידי' ועד 'הגי סריס המלך שומר הנשים'. מתוכם", מספר ר' ישראל, "'תפסו' אותי שניים. תתפלאו לשמוע, אבל השניים הם לא פחות מאשר שומרי הסף — בגתן ותרש!". הבעות התמיהה שהופיעו על

תמימים משמחים את ידידיהם במבצעים

הרה"ג הרב יעקב שוויי (במרכז)

הרב מיכאל סלוין, הבעל-קורא

פנינו, התחלפו במהירות מול חיוכו הקונדסי. "תראו", הוא מסביר. "לכל הדמויות במגילה יש חלק רב בסיפור המעשה. אלו בעניין זה ואלו בעניין אחר, אך לכולם חלק די פעיל בעלילה. ואילו לבגתן ותרש, שומרי הסף, מוקדשים בקושי שלושה פסוקים קטנטנים המתארים בחופזה את מזימתם השפלה וסיכולה על-ידי מרדכי היהודי היושב בשער המלך. לשם מה נדחפו השניים בעיצומה של הפרשיה? איזה חלק הם מרכיבים בפאזל נס ההצלה?

"ההסבר הוא, שבגתן ותרש בעצם משמשים היסוד לכל הנס: כאשר שנתו של המלך תנדוד והוא יבקש שיקראו לפניו מספר הזיכרונות, יופיע לפני המשרתים (בכל דף שהם יפתחו) סיפור הצלת המלך על-ידי מרדכי היהודי וכאשר ישאל המלך מה נעשה עבורו, יגיע אז המן שיקבל את ההוראה להוביל בחוצות שושן את מרדכי בקריאה (שמתנגנת בגני הילדים בהשגחה פרטית במנגינת "יחי אדוננו") "ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"!

"את אלו אני אוהב", מריע ר' ישראל. "את אותם חברה שמבצעים את מה שמוטל עליהם לעשות ובלי יותר מידי רעש מסתלקים מהאזור. ללא נופך ותפאורה, בלי רעש ומהומה, יוצרים בגתן ותרש את הסיבה לנס ההצלה ונעלמים מהשטח"...

שנתינו באותו לילה קצר לא נדדה כלל וכלל.

בוקר יום השבת

מזג האוויר הנינוח ששרר בחוצות הקל על קשיי הקימה ובזריזות החשנו צעדים לעבר המקווה, משם פנינו לעבר סדר החסידות. לצד ארגזי המזונות בפינת הקפה ניצב לו מגש אוזני המן ממולאים, תזכורת על הימים שנזכרים ונעשים. גם בשיעור הדבר מלכות הוגשו מאכלי החג, מעניקים אף לנפש הבהמית את טעם הפורים ושושנו...

מנגינות התפילה נשאו שוב את צלילי היעד דלא ידע שמפיו של הש"צ, הרב **שלמה לייב אברמוביץ** מתוקים הם ונעימים. הצרורות שנחו על ראשיהם של החתנים, היו גם חלק מההווי הפורימי שליווה את השבת מתחילתה ועד סופה. על השיחה היומית חזר הרב **ברוך ג'יקובסון**, כאשר בסיום דבריו ניגש הש"צ ר' **יוסף יצחק מוצ'קין** לתפילת המוסף.

ניגון ועוד ניגון וניגון נוסף — המלאי לא נגמר. על כל תיבה, משפט או קטע בתפילה משתלב לו ניגון חסידי שסוחף את הקהל על צליליו עד לניגון הבא. רק בשעה 12:40 ננעלת המחרוזת לקול הכרזות היחי' המהדהדות.

על הקשר בין פרשת צו לבין חג הפורים ומצוותיו שמענו בהתוועדות השבת. כוסית הילחיים התמלאה שוב כאשר אחד הנוכחים שאל כשזיק שובב בעיניו — "חג הפורים חל השנה בפרשת צו. הרבי שליט"א מלמד אותנו למצוא תמיד את הקשר בין המועדים השונים לבין פרשיות השבוע בהן הם חלים. מהו, אם-כן, הקשר בין פרשת צו לחג הפורים? את האמת", הודה בכנות, "יתכן וישנם פירושים נוספים, אבל לענייננו הביאור בזה", התלהב הלה, "הוא שהגימטרייא של שם הפרשה 'צו' הוא בדיוק 96 המרמז על מצוות היום בפורים 'חייב איניש לבסומי' שבהידור מקיימים אותה עם היזעקס און ניינציקערי!... (היזעקס און ניינציקערי הוא שמו של הימשקה' בשפת הפאַרברייענגענס (אידיש) המכיל 96 אחוזי אלכוהול. ארבעת אחוזי המים הנותרים הינם תירוץ בלבד...).

לתפילת מנחה פנינו בשעה 5:30 כאשר מהעמוד, אליו ניגש ר' **ישעי' קמינקר**, עולים גם הפעם מנגינות עליזות. סדר הניגונים שלאחריו, אותו ממלאים דרך קבע ניגוני דביקות וגעגועים, אירח אף הוא את מנגינות השמחה, איתם ניגש הקהל לתפילת הערב.

ולסיום, צלילי הפורים חדרו גם למנגינת ההבדלה של ר' אברהם ווילאמס שבכוס ההבדלה שלגם פתח את אירועי הערב של היפורים משולש' ב-770 וברחבי השכונה כולה.

לחיים! לחיים! שנצא מכל ההגבלות באופן של למעלה מטעם ודעת.

אבא,
מתוך סעודות הפורים שהפכו
לפארברייענגענס
התרוממנו מעל מגבלות השכל
אל למעלה מטעם ודעת.
הפסוק במגילה 'ליהודים הייתה
אורה ושמחה וששון ויקר'
המסתיים בדרך כלל באיחול
– 'כן תהיה לנו!',
נעשה אצלנו לקביעת עובדה:
'כן הייתה לנו'.
אין פורים שמח כמו הפורים ב-770.

תודה על משלוח המנות
מענדי – בית משיח, 770

יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד!

מי העז להדליף את השקר של שרון?

שגריר ישראל בארה"ב דן קרצר, בניתוח שנתן בפני צוערי משרד החוץ, הצהיר מפורשות, כי מיד לאחר ההינתקות, הטרור יתחדש וישראל תלך לבחירות... כשיודעים שזה המצב, מי יכול לאפשר לזה להמשיך? איך יהודי שירא וחרד לדבר ה', יכול לאפשר הפקרות שכזאת? מדובר כאן בממשלת דמים זדונית שהולכת בעיניים פקוחות על הגרוע מכל!

ואת פרשת הכסף

חז"ל אומרים "הקורא את המגילה למפרע לא יצא", ומסביר הבעש"ט, מי שחושב שסיפור המגילה הוא מאורע חד פעמי שהיה ואינו סיפור אקטואלי לימינו, לא יצא ידי חובתו.

נראה שאזרחי ישראל שצפו במוצאי שבת בשידור חי, בפרשת עשרת אלפים כיכר הכסף, בחוות השקמים, נדהמו לראות כיצד "פרשת הכסף", שתמורתו מוכנים למכור את עם ישראל, להחריב ולגרש, עדיין אקטואלית יותר מתמיד. יו"ר מפלגת שינוי, שרק פרש לפני חודשים ספורים מהממשלה על רקע קבלת התקציבים של החרדים, הגיע לביתו של אריאל שרון, והסכים לתמוך בתקציב במטרה להעביר את ההינתקות. לפתע כל האידיאולוגיות בהם כביכול הוא דגל, נעלמו כלא היו. הכול היה שווה וכדאי כדי לזרז את גירוש היהודים, והחרבת היישובים.

לפתע פרשת הכסף קבלה משמעות אקטואלית: ויאמר המלך ל... הכסף נתון לך; והעם, לעשות בו כטוב בעיניך. בתחילת פרשת הכסף עמדה המפלגה החרדית שתמורת 290 מיליון הסכימו למכור את עם ישראל; לאחר מכן הגיעה תורה של שינוי, האחות התאומה של המפלגות החרדיות, למכור את עם ישראל. אפשר לומר את הפסוק לשתי המפלגות שהיו מוכנות להטביל את הכסף בדם יהודים: "רק אין יראת אלוקים במקום הזה והרגוני". מי שלא צועד לפי דעת התורה, הרי ברגע שהכסף והשוחד מגיע אליו, הוא מוכן לעשות הכל. אין זה משנה אם אותו אחד הולך גלוי ראש, או עם כובע רחב תיתורה לראשו. מי שתמך ואיפשר להעביר את תוכנית הרשע של ההינתקות, הרי הוא מורד בקב"ה ובתורתו, ובלשונו של הרבי, סנגורן ואוהבם של ישראל: מכריז מלחמה גלויה על ה' ותורתו ר"ל.

ביום פקודה אף לא יוכל להסביר ולטעון שהכסף הלך ל"דברים טובים". מן הסתם, יש להניח שגם המן הרשע בזמנו הציע תקציב שמן לאיזה גורם בחצר המלך, כדי לצרפו למזימה על מנת שלא יתקע מקלות בגלגלי ההינתקות מהיהודים.

ראש ממשלתנו מוכן לעשות הכל: לתת שוחד לאור יום, לפטר שרים, רמטכ"ל וראש שב"כ; לעשות ככל העולה על רוחו, העיקר להעביר את תוכנית הגירוש בניגוד לכל הכללים. מי שעוקב בשנה האחרונה אחר מהלכיו של האיש, עומד נדהם מול אדם חסר מעצורים, שמוכן לדרוך ולרמוס ברגל גסה כל מי שעומד בדרכו, בכל מחיר.

אבל אנחנו עם שרידי חרב, יכולים לומר למר שרון ובניו: עם ישראל עבר מלכים, רודנים ושליטים אכזריים מכם. כל אחד בדרכו חשב כי הוא כל יכול, ומי בכלל מסוגל לו. אבל הסוף ידוע – עם ישראל נשאר עם הנצח, ואותם מלכים שהצרו לישראל, אפילו את שמם כבר לא זוכרים...

וברוח ימי הפסח המתקרבים: בכל דור דור קמים עלינו לכלותינו, והקב"ה מצילנו מידם.

הטילים כבר כאן

בין הדיווחים על משאל העם לבין ההתגייסות לביצוע תוכנית ההינתקות, קיבלנו דיווח 'טרי' ממי שאמור לכהן כשר ביטחון. הנה הידיעה כפי שהוצגה באתרי החדשות ביום ראשון השבוע:

שר הביטחון שאול מופז, דיווח בצהרים לממשלה כי קיים חשש שטילים נגד מטוסים הוברחו לרצועת עזה, והארגון שעשה זאת הוא המודיעין הצבאי הפלשתיני. הטילים שבהם מדובר הם מסוג "סטרלה" המתמחים בפגיעה במטוסים בגובה נמוך. טילים מסוג זה נורו לפני כשלוש שנים אל מטוס ארקיע בניירובי אך החטיאו בדרך נס. "אם המידע נכון מדובר בחצייית קו אדום" הודה מופז.

לא ברור לשם מה מופז נתן את הדיווח, אולי כדי לתת כיסוי שהנה הוא הזהיר מפני האסון מבעוד מועד ולא יוכלו אחר כך להאשימו.

וכאן שואל כל ילד: ריבונו של עולם, אז

מאת: שי גפן

"ויאמר המלך להמן, הכסף נתון לך; והעם, לעשות בו כטוב בעיניך". פסוק זה מתאים לשתי המפלגות שהיו מוכנות להטביל את הכסף בדם יהודי. מי שלא צועד לפי דעת התורה, ברגע שהכסף והשוחד מגיע אליו, מוכן לעשות הכל. אין זה משנה אם אותו אחד הולך גלוי ראש, או חובש כובע רחב תיתורה לראשו

לשם מה תוכנית ההינתקות, כדי להגביר את מעשי המחבלים? כדי שעזה תיהפך ללבנון על כל המשמעות שבזה? כדי שהקאסמים ושאר כלי החבלה יגיעו לכל פינה בדרום הארץ?

אין ספק כי דיווח זה של שר הביטחון, הוא רק חלקי. אין ספק שיש עוד דברים רבים שאינם מדווחים לנו, ציבור האזרחים, על עוד כלי נשק רבים וסוגי קטיושות למכביר שהמחבלים הצליחו להעביר.

כולם הרי יודעים מה יהיה אחרי ההינתקות. כל שונאי ישראל מחכים ליום שאחרי כדי להגביר את הטרור, כדי שיוכלו לקבל עוד נתחים ולראות את היהודים בורחים על נפשם. ערפאת ימ"ש פתח את המלחמה הנוכחית, לאחר הבריחה האווילית של אהוד ברק מלבנון. הוא הצהיר והכריז כי היהודים יברחו בסופו של דבר מכל יש"ע. לצערנו הוא צדק. יורשיו, רואים גם רואים את הבריחה.

שגריר ישראל בארה"ב דן קרצר, בניתוח שנתן בפני צוערי משרד החוץ, הצהיר מפורשות, כי מיד לאחר ההינתקות, **הטרור יתחדש** וישראל תלך לבחירות... כשיודעים שזה המצב, מי יכול לאפשר לזה להמשיך? איך יהודי שירא וחרד לדבר ה', יכול לאפשר הפקרות שכזאת? מדובר כאן בממשלת דמים זדונית שהולכת בעיניים פקוחות על הגרוע מכל!

האם זו אינה ממשלת דמים, כאשר שר הביטחון מצהיר מפורשות שהמודיעין הפלשתיני (שכביכול הכריז על הודנא) מתחמש לקראת הימים שאחרי בנשק נגד מטוסים? האם זו אינה ממשלת דמים שמכירה היטב את התרחישים הצפויים מיד לאחר ההינתקות, היל"ת?

מילא רבין אמר 'תנו צ'אנס לשלום'; אולי חשב שייצא משהו מהעסקה הזאת. אבל כאן מדובר במהלך נורא שכולם יודעים בוודאות את תוצאותיו מראש; וכל המהלך נועד, במקרה הטוב, לרצות את אמריקה ובמקרה הגרוע יותר, לסגור כמה תיקים פליליים של אריק ובנו עומרי, ואף על פי כן כולם יושבים ושותקים. משתפים פעולה, יד רוחצת יד. זה מקבל ג'ובים, השני מקבל משרות השלישי מבטיחים לו תקציב שמן – והכול בגלוי לעיני השמש!

מעניישים את חושפי האמת

ראש הממשלה זעם על הגילוי הגדול של 'העיתון של המדינה' לפיו כל ה"הבנות" שכביכול ישנן בין ארה"ב לישראל אינן נכונות.

למי שכבר הספיק לשכוח, הדרך בה הצליח שרון לשכנע את השרים שיש לתמוך בהינתקות, זה בגלל 'הבנות' שישנן בין ארה"ב לישראל לשמור על גושי ההתיישבות וכדומה. בשבוע שעבר הגיע שגריר ארה"ב ופרך אחת לאחת את כל ה'הבנות', מה שהעמיד את שרון כשקרן ששיקר את השרים ואת כל העם.

החשיפה הביכה אותו, ובשיטה של דיקטטור, הוא החל לזעוק "ניסו לעשות לי סיכול ממוקד" בעוד התקשורת מסייעת לו. במקום להתעסק עם העובדות, ועם השקר והסכנה הגדולה, עברה התקשורת לעסוק בחיפוש אחר המדליף...

העובדה ששרון מתכנן לעשות סיכול ממוקד לרבבות יהודים, לשבור ידיים ורגליים, ואפילו להרוג יהודים על מזבח ההתנתקות הקדושה, לא מונעת מכולם לשתוק. רק ברגע שתרמיתו נחשפה, שכל יסוד תורת ההינתקות טובל בשקר ובכזב, אז נזעק שרון שמנסים לעשות לו "סיכול ממוקד".

אפשר אמנם לעמוד מהצד ולשתוק; זה הרבה יותר נוח. כאשר הרבי זעק ולבו שתת דם בעת הסכמי קעמפ דוויד, הכול ישבו ושתקו. אבל הרבי אמר לנו כי הוא צועק כיוון שחונך עוד בימי אביו ברוסיה הקומוניסטית, שכשיהודי נמצא בסכנה לא שותקים. כל התירוצים שמנפיקים לנו לפתע יהודים בעלי צורה חסידית כי אין מה לעשות וכו' וכו', את זה הם לא אומרים כאשר נכסיהם נמצאים בסכנה או כאשר חלילה מישהו מבני משפחתם נמצא בסכנה

לצערנו, כל מי שיעבור על ההבטחות האמריקאיות שנלוו תמיד להסכמי שלום מדומים במהלך שני העשורים האחרונים, יגלה עד כמה הן ריקות מתוכן ואין בהן ממשות; יש בהם רק סגולה אחת: להרדים את הציבור הישראלי, שברגע ששומע את המילה 'אמריקה', מיד נאלם דום!

ומדוע בכל זאת קרצר הדליף מידע כה רגיש בזמן כה לא מתאים מבחינתו? יש להניח כי ההדלפה יצאה במכוון על-ידי האמריקאים, שרצונם להבהיר לנו בצורה הברורה ביותר: דעו לכם שמסע הלחצים לא ייפסק לאחר ההינתקות, הי"ת, אף לא לרגע.

במקום שעם ישראל וממשלת ישראל ינצלו את ההזדמנות לברוח כמטחווי אש מהמשך הביצוע האומלל, הרי כולם מנסים לטמון את הראש בחול, ולהגיד הכל שריר וקיים, למרות שכולם יודעים שאין שום הבנות, וגם אם יש, לא ברורה מידת מחויבותם של האמריקאים.

ומכאן הלקח ברור ונצחי. אין לסמוך על הגויים. לא בהסכמים חתומים ולא ב'הבנות' אלו ואחרות. עם ישראל שתה את כוס התרעלה מאותם הסכמים נמהרים ומאותן הפקות על מדשאות הבית הלבן בהסכמי אוסלו. הפעם אמנם אין חגיגות אבל יש בריחה וגירוש אכזרי. את הפשע צריך לעצור!

כעת, הכול גלוי וידוע לנו. לא נוכל אחר כך לומר לא ידענו ולא ראינו. מי שבוחר כעת להיות שותף שבשתיקה, עתיד לתת את הדין.

מי לה' אלי

העובדה שחסיד חב"ד חייב להשתתף בהפגנות ובפעולות המחאה כנגד מעשי הממשלה – זה דבר ברור שאין צורך להבהיר את זה. זה רצון קודשו של הרבי, שכל חסיד ייקח חלק בפעולות המחאה ויעמוד לימינם של המתיישבים. יתירה מכך: הרבי אישר לצאת למסע פרסום רשמי בשם חב"ד. גם הקמפיין הענק של 'ארץ ישראל בסכנה' היה חתום על ידי "מטה חב"ד".

בהקשר לכך סיפור לי השבוע הרב ליפא קורצוויל, מנהל בית חב"ד בקרית מלאכי, סיפור שלא פורסם עד היום, ממנו נוכל להבין עד כמה חשיבות נתן הרבי להשתתפות בפעולות המחאה:

היה זה בעת ההקפות השניות שנערכו בעיר ימית בשנת הנסיגה. האירוע נוצל למפגן מחאה גדול נגד העקירה. במוצאי שמחת תורה, מספר הרב קורצוויל, נכנס ל-770 בבהלה ר' בערקע וולף ע"ה, וצועק "ליפא, ליפא". הוא סיפר לי שהיה במזכירות וביקשו ממנו בשם הרבי, שאני אדווח מה קרה בהפגנה בימית. ניגשתי מיד למזכירים של הרבי ואמרתי שאני הייתי ב-770 ולא שם, ולכן אין לי כל מושג. המזכירים השיבו לי כי מבחינת הרבי אני נחשב כמי שהשתתף בהפגנת ימית, ולכן עלי לדווח. מובן שמיד הרמתי טלפון לארץ ישראל וקיבלתי אינפורמציה אותה העברתי מיד לרבי.

הסיפור הזה אומר הכל. ביום פקודה, על כל חסיד חב"ד לדעת שמקומו בגוש קטיף לעמוד לימינם של היהודים ולמנוע את הגירוש הנורא. לא לחינם, אותה ממשלה תיקנה תקנת סדום שאסור ליהודי להתיישב בגוש קטיף; כבר מיד לאחר הפסח הם יכריזו על כל גוש קטיף כשטח צבאי סגור.

אנחנו חסידי חב"ד, האמונים על תורתו והוראותיו של הרבי, חייבים למחות כדי למנוע פיקוח נפש!

אפשר אמנם לעמוד מהצד ולשתוק; זה הרבה יותר נוח. כאשר הרבי זעק ולבו שתת דם בעת הסכמי קעמפ דוויד, הכול ישבו ושתקו. אבל הרבי אמר לנו כי הוא צועק כיוון שחונך עוד בימי אביו ברוסיה הקומוניסטית, שכשיהודי נמצא בסכנה לא שותקים. כל התירוצים שמנפיקים לנו לפתע יהודים בעלי צורה חסידית כי אין מה לעשות וכו' וכו', את זה הם לא אומרים כאשר נכסיהם נמצאים בסכנה או כאשר חלילה מישהו מבני משפחתם נמצא בסכנה; אז הם מוכנים להשקיע כל הון שבעולם להציל את שלהם. אבל כאשר יהודים נאנקים וסכנת גירוש מרחפת עליהם, ומנגד כל הישוב היהודי בארץ הקודש נמצא באחת מהשעות הקשות ביותר לקיומו ר"ל, אז לפתע הם מחפשים את המנוחה והשלווה. נוח להם להיות בשקט.

מי שקשור לרבי, יודע שבשעה זו עליו להיות מגויס לגמרי. כל מי שמצטער על המצב ופועל כדי למנוע את סכנת הגירוש, יראה בעז"ה תיכף ומיד ממש את אור הגאולה העתידה ואת הנסים והנפלאות שהקב"ה יראה לנו, בעגלא דידן.

משטרת המחשבות בפעולה

התנהלות כזאת לא ראינו שנים. כל מי שמעז לצייץ – נעצר ונלקח לחקירה. השלטון מנסה למנוע מהציבור להביע מחאה לגיטימית. אין יום בו אנו לא שומעים על מעצרים של אנשי ימין שמעיזים לצעוק בקול גדול. המשטרה פועלת בדורסנות ובאכזריות כנגד פעולות מחאה לגיטימיות. היועץ המשפטי לממשלה מאיים כי מי שיחסום כביש יקבל עד 20 שנות מאסר (יותר מרוצח חמאס)! וזה מראה עד כמה רעוע המשטר הנוכחי.

ומנגד – כדי להחליש את קולות המחאה, מנסה שרון וחבורת מרעיו להפעיל שמפניות, מסוגו של אבישי רביב. כזה היה הסיפור המדהים שנחשף השבוע, על אותו פרובוקטור מרחובות שניסה למכור חומרי חבלה למועצת יש"ע. כשאנשי יש"ע הזעיקו את המשטרה, זו התעלמה ולא הגיעה לעוצרו, למרות שהשוטרים ידעו היטב את פרטיו וכתובתו!

הלחץ של שרון ושיטות הפעולה שלו, קרובים לדרכי שלטונם של עריצים מושחתים ואכזריים. זה מראה ששרון לא בטוח בעצמו, וכי כל המהלך הזה של ההינתקות עומדת על כרעי תרנגולת. אם שרון היה בטוח בעצמו, לא היו מפריעים לו מחאות הציבור. הוא לא היה זקוק להפעיל שמפניות שינסו לפגוע בבלימת ההינתקות.

זה מחזק אותנו שיש עוד הרבה מה לפעול, ובפעולות נכונות אפשר לעצור את כל המהלך. אם ביום פקודה כולנו נתייצב בגוש קטיף, כחומה בצורה, ולא ניגרר למסע התעמולה הכוזב של שרון ולפרובוקציות שיצאו מחוות השקמים, שום כוח שבעולם לא יצליח לבצע את זממו.

גר בארץ הקודש ומעוניין לפרסם מודעה ב"בית משיח"?

צלצל ישירות: 052-3940070

מנדי בוסטומסקי,

מחלקת המודעות של "בית משיח" בארץ הקודש

שמחת פורים
שנמשכה שלושה ימים

למרות הזמן הקצר של חג הפורים שחל השנה ביום שישי – יצאו שלוחי הרבי מלך המשיח בכל אתר ואתר ואליהם הצטרפו אלפי החסידים והתמימים ונשי ובנות חב"ד במהלך החג והביאו את שמחת החג לכל איש ואשה, ילד וילדה, וזיכו אותם במצוות היום • "בית משיח" מביא שלל דיווחים מארועי פורים

בית דגן

פעילות בית חב"ד בפורים

כבר בתחילת חודש אדר ארגן בית חב"ד ברחובות בית דגן ריקודים לקיום הוראת הרבי מה"מ.

כמו כן קיים בית חב"ד מסיבת פורים ייחודית לילדים "מסיבה על גלגלים", כאשר כל ילד קיבל רולר ו'התגלגל' בהנאה בין המשימות ודוכני הפעילות – חווייה מהנה ומלאה בתוכן חסידי.

בכמה מוקדים קיים בית חב"ד קריאת מגילה, כאשר לנשות בית דגן שולבה הקריאה במסיבת פורים. כמו כן ביקרו הפעילים בבית אבות מקומי, וקיימו עם הקשישים את מצוות היום לצד הנחת תפילין. אחד הקשישים התבטא בהתרגשותו: "אני מרגיש כאילו חזרתי לחיים שנית-נולדתי מחדש"...

ביום פורים נערך משתה ושמחה לציבור גדול. הסעודה התקיימה בבית השליח הרב **שמואל גרומך**.

בשעות הצהריים ביקר טנק המבצעים של ניידות חב"ד ברחובות בית דגן, והביא

הרב גרומך בשמחת פורים

אור ושמחה לכלל התושבים.

ביום ראשון, שושן פורים, הגיעו החב"דניקים בשנית למטה משטרת התנועה בצומת בית דגן, על פי בקשת מפקדי התחנה. הפעילים הניחו תפילין עם השוטרים, אמרו 'לחיים' והביאו שמחה לכלל השוטרים.

במקביל ערך הרב גרומך פעילות במושבים 'משמר השבעה' ו'גנות'.

ראשון לציון – נעורים

הצלחה גדולה לבית חב"ד 'טרי'

השליח ה'טרי' עצמו לא יכול היה לשער את ההצלחה הגדולה לה זכה בעת פעילות פורים. את הפעילות יזם וקיים השליח החדש הרב **אליהו סגל**, בשכונות 'נעורים' ו'קידמת ראשון לציון'.

בערב פורים התקיימה בבית השליח קריאת המגילה עם סעודת חג, אוזני המן ורעשנים לרוב. בשעות המאוחרות יותר סבב השליח לצד כמה אברכים נמרצים באזור הבילויים של העיר, ובכל מקום קראו את המגילה ודיברו על חשיבותו של החג ומשמעותו על פי תורתו של הרבי מה"מ.

בבוקרו של יום שישי התקיים באולם בית הכנסת "ישועת ישראל" כינוס פורים מוצלח. מאות ילדים מלווים בהוריהם גדשו את בית הכנסת. את התוכנית הנחה בנעימות פורימית הרב **זלמן ליפסקר** שדיבר על מהות חג הפורים, הזמין כמה ילדי חמד לקרוא את שניים עשר הפסוקים ומיד לאחר מכן נערכה קריאת המגילה. בתכנית האמנותית הופיע האומן **אהרון קוטלר** שריתק את הילדים.

קרית גת

כינוסים בכל שכונות העיר

בצום תענית אסתר התקיים באולם

"**אלון**" בקרית גת כינוס פורים למאות מילדי קרית גת. הילדים אמרו פסוקים, "יחי אדוננו", למדו על מצוות החג. במקום נערכה תחרות תחפושות. כיבדו בנוכחותם את המעמד: רב העיר הרב משה הבלין, ראש העיר מר אבירם דהרי. את הכנס הנחה בכישרון **הת' מנחם מנדל ריזל**.

בבוקרו של פורים התקיימו בכל שכונות העיר כינוסים שכונתיים, בהם שמעו הילדים את המגילה ולמדו על מצוות היום.

במשך היום ביקרו התמימים בבסיס בית ג'וברין ואצל אנשי כוחות הביטחון, שם חולקו מאות משלוחי מנות.

על הפעילות ניצחו התמימים: **אהרון בוטבול, שמואל גדסי ואליהו סבאג,** בניצוחו של מנהל בית חב"ד **הרב שלמה בוטבול**

ים המלח

פעילות במקום הנמוך ביותר בעולם

איזור המלונות של ים המלח רחש פעילות רבה בליל פורים ולמחרתו, בזכות השליח המקומי הרב **שמעון אלהרר**.

בליל פורים התאספו מאות נופשים למסיבת פורים אזורית שהתקיימה באולם המרכזי של מלון 'גנים' בים המלח. הערב נפתח בדברי ברכה והסבר על מצוות היום, מפי השליח ר' שמעון אלהרר, כאשר לאחר מכן שמעו הנוכחים את קריאת המגילה מפי ר' יחזקל ששונקין. בסיום קריאת המגילה כובד הציבור ב'לחיים' והנוכחים יצאו בריקודי שמחה. בהמשך הערב נערכה תחרות תחפושות נושא פרסים.

לערב זה קדם פרסום רב בקרב יישובי ים המלח ובכל דלפקי הקבלה של המלונות. הערב התקיים בחסות מלון גנים בניהולו של מר אפרים שלח, מנכ"ל המלון.

במהלך פורים עצמו נפגש השליח עם מנכ"לי המלונות, בעלי עסקים, ראש מועצת תמר מר דב לטבינוף ומנכ"ל המועצה מר

הרב אלהרר בפעילותו

בורבה, שכובדו במשלוח מנות ושמעו הסבר על משמעות פורים.

קיבוץ רמות מנשה – 'השומר הצעיר'

פעילות פורים החלה ביום כיפור...

פעילות פורים בקיבוץ רמות מנשה החלה למעשה כבר ב... ביום הכיפורים השנה, עם קיומה של תפילה מסודרת. היה בכך משום תקדימיות, כאשר בתוככי הקיבוץ התאספו בני הקיבוץ — בסיועם של חסידי חב"ד יוצאי הקיבוץ — כדי לקיים את תפילת היום הקדוש. התפילה עשתה "רעידת אדמה", ומזכירות הקיבוץ הודיעה כי "לא תורשה עוד פעילות מסיונרית בתחומו".

ואולם, חלפו כמה חודשים, ומשהגיע חג הפורים התברר שהקרקע כבר בשלה. 15 מבני הקיבוץ השתתפו ב"סעודת פורים" בתוככי הקיבוץ, כשבמהלכה קיימו גם את מצוות החג האחרות: מקרא מגילה, משלוח מנות ומתנות לאביונים.

את מבצע פורים ברמות מנשה, ארגן ר' **עידן גל**.

קריאת המגילה לחברי הקיבוץ

אלקנה

סעודות פורים בלילה וביום

בית חב"ד מערב השומרון, בסיוע תמימים מישיבות חב"ד 'תורת אמת' והקריות, קיים פעילות עניפה בחג הפורים.

במהלך החג חולקו משלוחי מנות לתושבי היישוב והיישובים הסמוכים. התמימים קראו את המגילה בפני אנשי כוחות הביטחון.

ביישוב אלקנה נערכו שתי סעודות פורים, בליל ובים, בהשתתפות רבים מתושבי היישוב. במקביל התקיימה סעודת פורים גם בישוב שערי תקווה הסמוך.

שמחת פורים באלקנה

נתניה

הצלחה מדהימה בפעילות חג הפורים

המוני תושבי נתניה נחשפו לפעילות חב"ד בחג הפורים, באמצעות אוהל ענק שנבנה בשדרות בנימין, מול התחנה המרכזית, המקום ההומה ביותר בעיר. באוהל, שהוקדם במיוחד לפורים, נערכו במשך היום קריאות מגילה מידי שעה עגולה, כשבהם משתתפים רבים מהעוברים ושבים, ובכך מקיימים את מצוות המגילה.

כמו כן, אירח האוהל כינוסי ילדים עליהם ניצח המחנך הרב **יאיר מעודה,** מנהל גני חב"ד נתניה.

במקביל, הוצבו בסמוך דוכני תפילין בהם זיכו פעילי חב"ד קהל גדול מהעוברים ושבים. אלה זכו לקבל גם עלוני חג על אודות מצוות היום.

הפעילות אורגנה ע"י בית חב"ד נתניה בראשות רב הקהילה הרב **מנחם ולפא** ומנהל הפעילות הרב **נח סוליש** שניצח על הצוות המיומן: הת' **דוד משה ברדריאן,** הת' **בני סעידוב,** הת' **יצחק אנטיזדה** והת' **יוסף ניאזוב**.

כמו כן התקיימו בעיר מסיבות פורים בהשתתפות מאות ילדים, מסיבות בבתי אבות ובמועדוני גמלאים. פעילי בית חב"ד פקדו גם את בתיהן של אלמנות צה"ל ובבתי

תושבי נתניה שומעים את קריאת המגילה באוהל המיוחד שהוקם במרכז העיר

משפחות נפגעי הטרור, אליהם הביאו את שמחת החג.

בית חב"ד לדוברי צרפתית בנתניה, בניהולו של הרב יעקב מאזוז, אף הוא היה בשיא פעילותו, ובמהלך היום חילק 15,400 משלוחי מנות! משלוחי המנות חולקו בבסיסי צה"ל באזור, בבתי האבות, בבית הרפואה לניאדו, במרכזים הרפואיים וברחובות העיר.

לב השומרון

השנה התקיים מבצע פורים ע"י בית חב"ד אלון מורה ולב השומרון בהצלחה גדולה ובשמחה רבה, שמחת הגאולה. בית חב"ד בניהולו של הרב **יהודה רובין**, נערך כיאות לקראת המבצע.

פעילי בית חב"ד קראו את מגילת אסתר במספר גדול של מצפים, מוצבים ובסיסים צה"ל. בכל מקום חילקו משלוחי מנות, ועשרות חיילים הניחו תפילין.

תלמידי התמימים מישיבת 'תורת אמת' בירושלים ומישיבת חב"ד נתניה סייעו רבות בפעילות בהשקיעם עבודה גדולה ונפלאה, על מנת להביא לחיילים את שמחת החג.

מנהל בית חב"ד הרב רובין
עם חיילים באחד מבסיסי צה"ל

תל אביב – קרית שלום

קרנבל פורים בגינה הציבורית בשכונה

ביום שישי, יום פורים, התאספו בגינה הציבורית בקרית שלום בתל אביב מאות ילדים למסיבת פורים ענקית. במהלך המסיבה, שמעו המשתתפים את קריאת המגילה, מפי השליח בשכונה הרב **חנניה לביוב.**

במהלך קריאת המגילה, כשהוזכר שמו של הצורר, שרקו הילדים במשרוקיות שחולקו להם מראש. לאחר מכן התקיימה פעילות כאשר הילדים מופעלים על ידי בובות הענק, איתן רקדו ונהנו, בסיום המסיבה, קיבל כל משתתף "משלוח מנות" אישי, יחד עם הדרכה להחליף את משלוחי

הרב חנניה לביוב עם הליצנים בקרנבל

המנות עם חברים, לחינוך קיום המצווה.

פרדסיה

פורים שמח בפרדסיה

ההכנות למבצע פורים החלו בפרדסיה ימים רבים קודם חג הפורים, ועל כן, נרשמה הצלחה רבה לפעילות השליח הרב **מור יוסף**.

בערב החג התקיימה קריאת מגילה חגיגית בהשתתפות קהל רב מתושבי פרדסיה. כמו כן נקראה המגילה גם בבית הרפואה 'לב השרון' ובהוסטל ניצולי השואה ובבתי האבות שבסביבה. הפעילים הביאו עמם משלוחי מנות למטופלים כאשר הם יוצאים עמם בריקוד.

למחרת חולקו משלוחי מנות בהיקף נרחב, לצד סעודת פורים כיד המלך, בהשתתפות משפחות רבות ואורחים שהסבו בשמחה עד כמעט כניסת השבת.

סיום החג היה ביום השבת בבית הכנסת 'רינת ישראל', בסעודת שבת קהילתית לצד שולחנות ערוכים בהשתתפות מתפללים ואורחים רבים. הסעודה נמשכה עד שעות היום המאוחרות.

כפר סבא

שיא של פעילות פורים על ידי בית חב"ד

במהלך חג הפורים קיים בית חב"ד בכפר סבא, בניהול הרב **אהרון קניבסקי**, ומנהל הפעילות הרב **יוסי ליפקין**, פעילות אינטנסיבית רחבת היקף שהגיעה לכל שכבות הציבור בעיר.

מסיבת פורים מרשימה התקיימה בערב פורים לציבור העולים החדשים עם מופע להקת הכליזמרים של צעירי חב"ד. המסיבה התקיימה באולם האודיטוריום העירוני בהשתתפות כ-400 עולים חדשים ממדינות חבר העמים ומדרום אמריקה. בסיום המסיבה קיבלו העולים משלוח מנות מהודר ועלון צבעוני לחג.

מסיבת פורים גדולה התקיימה בליל החג ב"אולמי השרון", בהשתתפות קהל שיא של כ-600 איש!! המסיבה נערכה בשיתוף המחלקה לתרבות תורנית ועירית כפר סבא, עם מופע של צמד לולינים מרהיב ועם הופעה מלאה של הזמר חיים ישראל. ראש העיר כפר סבא שהשתתף במסיבה העלה על נס את הפעילות המבורכת בעיר.

בליל פורים וביום הפורים בקרו פעילי בית חב"ד בבית הרפואה 'מאיר', ובבית הרפואה הגריאטרי בליווי כליזמרים, קראו את המגילה וחילקו משלוחי מנות בכל המחלקות. כמו כן נערכו מסיבות פורים במועדוני הקשישים בעיר, לצד קריאת המגילה וליווי מוזיקלי . הפעילים ערכו גם ביקור פורים במחלקות הסיעודיות שבבתי האבות הרבים בעיר.

כמו כן התקיימו מסיבות פורים בתחנת כיבוי אש ובמד"א במשטרת כפר סבא ובמטה מרחב השרון. מסיבה נוספת נערכה עם חברי המשמר האזרחי, במסיבות שמעו הנוכחים את קריאת המגילה וחולקו משלוחי מנות, עם שירה וריקודים בליווי מוזיקלי.

מסיבת פורים מיוחדת לילדים המאושפזים במחלקת הילדים בבית הרפואה מאיר ובמחלקה לכירורגית ילדים. במסיבה נהנו הילדים ממופע של ליצן ופנטומימאי, ובסיומה קיבלו כל הילדים משלוח מנות מהודר.

"פורימיאדה" – מופע פורים ענק לילדים התקיים באולם מתנ"ס "גלר" בשכונת יוספטל עם מופע קסמים מרהיב המסיבה אורגנה ע"י סניף בית חב"ד במזרח העיר בהנהלת השליח הרב **שי עזיזה**. במסיבה השתתפו כ-400 ילדים.

הפעילים לא שכחו את החיילים המשרתים בגזרות הסמוכות לעיר, וצוותים יצאו למוצבי צה"ל בסביבות קלקיליה ובבסיסי צופים, אבני חפץ, בסיס מג"ב מרכז איי"ל ומוצבים הסמוכים לגדר ההפרדה. בכל מקום הובאה שמחת פורים אמיתית, חולקו משלוחי מנות, נאמר 'לחיים' ודובר על משמעותו של חג הפורים.

במחנה צבאות השם

חיים עם הפרשה

איתמר, שכן שלי, הוא לא חב"דניק (עדיין). אנחנו גרים דלת מול דלת ונעשינו חברים טובים. אם מחפשים את איתמר בשעות שאחרי הלימודים, צריך לבדוק אצלנו בבית. רוב הסיכויים שהוא שם.

שלשום, היה לי חום ולא הלכתי לבית-הספר. איתמר בא בצהריים לבקר אותי. מהרגע שהוא הגיע, הרגשתי חדש לגמרי. שקעתי במשחק ולא הרגשתי שהזמן עובר. רק כשהלכתי לרגע למטבח ראיתי שכבר מתחיל להחשיך. "היי!" קראתי לאיתמר. "עוד לא התפללתי מנחה. אני רץ לבית-הכנסת. רוצה לבוא?"

איתמר הסכים.

הלכנו יחד לבית-הכנסת. מיד אחרי שסיימתי מנחה, כבר היה מניין לערבית.

אחרי התפילה, הוציא מישהו אורגן, חיבר בזריזות כבל לרמקול, חת-שתיים והריקודים החלו.

בבית-הכנסת שלנו, כמו בעוד אלפי מקומות בעולם, מתקיימים בחודש אדר ריקודים כל ערב. יש כמה אברכים תוססים שהגיעו לשכונה ובזכותם הריקודים ממש עלו רמה. הם מסתובבים במעגלים מהירים ועושים "קולע'ס". הרצפה ממש רועדת מהקפיצות והניתורים.

לאיתמר, היה תלוי סימן שאלה ענק על הפנים. "מה זה כאן?" הוא שאל אותי. "אתם חוגגים משהו מיוחד?"

- "מיוחד בהחלט. אנחנו עכשיו בחודש אדר, וזו סיבה מספיק טובה בשביל לרקוד."

- "למדתי ש'משנכנס אדר מרבין בשמחה', אבל לא צריך להשתגע! אתה לא חושב שהבחור שם (הוא הצביע על אחד שקיפץ במרכז המעגל בעיניים עצומות) קצת נסחף?"

- "הם לומדים מדוד המלך."

- "מה, נראה לך שהוא השתולל כמותם?"

- "אולי אפילו יותר. הנביא מספר שכשדוד העלה את ארון הברית לירושלים הוא רקד בעוז - 'מפזז ומכרכר לפני ה'". זו שמחה שלמעלה מהשכל. בלי גבולות. רק מי שבטל לרצון ה', ולא חושב את עצמו ל"אישיות חשובה", יכול להגיע לשמחה אמיתית - שמחה בטהרתה.

במיוחד עכשיו, כשאנחנו כל כך קרובים להתגלות של הרבי מלך המשיח שליט"א, אנחנו צריכים להוסיף בשמחה טהורה, וברוב שירה וזמרה תבוא הגאולה..."

- "...משיח! משיח! משיח!..."

(מעובד על-פי לקו"ש ח"א ע' 229-230)

2
השלישייה הנצחית
סיפור בהמשכים

4
בתוך המחנה
ראיון

5
חיילים בהפסקה
בדיחת קרש, שעשועונים

תנועת הנוער
'צבאות השם' ארה"ק

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מאת: מ. בן ישי

פרק שני

תקציר:

במהלך המעקב אחרי הברנש מהבית האחרון בשורה, נתקלו השלישייה בתופעה מוזרה: על קיר הבית, במרפסת הקומה השניה, הופיעו שני עיגולי אור משונים, שעלולים להפריע למעקב.

סאשה־אביחי

"אם הוא ישים לב לעיגולי האור על קיר ביתו, הוא אכן יתחיל להיזהר בצעדיו הבאים." הסכים גם מנחם, שבאורח פלא עמד גם הוא מצידו השני של לוי'ק וראה את העיגולים החשודים.

"כמה חבל שהרוסי לא פה." הפטיר לוי'ק, "הוא בוודאי היה פותר את התעלומה בצורה מהירה."

"נכון!" התלהבו כולם. "אם אביחי הרוסי היה כאן, הכל היה נראה אחרת."

אף אחד מהשלישייה לא התכחש לחוש המפותח שהיה לנער ולקליטה המהירה שלו לדברים הדורשים תיקון או שיפוץ. אף כי גם להם לא הייתה חסרה השליטה בתחום הזה, הודו כולם, שמאז הגיע אביחי אליהם, עלו ההמצאות שלהם לרמה הרבה יותר גבוהה. תמיד הסתובבו סביבו חוטי חשמל ומברגים, והברקותיו המעשיות באופן קבוע היו יוצאות מן הכלל. כזכור, גם הרעיון לחבר את המשקפת לעץ ולהסוות אותה, היה פרי מחשבתו.

מי הוא הנער הרוסי, אביחי?!

ובכן, שמו המקורי לא היה אביחי אלא סאשה. השלישייה היא זו שפרשה עליו את חסותה והחליפה את שמו. ליתר דיוק, היה זה לוי'ק ומשפחתו שהכניסוהו לביתם ואימצו אותו. השלישייה החליטה לקרוא לו 'אביחי' לאחר ששמעו ממנו את סיפורו המרטיט על אביו, שהוגלה לסיביר הקפואה שנים מעטות לפני שעלה סאשה לארץ ישראל.

סאשה זכר היטב את אביו. אימו נפטרה עוד בהיותו ילד קטן, ואביו גידלו במסירות רבה כשהוא מטפל בו לבדו. החל מכוס החלב בבוקר לפני ששלחו לבית־הספר, וכלה בסיפור לפני השינה בלילה. ככל הילדים, נאלץ סאשה ללכת לבית־הספר העממי, ורק בלילות הספיק אביו להחדיר בו את היותו בן לעם היהודי.

אביו, פרופסור ז'אק ראפוטסקי, היה מדען בכיר וידוע בכל רחבי רוסיה. אוניברסיטאות רבות שיחרו להרצאותיו. בעיקר התפרסם שמו בקרב המדענים בכך, שכמעט תמיד הצליח לחשוב על דרך אחרת ועל המצאה חדשנית, שתביא להצלחת הניסוי שפותח תחת ידו.

אולם מאומה לא עזר. הכשרון המבריק לא הועיל באותו יום מר ונמהר, בו העליל הק.ג.ב. על המדען הבכיר את האשמה החמורה, שהוא משתתף במחתרת הפועלת נגד השלטונות...

"הלילה הזה עומד חי מול עיני כאילו היה אתמול." סיפר סאשה לשלישייה, באחד הימים הראשונים, כשדמעות עומדות בעיניו. "כבן תשע הייתי אז. שכבתי במיטה כשאבי יושב בקצותיה, ליד ראשי, ועיניו מרוכזות בי - חודרות ומלטפות. הוא סיפר לי סיפור יהודי ישן, על ילד נבון מעיירה קטנה, שקבוצת קוזקים אכזרית הפרידה אותו מהוריו, והילד, שעבר מסע תלאות בין יערות ועיירות, שמר על יהדותו בכל מחיר. המילים האחרונות של הוריו הדהדו באוזניו בכל מקום בו היה. 'תמיד תזכור כי יהודי הינך, בכל אשר תדרוך כף רגליך!'

"באותו רגע שאמר את המילים הללו, נשמעו דפיקות רמות על הדלת. אבי לא קם לפתוח, הוא רק בכה. לפי הדפיקות החזקות והאכזריות הוא ידע מי הם העומדים מאחורי הדלת הכבדה. היה לו מראש מידע - שהדליף לו חבר טוב מצמרת הק.ג.ב. - על כך שרוצים לאסור אותו. ולכן הוא שהה באותם ימים יותר זמן בבית, בכדי להיות יחד איתי.

"את הסיפור על הילד היהודי, הוא סיפר לי כנראה בכוונה, וכשנשמעו דפיקות השוטרים, אמר לי את אותם מילים. עיניו חדרו בי עוד ועוד וקולו היה עצור וקטוע אך ברור לי לחלוטין: "בכל מקום... אשר... תדרוך כף רגליך... תזכור... תמיד תזכור... כי... יהודי הינך... בן לעם הנבחר!" הוא הרכין את ראשו לעברי והוסיף בלחש: "תשא זאת בגאווה ובגאון... זה יביא לך שמחה... ואון..."

"ראשי היה מורכן בשתיקה ועיני דומעות, כשלפתע התנער אבי והרים את ראשי, תוך-כדי שהוא מישיר את מבטו לעיניי. "יש לי מה להביא לך!" אמר. הוא ניגש לארון בחדרו והוציא ממנו שקית תפילין, שהרקמה המוזהבת על גביה דהתה לפני שנים. "אלו התפילין של סבא!" ידעתי, וליבי רטט. הוא הגיש לי אותם ונישק אותי, כשהוא מחבק בחום את התפילין הישנות ואותי.

"רק החיילים במדים הכהים שנכנסו לתוך הבית הפרידו אותי מאבי כשהם צועקים לעברו: "אתה עצור! תתארגן!" הם נתנו לו חמש דקות, בהן ארז את טליתו ותפיליו ומספר בגדים, ונפרד ממני שוב כשליבנו נקרע לגזרים..."

"את הדלת שנפרצה שמעתי רק במעומעם. רק החיילים במדים הכהים שנכנסו לתוך הבית הפרידו אותי מאבי כשהם צועקים לו בגסות: "אתה עצור! תתארגן!" הם נתנו לו חמש דקות, בהן ארז את טליתו ותפיליו ומספר בגדים, ונפרד ממני שוב כשליבנו נקרע לגזרים. הוא ביקש שוב שאבטיח לו להישאר לעד יהודי נאמן, ואני הבטחתי זאת כשהדמעות חונקות את גרוני, ומבטי לא מרפה ממנו ומהתפילין שבידי..."

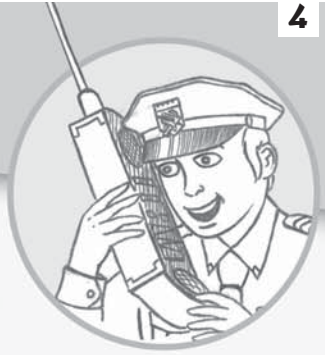
דמעות עלו בעינינו כשסאשה המשיך ואמר: "בטוח אני שאבי עדיין חי. מקננת בי ההרגשה שאי-פעם אף אזכה למצוא אותו..."

ההברקה השמיימית נפלה למנחם באותו רגע שבו הביט בעיני סאשה הבוערות, והוא אמר: "אז בוא נקרא לך אבי-חי. על שם אביך שחי, ויום אחד נפגוש אותו פנים אל פנים..."

המשך יבוא בעז"ה...

***הרבנית** חיה מושקא זלדה הכ"ה אדר תרס"א בהיובויטש, הסמוכה לליובאוויטש. **הכינורו** של משיח יהיו 8 נימים (מיתרים). **לפי** דעה אחת יום בריאת העולם הוא כ"ה באדר. **הקרבנות** במקדש היו משלושת הסוגים: דומם, צומח וחי. **האש** שירדה על המעבח הייתה בצורת אריה. **מעיין** (בשונה ממקווה) מטהר גם אם אין בו כמות מים של 40 סאה. **כל** מה שיש ביבשה יש בים חוץ מהחולדה. **בעולם** קיימים יותר עופות טהורים מאשר טמאים. **החציר** שתיזלהיטהר ביומות המשיח.*

מאת: ש. לב

שליח צעיר

אלון מורה - לא נחים לרגע... * ראיון

באלון מורה – יישוב בשומרון, (״התנחלות״ קוראים לזה בשפה של היום) מעבר ל׳קו הירוק׳ – מתגורר שליח צעיר. **מענדי רובין** חייל ב׳צבאות השם׳ תוסס ונמרץ, שמוצא איכשהו את הזמן לפתוח מועדון לילדי היישוב - סניף חדש של ארגון ״צבאות השם״ שמרכזו בנצרת-עילית, ולארגן פעילויות בקנה מידה שלא מבייש בית חב״ד מבוסס עם מנהל וצוות עובדים.

סיקרן אותי לדעת איך ילד צעיר מצליח ״להרים״ פרוייקטים שכאלו, מי נותן לו את הכוח לכל זה?

התקשרתי בשבע וחצי בבוקר שעון ישראל (המערכת נמצאת בחצי הכדור התחתון, בניו-יורק. השעה אצלנו הייתה שתים-עשרה וחצי בלילה), מענדי כבר היה עמוק בתפילת שחרית בבית-הכנסת ביישוב, אחרי טבילה במקווה, והתחיל את שגרת יומו העמוסה. רק בצהריים הצלחתי לתפוס אותו.

ככה זה נשמע:

צהריים טובים, מענדי!

יחי המלך המשיח!

תגיד, בן כמה אתה?

שתים-עשרה וחצי.

אז מה, יום אחד קמת בבוקר והחלטת: ״פותחים מועדון״?

יום אחד הגיע אלינו בחור ושאל אותי אם אני עושה פעילות לילדים ביישוב. אמרתי לו שאחי ואני עושים מידי פעם פעילות, אבל בינתיים אין משהו קבוע. אז הוא נתן לי פרסים וממתקים והחלטנו שמארגנים פעילות קבועה.

יש לכם מקום מסודר משלכם?

בהתחלה המועדון עבר ממקום למקום – בבתים של ילדים. לפני חצי שנה קיבלנו ממזכירות המועצה מבנה שעד עכשיו משמש אותנו.

באילו ימים מתקיימת הפעילות?

שני ושבת.

אתה יכול לתאר לי אילו פעילויות אתם עושים במועדון?

בימים רגילים יש ׳פסוקים׳, חידונים, לימוד חווייתי ומעניין של ענייני גאולה ומשיח. פעם בחודש מתקיים ׳שוק משיח׳ – בכל פעילות אנחנו מחלקים ׳דולרים׳ לילדים ובסוף החודש הם קונים פרסים יקרי ערך.

יש מישהו שעוזר לך עם הרעיונות?

כן. יש אברך בשם תומר בן-שבת שיוזם ומעלה רעיונות, ואני משתדל לבצע.

מענדי (במרכז) בפעילות לכבוד חודש אדר

כמה ילדים משתתפים במועדון ׳צבאות השם׳?

בערך 30. חלקם מאלון מורה וחלקם מאיתמר – היישוב הסמוך אלינו.

יש לכם פעילות מיוחדת לקראת החגים וכדומה?

בקיץ פתחנו קייטנה, שבוע אחד תומר בן-שבת היה ה׳גנרל׳ ובשבוע השני החלפתי אותו בתפקיד. עשינו כמה הרקדות לכבוד חודש אדר, וישנם כינוסים בחגים, תהלוכה בל״ג בעומר, תחרויות ואפילו תערוכה על 770 בה הציגו הילדים יצירות מהממות.

מאיפה הכוח לפעילות הענפה?

מהשם יתברך. אני גם כותב לרבי ומקבל תשובות שמאוד מעודדות אותי להמשיך.

יש לך מסר לקוראי ׳במחנה צבאות השם׳?

אחד מהדברים שהכי מודגש בפעילות שלנו הוא שעלינו להתכונן להתגלות הרבי מלך המשיח. ואם עושים את זה בצורה נכונה זה מתקבל ממש יפה בציבור. אנחנו מקבלים תגובות עידוד (ואפילו פרסים!) מהורי הילדים ביישוב, שמעריכים את הפעילות. אני מקווה שכולכם – חיילים וחיילות – תנצלו את הכוחות שקיבלתם ותפעלו לזרז את ההתגלות של הרבי מלך המשיח שליט״א.

מאת: אבי רז

חיילים בהפסקה

שלנו שעשע

מדור זה יופיע פעם בשבועיים והוא מוקדש לכם – חיילים וחיילות ב'צבאות השם'.

אתם מוזמנים לשלוח אלינו: שירים, ציורים, סיפורים קצרים, תגובות, הערות, שאלות והצעות. בקיצור: כל מה שתרצו לשתף בו את קוראי "במחנה צבאות השם".

המערכת תבחר את החומר היפה ביותר מבין כל מה שתשלחו ותפרסם אותו.

את הפתרונות אין לכתוב על-גבי הגיליון. יש להעתיק את השעשועונים על דף חלק, או לצלם את העמוד.
פרסים יוגרלו בין הפותרים את החידות ב'חיילים בהפסקה'.

ניתן לשלוח פתרונות ל:
'צבאות השם' אה"ק ת.ד. 1035 נצרת עילית, מיקוד: 17110
פקס: 04-6578485
אימייל:
BEMACHANE@GMAIL.COM

חידת מונה

דבר מלכות לנוער

בתמונה שלפניכם מסתתר רעיון מתוך ה'דבר מלכות לנוער' על פרשת שמיני היוצא לאור ע"י תנועת הנוער 'צבאות השם'. זהו את הקשר ושילחו אלינו.

פתרון החידה הקודמת - יתפרסם בעז"ה בשבוע הבא

שימו לב:
הרעיון מסתתר מאחורי שני חלקים בתמונה

מאת: ש. וייס

תפזורת מבולבלת

ע	ח	מ	א	ר	כ	ט	א	ת	ה	א	ר	ו	א	ס	ח	ר
מ	צ	ס	ט	ה	צ	ס	ט	א	ח	ש	ו	ר	ו	ש	ט	ר
ר	ג	ו	פ	ל	ר	צ	פ	ל	ו	פ	ר	ג	ת	ג	ל	נ
כ	פ	י	ש	כ	פ	ד	ל	ו	נ	ש	כ	פ	ה	כ	ש	ר
א	פ	ז	ר	א	פ	ק	ר	א	פ	ק	ר	א	ק	א	ל	ר
א	ס	ת	ל	ס	פ	ה	ס	ו	ט	ס	ס	ו	ו	ע	ר	ר
ח	כ	א	ס	ע	ב	ז	ע	כ	ע	ז	ע	ל	ע	ז	ח	ר
ב	ל	ח	י	מ	ג	י	ל	ע	ל	ח	י	ב	ח	ר	מ	ר
צ	ס	ג	א	ת	צ	ג	צ	ס	ל	ש	ה	נ	ש	א	נ	ר
ט	מ	ה	ח	ט	נ	צ	ט	מ	נ	ח	ל	מ	נ	ו	ר	ר
פ	ע	צ	פ	ע	כ	צ	י	ע	כ	צ	ת	ע	כ	ת	ר	ר
י	מ	ח	ז	כ	ו	ט	ר	י	א	ט	ר	י	ט	ר	ר	ר
ח	ג	ה	ל	ב	כ	ל	ח	ג	כ	פ	ה	ר	י	מ	ר	ר

משפט מסתגל

במשבצות שלפניכם מסתתר משפט שמתחיל באות ת' המודגשת.

ניתן לזוז למעלה ולמטה, שמאלה וימינה. אין אפשרות לנוע באלכסון.

בהצלחה!

ב	ט	ו	ה	י
ו	ת	ב	י	ה
ש	ח	ב	ו	ט

תמונה להגיונית

ציור: צבי הירש בראון

פורים שעבר עלינו, השפיע גם על התפזורת שלנו ועשה לאותיות 'ונהפוך הוא'.

נראה לכם שתצליחו לפתור אותה על אף האותיות המבולבלות?

עליכם לגלות לפחות 15 מתוך 18 המושגים האלו:

ויזתא, מגילה, תחפושת, משתה, שמחה, צדקה, דלפון, אסתר, בגתן, תרש, אחשורוש, משלוח מנות, צהלה, פורים, רעשן, אדר, יין, ששון.

מנוי חינם מתנה

לתושבי קראון הייטס -
מבצע מנויים שאי-אפשר לסרב לו:

חותמים מנוי שנתי על שבועון "בית משיח" בסך $130

ומקבלים 2 תלושים בסך $100 (50x2) לרכישת מוצרי מזון בחנות "כל טוב"

2 תלושים בסך $30 (15x2) לרכישת שני ספרים חדשים בהוצאת "בית משיח".

התקשר עכשיו והצטרף למשפחת המנויים של "בית משיח"
לפרטים: 718-7788000 שלוחה 242

* המבצע מותנה ברכישת מנוי שנתי למנויים חדשים. כמות משתתפי המבצע מוגבלת. "בית משיח" רשאי להפסיק המבצע בכל עת. כפוף לתקנון המבצע.

חסידים . . אין משפחה

נולדו למז"ט

● **למשפחת** ר' **שלום אדלר**, פלורידה — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **אהרן יששכר איז'ק**, רחובות — להולדת הבן.

● **למשפחת אייזנבך**, ירושלים — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **חגי אנגלמן**, בית שמש — להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' ישראל אנגלמן, מיתר; ומשפחת ר' אליעזר מזרחי, לוד; ומרת חביבה מזרחי, רחובות.

● **למשפחת** ר' **שמואל בולען** — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **זושא גורליק**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מוסקווה — להולדת הבן; **ולזקניהם** למשפחת ר' מרדכי מנשה גורליק, נחלת הר חב"ד ומשפחת ר' מאיר וורצ'וב, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** הרב **אריאל גורן**, רב ושליח כ"ק אד"ש מה"מ מערב ראשון לציון — להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' פנחס גורן, רעננה; מרת יוכבד גרברצ'יק, תל אביב; ומשפחת ר' משה אלתר לרנר, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **אריה שמואל גלייזר**, קרית שמואל — להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' דוד יעקב גלייזר, נחלת הר חב"ד; מרת חיה ביילא גלייזר, אמריקה; מרת חנה כרמלי, רמת גן; משפחת ר' דני מרדכי הלוי לוי, מנהל בית ספר יסודי ותיכון בית רבקה צפון חב"ד נצרת עילית; ומשפחת ר' משה הלוי לוי, עכו.

● **למשפחת** ר' **שלום ווסרמן**, מונטריאל — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **אברהם טולדנו**, קרית גת — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **דוד טייכטל**, קאמפגיין — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **יצחק יעקבסון**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ סמרקנד, אוזבקיסטן — להולדת הבן; **ולזקניהם** למרת חנה יעקבסון, ערד.

● **למשפחת** ר' **יעקב סינגאווי**, קרית גת — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **ברוך צבי פרידמאן**, ס. פאול, מיניסוטה — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **יואל קורלין**, פלורידה — להולדת הבן.

● **למשפחת** ר' **חיים קיז'נר**, עמנואל — להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת קיז'נר, בת-ים; משפחת ר' צבי רוכוורגר, ראשון לציון; מרת חנה רוכוורגר, תל אביב; ומרת רבקה דאבי, בני ברק.

● **למשפחת** ר' **יוסף יצחק קרומבי**, ירושלים — להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' זאב קרומבי, צפת; ומשפחת ר' ליפא קורצוויל, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **יהודה שלג**, רמת אביב — להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' אברהם שלג, צפת; משפחת ר' אברהם שהינו, צפת; ומשפחת ר' דוד שהינו, קרית גת.

◆

● **למשפחת** ר' **ישכר שלמה ביסטריצקי**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ המבורג, גרמניה — להולדת הבת; **ולזקניהם** מרת אסתר ביסטריצקי, צפת; משפחת ר' יהודה לייב ביסטריצקי, קראון הייטס; משפחת ר' חיים מנחם טייכטל, ירושלים; משפחת הרב יוסף יצחק הבלין, רב קרית ליובאוויטש רמת שלמה ירושלים; ומרת רחל שטרן, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **פרץ אוריאל בלוי**, ירושלים — להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת הרב טוביה בלוי, מנהל בית חנה ורב קהילת חב"ד נווה יעקב, ירושלים; משפחת ר' אליהו פרץ זילברשטרום, ירושלים; ומרת שרה גופין, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **מנחם מענדל גורביץ**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ אופנבך, גרמניה — להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **מענדל גרוסבאום**, קראון הייטס — להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **אופיר דבוש**, באר שבע — להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **נועם דקל**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ יקנעם — להולדת הבת **רבקה**; **ולזקניהם** מרת שולמית דקל, חיפה; ומשפחת ר' יוסף יהודא מרטון, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **עומר הלוי**, גבעתיים — להולדת הבת **שיינא**.

● **למשפחת** ר' **שי ישראל יהושע הרמתי**, רחובות — להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק פיבייש גינזבורג, כפר חב"ד; משפחת ר' אברהם הרמתי, אלון מורה; משפחת ר' צבי הרמתי, ומרת הינדא ברגמן.

● **למשפחת** ר' **יוסף יסקין**, הרצליה — להולדת הבת **חנה**.

● **למשפחת** ר' **ירון להב**, עמנואל — להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **יוסף לובשבסקי** — להולדת הבת **מלכה**.

● **למשפחת** ר' **מנחם מענדל מערג'וי**, קראון הייטס — להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **דובער הלוי סגל**, ביתר עילית — להולדת הבנות התאומות; **ולזקניהם** משפחת ר' שניאור זלמן הלוי סגל, בני ברק; ומרת פרידא אדלר, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **יעקב סלונים**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ גבעת מרדכי, ירושלים — להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת הרב זאב דב סלונים, רב מרכז העיר ירושלים; ומשפחת ר' יוסף הרצל, כפר חב"ד; ומשפחת ר' פנחס לייבוש הרצל, ירושלים.

● **למשפחת מרדכי קגן**, ירושלים — להולדת הבת.

● **למשפחת** ר' **אייל קדרון**, נחלת הר חב"ד — להולדת הבת; **ולזקניהם** מרת מרים קדרון, צפת.

● **למשפחת** ר' **אהרון קטשוילי**, כפר חב"ד — להולדת הבת; **ולזקניהם** מרת קטשוילי, רמלה; ומשפחת ר' אברהם מיכאלשוילי, לוד.

● **למשפחת מנחם מענדל רוזנפלד**, מגדל העמק — להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' משה יצחק רוזנפלד, כפר חב"ד; משפחת ר' אורי בן-שחר, כפר חב"ד; משפחת ר' שמואל צבי דוד שנור, מגדל העמק; מרת אסתר דינה שנור, ירושלים; ומרת איטא קיילא רוזנברג, לוד.

● **למשפחת** ר' **מרדכי יהודה שוחט**, קראון הייטס — להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' משה שוחט, קראון הייטס; ומשפחת ר' דובער ברקוביץ, שיקגו.

הגיעו למצוות

● **למשפחת** ר' **אברהם הכהן כהן-אוריאן**, רמת ישי — להגיע הבן התי' **לוי יצחק** למצוות; **ולזקניהם** מרת גולסטן אוריאן, רמת ישי; ומשפחת ר' דוד אריאל, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **משה אזולאי**, קרית שמואל — להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות; **ולזקניהם** משפחת ר' משה דיין, נחלת הר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **אליהו גבאי**, רחובות — להגיע הבן התי' **דוד** למצוות.

● **למשפחת** ר' **דוד וולפסון**, כפר חב"ד — להגיע הבן התי' **ישראל** למצוות.

● **למשפחת** ר' **מאיר זנגר**, ירושלים — להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות; **ולזקניהם** משפחת ר' הענדל זנגר, בני ברק; ומשפחת ר' מרדכי לידר, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **יחזקאל נאבול**, רחובות — להגיע הבן התי' **לוי יצחק** למצוות.

● **למשפחת** ר' **אברהם נתן**, ראשון לציון — להגיע הבן התי' **מנחם מענדל** למצוות.

● **למשפחת שטרוקס**, לוס אנג'לס — להגיע הבן התי' **יצחק** למצוות.

● **למשפחת** ר' **שלום פוזילוב**, ירושלים — להגיע הבן התי' **שמואל** למצוות.

● **למשפחת שוסטרמאן**, בברלי הילס — להגיע הבן התי' **יעקב יהודה** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

● **למשפחת** ר' **אשר בן-מעש**, קרית אתא — לבוא הבן התי' **נתנאל** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר חיה** למשפחת הרב **אליהו אסולין**, רב שכונת בית אלי'עזר, חדרה; **ולזקניהם** מרת אסתר אסולין, בני ברק; ומשפחת הרב שמעון אליטוב, ירושלים.

● **למשפחת גלאזער**, ווסט בלומפילד — לבוא הבן התי' **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **לאה** למשפחת **ג'אקיער**, ניו יורק.

● **למשפחת** ר' **משה דיקשטיין**, באר שבע — לבוא הבן התי' **שלום דובער** בקשרי שידוכין עב"ג **אסתר**

שרה למשפחת ר' **יצחק צבי הכהן יעדוואב**, אוסטרליה; **ולזקניהם** מרת שולמית דיקשטיין, תל אביב; ומשפחת ר' יוסף לבנהרץ, כפר חב"ד.

● **למשפחת דנזינגר**, טורונטו — לבוא הבן התי' **חיים** בקשרי שידוכין עב"ג **קיילא** למשפחת **אסטרין**, פיטסבורג.

● **למשפחת** ר' **משה הכהן כהן**, קרית אתא — לבוא הבן התי' **אלעד** בקשרי שידוכין עב"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **יהודה אלחרר**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ עמנואל.

● **למשפחת לוין**, וורטשסטער — לבוא הבן התי' **יוסף** בקשרי שידוכין עב"ג **ג'וי** למשפחת **קאמין**, הונג קונג.

● **למשפחת** ר' **מיכאל עלוש**, ירושלים — לבוא הבן התי' **אפרים** בקשרי שידוכין עב"ג **שרה** למשפחת ר' **משה לייב נאש**, חבר ועד הקהל, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **משה פרמן**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ קרקס, ונצואלה — לבוא הבן התי' **אלימלך** בקשרי שידוכין עב"ג **דינה** למשפחת ר' **שמואל מרדכי הילדסהיים**, קראון הייטס.

● **למשפחת קנטור**, מוריסטון — לבוא הבן התי' **שמחה** בקשרי שידוכין עב"ג **גיטל** למשפחת **שפירא**, פלורידה.

● **למשפחת** ר' **שמואל רבינוביץ**, טורונטו — לבוא הבן התי' **יהושע אשר** בקשרי שידוכין עב"ג **מינדא** למשפחת **דויטש**, ניו יורק.

● **למשפחת** ר' **פייביש רימלער**, ברייטן ביטש — לבוא הבן התי' **צבי** בקשרי שידוכין עב"ג **פערל** למשפחת **שניידער**, קראון הייטס.

הקימו בית בישראל – בית חב"ד

● **למשפחת אבנעים**, מונטריאל — לנישואי הבן התי' **נפתלי** עב"ג **מרים** למשפחת **אדליסט**, מלבורן.

● **למשפחת** ר' **יוסף יצחק בורובסקי**, כפר חב"ד — לנישואי הבן התי' **שלמה הלל** עב"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **חיים נחום יהונתן לוריא**, משלוחי כ"ק אד"ש מה"מ לארץ הקודש, כפר חב"ד; **ולזקניהם** מרת חיה גיטלר, תל אביב; ומרת גיטל אדל לוריא, קנדה.

● **למשפחת** ר' **שלום דובער גורודצקי**, מנהל הלשכה האירופאית פריז צרפת וחבר מועצת המנהלים של מרכז ישיבת תומכי תמימים — לנישואי הבן התי' **שמואל** עב"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **שאול הכהן כהן**, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **חנוך הענדל גלפרין**, שיקאגו — לנישואי הבן התי' **שלום דבער** עב"ג **רבקה זעלדא** למשפחת ר' **משה יצחק פארסט**, אמשטלווין, האלאנד; **ולזקניהם** מרת חוה דבורה שוסטערמאן, ומרת בת שבע קלמנסון, ומרת עדנה גלפרין.

● **למשפחת ועקנין**, שלומי — לנישואי הבן התי' **שמעון** עב"ג **אסתר** למשפחת ר' **דוד יפרח**, כפר חב"ד.

● **למשפחת** ר' **רפאל יואל זימרמן**, שיקגו — לנישואי הבן התי' **לוי יצחק** עב"ג **שטערנא שרה** למשפחת ר' **יצחק ליפש**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ צפת; **ולזקניהם** משפחת ר' אברהם משה זימרמן, שיקגו; ומשפחת ר' אלעזר ליפש, כפר חב"ד; ומשפחת ר' קלמן שמולביץ, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **יוסף שלום הכהן יארמוש**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ טורונטו — לנישואי הבן התי' **אהרן הכהן** עב"ג **ליבא דבורה** למשפחת ר' **מאיר יצחק שניאור**, מונטריאל; **ולזקניהם** מרת שרה נחמה יארמוש; מרת חנה פופאק, קראון הייטס; משפחת ר' מרדכי אליהו שניאור, כפר חב"ד; ומרת חיה זלדה קרמר, מונטריאל.

● **למשפחת** ר' **דוד הכהן כהן**, מרסי, צרפת — לנישואי הבן התי' **נתנאל הכהן** עב"ג **חיה מושקא** למשפחת **בן-שושן**, כפר חב"ד.

● **למשפחת ליטוואק**, בואנוס איירס — לנישואי הבן התי' **יוסף** עב"ג **שרה** למשפחת **גאמעל**, מונטריאל.

● **למשפחת** ר' **שמחה לבייב**, נתניה — לנישואי הבן התי' **רפאל** עב"ג **יוכבד** למשפחת ר' **יקותיאל אביוב**, ראשון לציון.

● **למשפחת** ר' **מרדכי מעטוף**, לוד — לנישואי הבן התי' **חיים דוד** עב"ג **דבורה לאה** למשפחת ר' **יעקב אצרף**, כפר חב"ד; **ולזקניהם** מרת זוהרה אצרף, טבריה.

● **למשפחת** ר' **אפרים מפעי**, רחובות — לנישואי הבן התי' **מנחם יעקב** עב"ג **רבקה** למשפחת **מנגמי**, גבעת שמואל; **ולזקניהם** משפחת ר' עובדיה מפעי, ברקת; ומרת חביבה מזרחי, רחובות.

● **למשפחת מראוני**, פריז — לנישואי הבן התי' **לוי יצחק** עב"ג **שרה** למשפחת **בלוקה**, פריז.

● **למשפחת** ר' **אליהו סויסה**, קרית גת — לנישואי הבן התי' **שבתי מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **דפנה** למשפחת ר' **עמוס ינון**, קיבוץ קליה; **ולזקניהם** מרת סויסה, ירושלים.

● **למשפחת** ר' **משה עמר**, חיפה — לנישואי הבן התי' **אברהם יוסף** עב"ג **קרן** למשפחת ר' **אברהם עמר**, עפולה.

● **למשפחת** ר' **נחום פינסון**, קראון הייטס — לנישואי הבן התי' **מענדל** עב"ג **שרה** למשפחת ר' **שרגא פייטל לוין**, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **יצחק יעקב צייזלר**, ירושלים — לנישואי הבן התי' **מרדכי** עב"ג **גולדה** למשפחת ר' **יוסף קיסלמן**, ביתר עילית.

● **למשפחת** ר' **אברהם קארף**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ מיאמי ביטש — לנישואי הבן התי' **זלמן** עב"ג **שיינא** למשפחת **שלמה**, פיטסבורג. **ולזקניהם** משפחת ר' יהושע קארף, קראון הייטס.

● **למשפחת** ר' **אליעזר קן** — לנישואי הבן התי' **דוב בער** עב"ג **בתיה אסתר** למשפחת ר' **שמואל בערל קליין**; **ולזקניהם** משפחת ר' יואל אהרונסון, ומרת אלטע שפרה קרישבסקי.

● **למשפחת** ר' **אברהם ישראל קרישבסקי**, ביתר — לנישואי הבן התי' **משה לייב** עב"ג **חנה טובה** למשפחת ר' **צבי לידר**, לוד; **ולזקניהם** משפחת ר' צבי פרידמן, ומרת ריבה סימה קליין.

● **למשפחת** ר' **חי שמלה**, נווה דקלים — לנישואי הבן התי' **פנחס אפרים יצחק** עב"ג **חוה** למשפחת ר' **יצחק שץ**, נחלת הר חב"ד; **ולזקניהם** מרת חנה ש"צ.

כתר
שרותי הסעות
במחירים מוזלים

קנדי
לה-גרדיה
נוארק
$27
$60
JFK
LGA
NEWARK
Airport pickup
אפשרות איסוף משדה התעופה

718-753-4054

Keter
Van Service
Reasonable Prices
נהגים
מאנ"ש
דוברי עברית